

Bouwhistorische verkenning

Putstraat-Pullestraat

te Sittard

Kamphuis, bureau voor bouwhistorie
Delft

in opdracht van:

Jongen Maasbilt VOF

Bouwhistorische verkenning

Putstraat-Pullestraat

te Sittard

Delft, december 2001

Onderzoekperiode: september/oktober 2001

Uitvoerend bureau:
Kamphuis, bureau voor bouwhistorie
nieuw adres
Ridderhoflaan 69
2396 CK Koudekerk aan den Rijn
tel 071-542.95.02
fax 071-542.95.03

In opdracht van:
Jongen Maasbilt VOF

Copyright © 2001 Kamphuis, bureau voor bouwhistorie

Auteursrechten voorbehouden.

Gehele of gedeeltelijke overneming of reproductie van de inhoud van deze uitgave, op welke wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de auteursrechthebbende is verboden, behoudens de beperkingen door de wet gesteld. Het verbod betreft ook gehele of gedeeltelijke bewerking.

Inhoud

II	Inhoud
III	Voorwoord
1	Algemeen
3	Projectgebied
9	Waardering
11	Putstraat 14
25	Putstraat 16-18
49	Putstraat 20
59	Putstraat 22
81	Putstraat 24
91	Langgerekt Pand
107	Sirkeltheater
113	Atelier
119	Vakwerkhuis
125	Gebouw met droogkamer
131	SOHO hotel
137	Moutschuur
147	Garageboxen Pleintje
151	Opgangen tot de wal Fort Sanderbout
157	Pullestraat 2
161	Pullestraat 4
167	Pullestraat 6
173	Pullestraat 8
177	Fort Sanderbout 6
189	Garageboxen Pullestraat

Voorwoord

In opdracht van de Grontmij Maastricht heeft Kamphuis, bureau voor bouwhistorie in november 2001 een bouwhistorische opname met monumentale waardestelling verricht in een gedeelte van het bouwblok, omsloten door Putstraat, Pullestraat, Fort Sanderbout en Paardenstraat te Sittard.

Doel van het onderzoek was de monumentale aspecten van de bestaande bebouwing in kaart te brengen, zodat daar bij een eventuele herbestemming rekening mee gehouden kan worden.

Dankbaar is gebruik gemaakt van het onderzoek dat reeds door mevrouw G. Wijnands-Aarts, van het architectenbureau Wijnen en Co te Sittard, verricht was. Diverse tekeningen en foto's van het architectenbureau zijn in het onderhavige rapport verwerkt.

Ook is dank verschuldigd aan diverse bewoners en gebruikers, vanwege hun medewerking bij de bezichtiging van de panden

Het onderzoek ter plaatse is uitgevoerd door ir. A. Viersen en ir. J.J. Bekooy

Bij de totstandkoming van het voorliggende rapport is, zoals reeds gezegd, gebruik gemaakt van de "Bouwhistorische verkenning Putstraat-Pullestraat" van architectenbureau Wijnen en Co. In zijn huidige vorm is het rapport van de hand van ir. A. Viersen, onder redactie van ir. J.J. Bekooy en ir. J. Kamphuis.

ir. J. Kamphuis
Delft, december 2001

Algemeen

Stedenbouwkundig gezien kan het terrein in drie delen worden onderverdeeld: de bebouwing langs de Putstraat, de bebouwing langs de Pullestraat en het binnenterrein.

De bebouwing langs de Putstraat, de oude uitvalsstraat van Sittard, heeft een stedelijke uitstraling en zal een grotere importantie hebben gehad dan de rest van het terrein.

Aan de Pullestraat staat, aan de oostzijde, van oorsprong agrarische bebouwing. Aan de andere zijde, in het plangebied, rest van de historische bebouwing nog maar weinig. Alleen aan de noordoostzijde resten nog enkele, één en twee bouwlagen hoge, huizen van ambachtslieden.

Het resterende gebied is goed zichtbaar vanaf de stadswal. Dit deel karakteriseert zich historisch gezien als een visueel open gebied, dat door middel van een tuinmuur van de stadswal wordt gescheiden.

Op het terrein staat een tuinmuur, die het gebied in tweeën verdeelt. Deze muur deelt het oostelijk deel van Sittard in twee ongeveer gelijk grote delen. Waarschijnlijk geeft deze muur een zeer oude stedenbouwkundige structuur aan. Op grond hiervan is de muur als stedenbouwkundig element zeer waardevol. Thans is de muur door bebouwing grotendeels omringd, waardoor het moeilijk is om het metselwerk ervan te kunnen dateren.¹ Nader onderzoek naar de ouderdom van zowel het metselwerk als de "structuur" is noodzakelijk voor een goede cultuurhistorische waardering.

De bebouwing langs de Putstraat valt te karakteriseren als zijnde gebouwd na de stadsbrand van 1677, waarbij men de nog bruikbare delen van de oude gebouwen (met name kelders) heeft hergebruikt. Voor zover na te gaan heeft men naderhand de hoofdstructuur van de gebouwen, met uitzondering van Putstraat 22, nauwelijks gewijzigd. De voorgevels zijn daarentegen in de loop der eeuwen steeds aangepast aan de zich veranderende smaak. Bij de meeste panden aan de Putstraat zijn nog de 19^e- en met name vroeg 20^e-eeuwse interieurs aanwezig. Gezien hun gaafheid zijn ze van cultuurhistorisch groot belang. Nader onderzoek naar de oude indeling en gebruik is noodzakelijk indien tot (partiele) sloop wordt overgegaan.

Recente restauraties hebben ertoe geleid, dat de historische structuur van Pullestraat 2 en 4 vrijwel geheel verloren is gegaan. De bebouwing heeft in dit opzicht alleen nog stedenbouwkundige waarde als deel van de straatwand. Pullestraat 6 en 8 en Fort Sanderbout 6 zijn in dat opzicht inwendig zeer waarschijnlijk beter bewaard gebleven en vormen op de hoek van de Pullestraat en Fort Sanderbout zowel stedenbouwkundig als bouwhistorisch een zeer waardevol element.

Het binnengebied heeft historisch gezien altijd een open karakter gehad. Het gebied werd vooral gebruikt als achtergebied en was voornamelijk voorzien van boomgaarden etc. De centraal gelegen moutschuur is een zeer waardevol restant van de industriële bebouwing binnen de stadswallen van Sittard. Derhalve zou deze in ongewijzigde vorm gehandhaafd dienen te blijven.

In het algemeen kan gesteld worden dat een goede opmeting van de panden noodzakelijk is, zodat de bouwkundige structuur goed inzichtelijk wordt. Voor een goede bouwkundige beeldvorming en architectonische planvorming is deze documentatie onontbeerlijk.

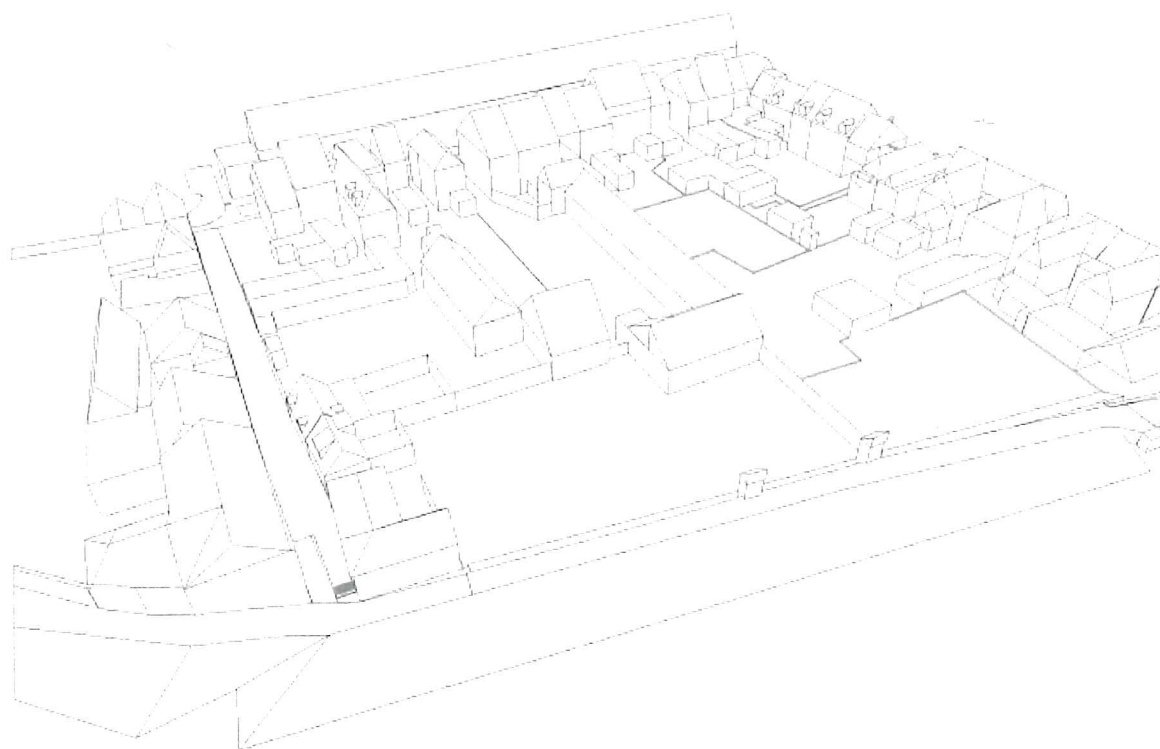
Ten einde tot een goede datering van de panden te komen is het aan te bevelen om een dendro-chronologisch onderzoek op de constructie uit te voeren.

¹ Baksteenformaat oude tuinmuur ter plaatse van de westelijke opgang naar de wal Fort Sanderbout: 23/24 x 10/11 x 5½/6 cm; 10-lagenmaat 70 cm

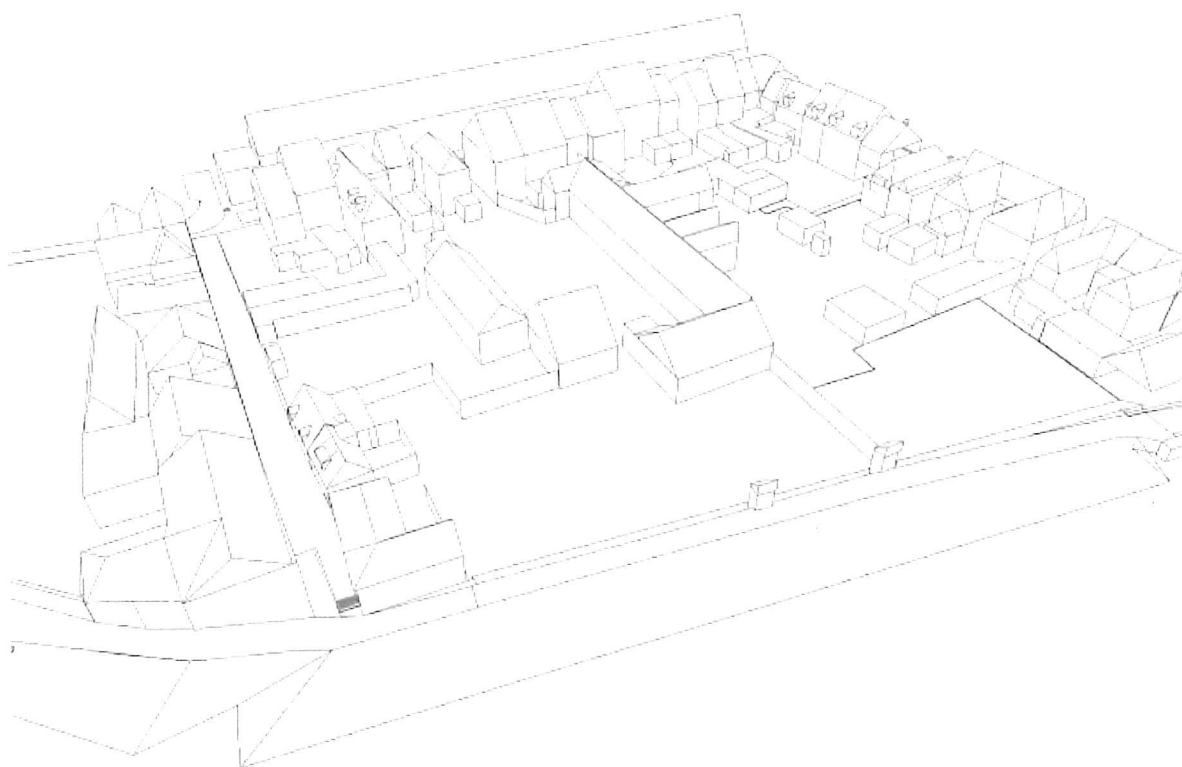
Projectgebied

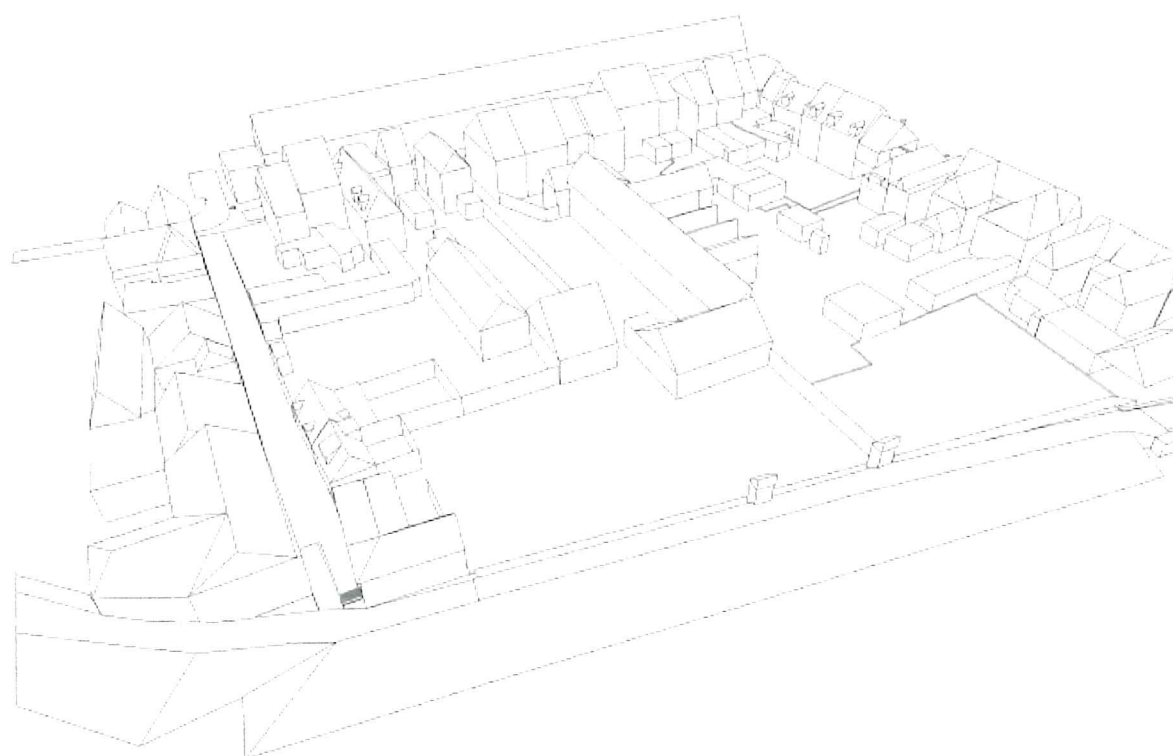
Afbeelding 1 Kadastrale kaart 1840

Afbeelding 2 Projectgebied rond 1840

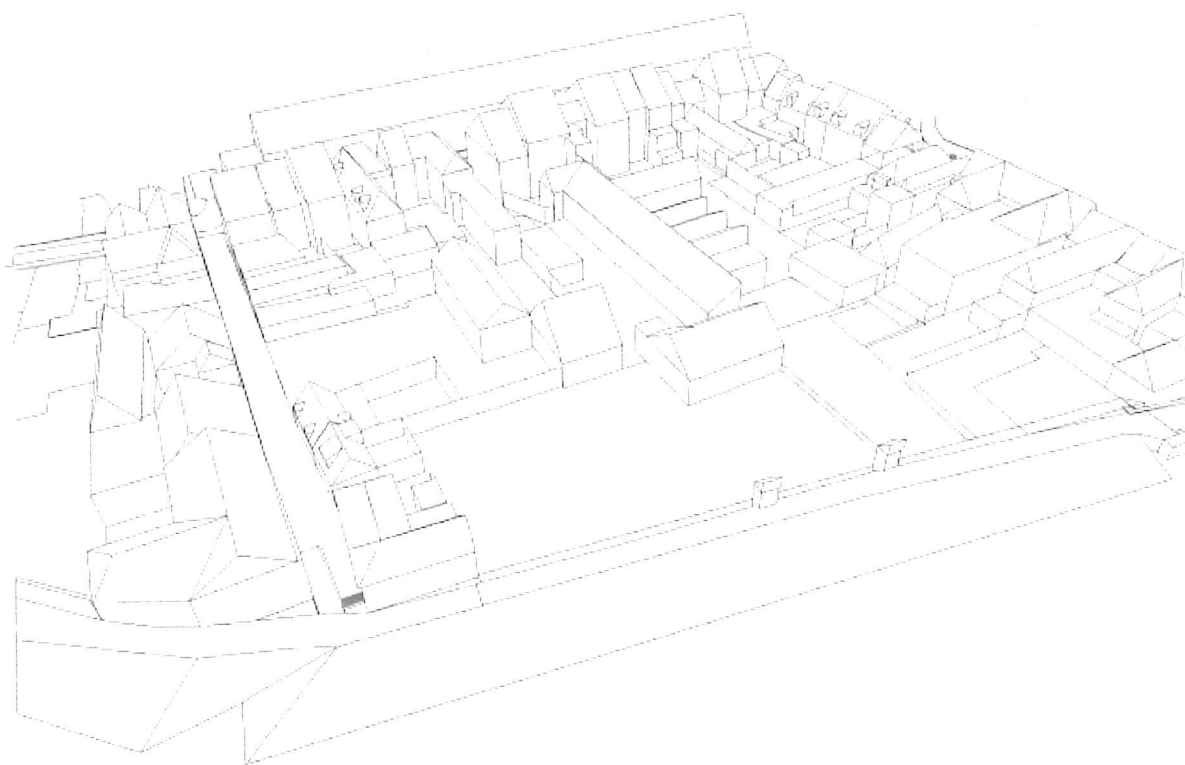
Afbeelding 3 Projectgebied rond 1900

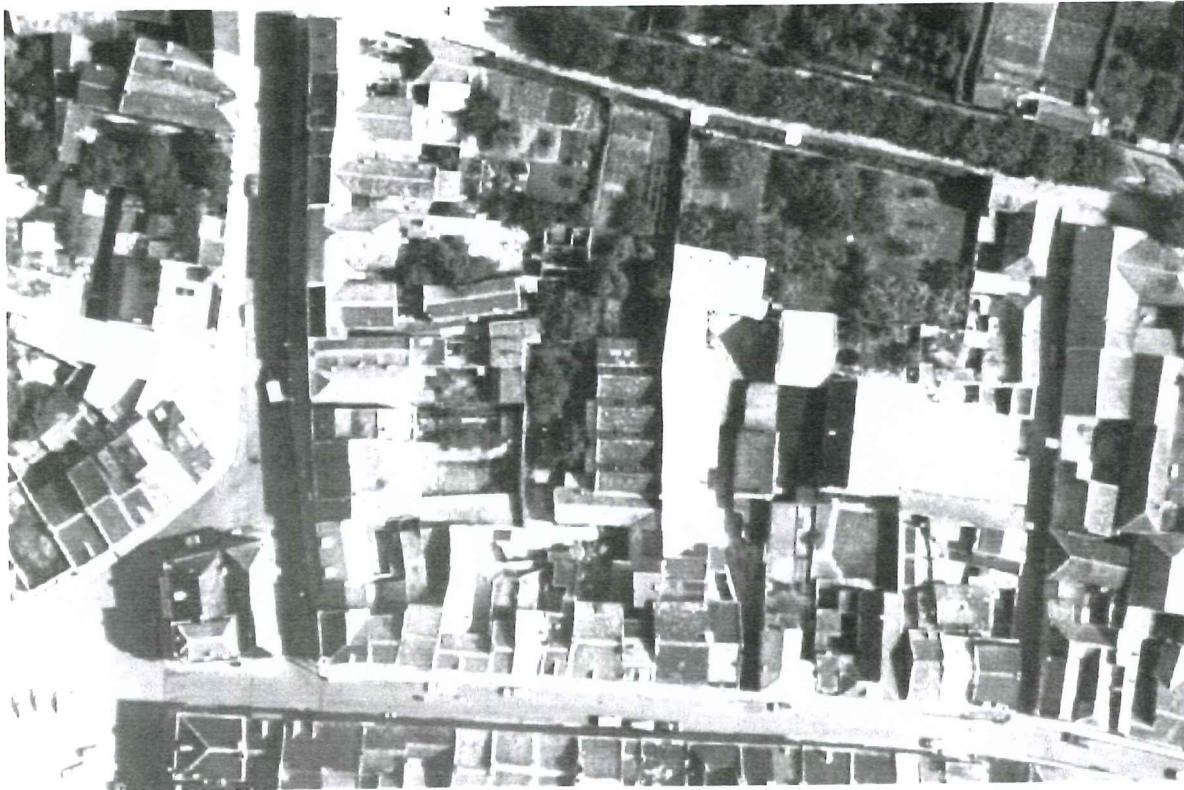
Afbeelding 4 Projectgebied rond 1920

Afbeelding 5 Kadastrale kaart 1942

Afbeelding 6 Projectgebied rond 1950

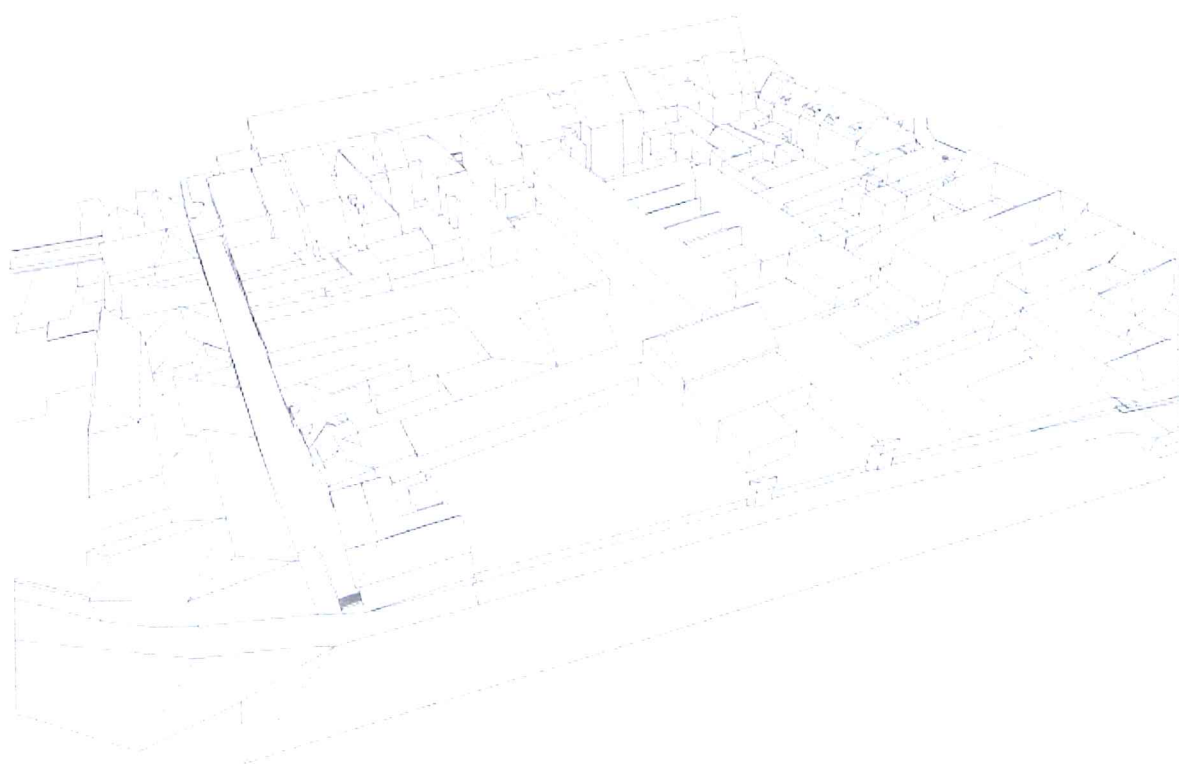
Afbeelding 7 Luchtfoto 1956

Afbeelding 8 Kadastrale kaart 1968

Afbeelding 9 Luchtfoto 1975

Afbeelding 10 Projectgebied vanaf 1975 tot ...

Afbeelding 11 Luchtfoto 1997

Waardering

Aansluitend op de beschrijving van elk object afzonderlijk wordt, opgesplitst naar de verschillende criteria, een waardering gegeven. Deze waardering wordt uitgedrukt in de volgende categorieën:

Categorie 1: hoge monumentwaarde; behoud noodzakelijk.

Categorie 2: positieve monumentwaarde; behoud wenselijk.

Categorie 3: indifferente monumentwaarde; aangepaste vervanging mogelijk.

Putstraat 14

Afbeelding 12 Voorgevel Putstraat 14

Putstraat nr. 14

Algemene gegevens

Status	: Rijksmonument
Beschrijving RDMZ	: Eenvoudig huis, XIX, met horizontale reliëfbanden. Gepleisterd
Kadastrale gegevens	: Gemeente Sittard-Geleen-Born Sectie F, nr. 793
Indeling	: kelder, begane grond, 1 ^e verdieping, 2 ^e verdieping, zolder
Huidige functie	: winkel-/woning (winkel op begane grond en woning op verdiepingen)

Beschrijving exterieur

Voorgevel

De voorgevel inclusief horizontale sierlijsten is voorzien van een wit geschilderde stuc laag (afb. 12). Op de begane grond beslaat een houten winkelpui de gevel over de volle breedte. De gevelopeningen op de 1^e en 2^e verdieping zijn voorzien van houten kozijnen en versierd met gietijzeren sierhekwerken. De kozijnen op de 1^e verdieping zijn z.g. empire-vensters. Op de 2^e verdieping bestaan de kozijnen slechts uit twee naar binnendraaiende delen. De gevel is voorzien van een houten kroonlijst. Het dak is aan deze zijde voorzien van vlakke rode Muldendakpannen en in het dak is een dakkapel opgenomen.

Achtergevel

De achtergevel van de hoofdbouw is opgetrokken uit baksteen geschilderd in een witte kleur (afb. 13). Het metselverband is niet duidelijk zichtbaar. In de achtergevel zijn muurankers te zien. De gevelopeningen zijn voorzien van houten kozijnen. Het kozijn op de 1^e verdieping heeft de vorm van een T-venster, een vast bovenraam en twee draaiende delen. Op de 2^e verdieping bestaan de kozijnen slechts uit twee naar binnendraaiende delen.

De aanbouw is opgetrokken uit witgeschilderd metselwerk in kruisverband voorzien van een plat dak. Op de aanbouw bevindt zich een dakopbouw met plat dak. De gevels van de dakopbouw bestaan uit donker metselwerk in halfsteensverband en gedeeltelijk uit een houten beschieting waarin houten kozijnen zijn opgenomen.

De kap van de hoofdbouw is voorzien van vlakke rode Muldendakpannen en twee stalen dakraampjes.

Beschrijving interieur

Kelder

De kelder van pand Putstraat 14 is via een houten luik in de begane grondvloer bereikbaar (afb. 19). Vanaf het geopende luik voert een gemetselde trap naar de kelder. De trap bestaat gedeeltelijk uit bakstenen en hardstenen blokken. De kelder van pand Putstraat 14 is voorzien van een tongewelf. De wanden en de tongewelven bestaan uit metselwerk.¹ Aan de straatzijde is het gewelf symmetrisch uitgevoerd; aan de achterzijde is ten gevolge van de tapse vorm van het perceel de oostzijde van het gewelf asymmetrisch (afb. 17).

De vloer van de kelder bestaat uit een baksteen c.q. klinker bestrating. Aan de straatzijde bevindt zich een dichtgezette, oorspronkelijke doorgang (afb. 18). Dit kan erop duiden dat de kelder vroeger ook vanaf de straat bereikbaar was. In de dichtzetting is een nis opgenomen (afb. 15).

Aan de achterzijde is het gewelf vervangen door een dwarskap (afb. 16). De huidige toegangstrap in de noordoosthoek is niet oorspronkelijk. In de kelderwand tussen pand Putstraat 14 en 16 bevindt zich een doorgang (afb. 20). Gezien de constructie is deze doorgang naderhand aangebracht. Momenteel is de doorgang gedeeltelijk dichtgezet met metselwerk en voorzien van een stalen luik. Aangezien zowel de huidige toegangstrap als de doorgang naar de kelder onder Putstraat 16 niet oorspronkelijk zijn, was de kelder aanvankelijk alleen vanaf de straatzijde bereikbaar.

Begane grond

Op de begane grond is een winkel gevestigd. De begane grondvloer is van beton. In het portiek waar de betonvloer is afgewerkt met tegels bevindt zich een dichtgezette sparing afgedekt met een stalen rooster. De wanden op de begane grond zijn voorzien van stucwerk. Een verzwaring van het metselwerk aan de oostmuur duidt op een mogelijke vroegere haardpartij. De binnenkozijnen zijn van hout. De plafonds zijn verlaagd en bestaan uit gipsplaten. Het achterste gedeelte van de winkel is een aanbouw. Ter plaatse van de scheidingswand tussen de aanbouw en pand Putstraat 16 is een lichtstraat opgenomen in het dak. De lichtstraat is een houten constructie afgedekt met kunststof golfplaten. In het plafond is ter plaatse van de lichtstraat een stalen constructie opgenomen voorzien van glasplaten.

¹ Baksteenmaat tongewelf: 24 x 11/11½ x 5/5½ cm

1^e verdieping

De 1^e verdieping is vanuit het portiek via een houten trap te bereiken. Deze trap is op grond van de detaillering te dateren aan het eind van de 19^e eeuw. Op de 1^e en 2^e verdieping en de zolder is een woning gevestigd. De vloerconstructie van de 1^e verdieping bestaat waarschijnlijk uit houten moerbalken en kinderbinten. De vloer is afgewerkt met houten vloerdelen. De vloerconstructie is vanaf de begane grond niet te zien vanwege het verlaagde plafond.

Op de 1^e verdieping is eveneens een stucwerkplafond, dat tegen de kinderbinten is geplaatst. De kinderbinten rusten op twee moerbalken, die evenwijdig aan de voorgevel zijn gelegd. In de oostwand is ter plaatse van de woonkamer een omstucte verzwaring zichtbaar, die vermoedelijk een onderslagbalk verbergt. Op deze onderslagbalk rusten de moerbalken. Dit wijst erop dat de scheidingswand tussen 14 en 16 naderhand is toegevoegd en dat er oorspronkelijk één grote ruimte was. Tegen de westwand bevindt zich een gestucte haardpartij uit de periode rond 1820/1830 (afb. 21). De binnenkozijnen zijn van hout en zullen uit het eind van de 19e eeuw stammen. De binnenwanden bestaan uit een houten draagconstructie afgewerkt met stucwerk. Onder de trap bevindt zich een bergruimte welke via een houten luikje in de keuken bereikbaar is. In deze bergruimte zit nog origineel stucwerk op de muren bestaande uit leem en stro. Op de zolder is dit stucwerk ook terug te vinden. In de achtergevel bevindt zich een dichtgezette muuropening welke voorheen toegang gaf tot de dakopbouw. Vanaf de begane grond is deze dakopbouw via een houten trap in de aanbouw te bereiken. De vloer- en dakconstructie van de dakopbouw bestaan uit houten balken. De wanden en plafond zijn voorzien van stucwerk.

2^e verdieping

De 2^e verdieping is middels een houten trap bereikbaar. De vloerconstructie is gelijk aan die van de 1^e verdieping. De binnenkozijnen en binnenwanden zijn gelijk aan die van de 1^e verdieping.

In de slaapkamer aan de voorgevel is een houten moerbalk zichtbaar waartussen een verlaagd stucwerkplafond is aangebracht (afb. 23). De rest van het plafond is eveneens verlaagd waardoor geen moerbalk in de andere ruimten zichtbaar is. Vermoedelijk bevinden zich op de tweede verdieping drie moerbalken.

Zolder

Middels een houten trap wordt de zolder ontsloten. De vloerconstructie bestaat uit een samengestelde balklaag, getuige de moerbalk op de 2^e verdieping en de ter plaatse van de trap waargenomen kinderbinten. De binnenwanden bestaan uit een houten constructie afgewerkt met plaatmateriaal. De kozijnen zijn van hout. De kapconstructie is vervangen, met uitzondering van enkele sporen in het noordelijke dakvlak. De dakconstructie bestaat uit een onbeschoten sporenkap. In de slaapkamer aan de voorgevel zijn de wanden en het verlaagd plafond, van plaatmateriaal, voorzien van behang. De wanden van de bouwmuren zijn van metselwerk en afgewerkt met origineel stucwerk van leem en stro (afb. 24). In de bouwmuur tussen pand Putstraat 14 en 16 is een bouwspoor van een doorgang zichtbaar, namelijk een dichtgezet houten kozijn (afb. 25).

Globale datering

Het pand is tot stand gekomen na de stadsbrand van 1677. Mogelijk heeft men bij de bouw gebruik gemaakt van een reeds bestaande kelder.

De huidige breedte van het pand bestaat pas sinds de eeuwwisseling 19e/20e eeuw, toen - zoals uit de kadastrale kaart uit 1840 (afb. 26) en een foto uit 1906 (afb. 14) blijkt - pand

Putstraat 14 en 16 samen één pand vormden. Dit blijkt ook uit het in één lijn lopen van de achtergevel van de hoofdbouw (afb. 13).

Over de oorspronkelijke indeling van het pand is zonder destructief onderzoek geen uitsluitsel te geven. Ook over de verdere verbouwingen is weinig bekend. Rond 1820/1830 wordt in de voorkamer van de eerste verdieping een fraaie gestucte haardpartij toegevoegd. De huidige indeling met trap en dwarsgeplaatste gang is vermoedelijk in de tweede helft van de 19^e eeuw tot stand gekomen.

De oorspronkelijke kroonlijst is na de verbouwing c.q. splitsing van de panden gedeeltelijk aangepast. Dit zal plaats gevonden hebben tussen 1906 en 1930. Ook de wijzigingen in de kapconstructie zullen in deze periode hebben plaatsgevonden.

De indeling van de winkel en de aanbouw op de begane grond alsmede de dakopbouw zijn uit 1956 blijkens tekeningen (architectenbureau H.J. Palmen) uit het gemeentearchief. Uit deze tekeningen blijkt het stalen rooster in het huidige portiek een kolenstort naar de kelder te zijn geweest. De vloerconstructie van houten moerbalken en kinderbinten op de verdiepingen is origineel, evenals de houten trap (afb. 22). De sporenkap op de zolder is niet origineel gezien het feit dat er geschaafde vuren sporen en gordingen voorkomen met recente handelsafmetingen.

WAARDERING

Constructie:

Bouwmassa: cat. 1

De bouwmassa van het pand heeft een hoge monumentwaarde vanwege de oorspronkelijke structuur van een na de stadsbrand herbouwde woning, die aanvankelijk samen met het buurpand 16 één pand vormde.

Draagstructuur: cat. 1

De structuur van het pand met samengestelde balklagen zal 17e-eeuws zijn en is bouwhistorisch gezien zeer waardevol. Ook de bouwmuur aan de westzijde is bouwhistorisch waardevol. De scheidingswand aan de oostzijde is mogelijk nog een vakwerkwand en derhalve van een hoge monumentwaarde.

Kapconstructie: cat. 2/3

Als bouwmassa heeft de kapconstructie een positieve monumentwaarde. De constructie is echter recent en heeft derhalve een geringe bouwhistorische waarde.

Exterieur:

Vorgevel: cat. 1

De vorgevel is architectuurhistorisch gezien waardevol, als voorbeeld van een 19^e-eeuwse gevel en als onderdeel van de straatwand.

Achtergevel: cat. 1

Een voorbeeld van een in de 19^e eeuw verbouwde 17^e-eeuwse gevel en als zodanig van een hoge monumentwaarde.

Interieur:

Kelder: cat. 1

Bouwhistorisch gezien is het tongewelf, dat mogelijk van voor de stadsbrand van 1677 dateert, zeer waardevol.

Begane grond: cat. 2/3

De trap naar de eerste verdieping is behoudenswaardig.

1^e verdieping: cat. 1/2

Het stucwerk van de haardpartij is architectuurhistorisch zeer waardevol, als een zeldzaam voorbeeld van stucwerk uit de eerste helft van de 19^e eeuw. De 19^e-eeuwse deuren zijn behoudenswaardig. Dit geldt ook voor de 19^e-eeuwse indeling.

2^e verdieping: cat. 2/3

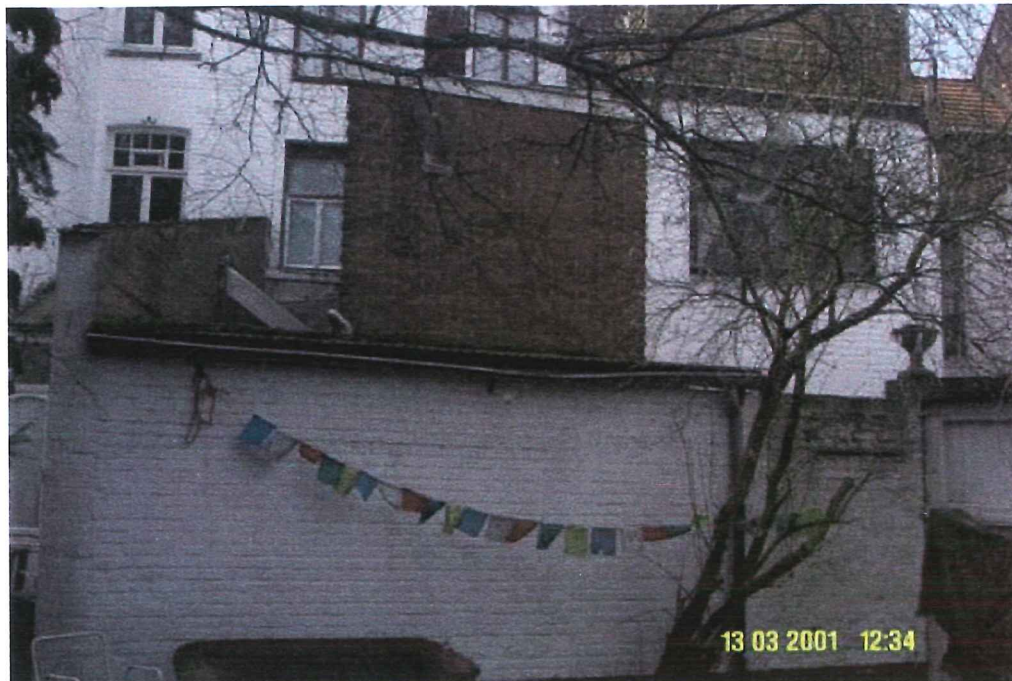
De 19^e-eeuwse indeling en deuren zijn behoudenswaardig.

Zolder: cat. 3

Wegens de recente constructie heeft de zolder een indifferente monumentwaarde.

ADVIES

Bij restauratie is het aan te bevelen om nader onderzoek uit te voeren naar de oorspronkelijke structuur en indeling van het pand. Het verdient aanbeveling dit onderzoek uit te voeren in samenhang met het buurpand nummer 16.

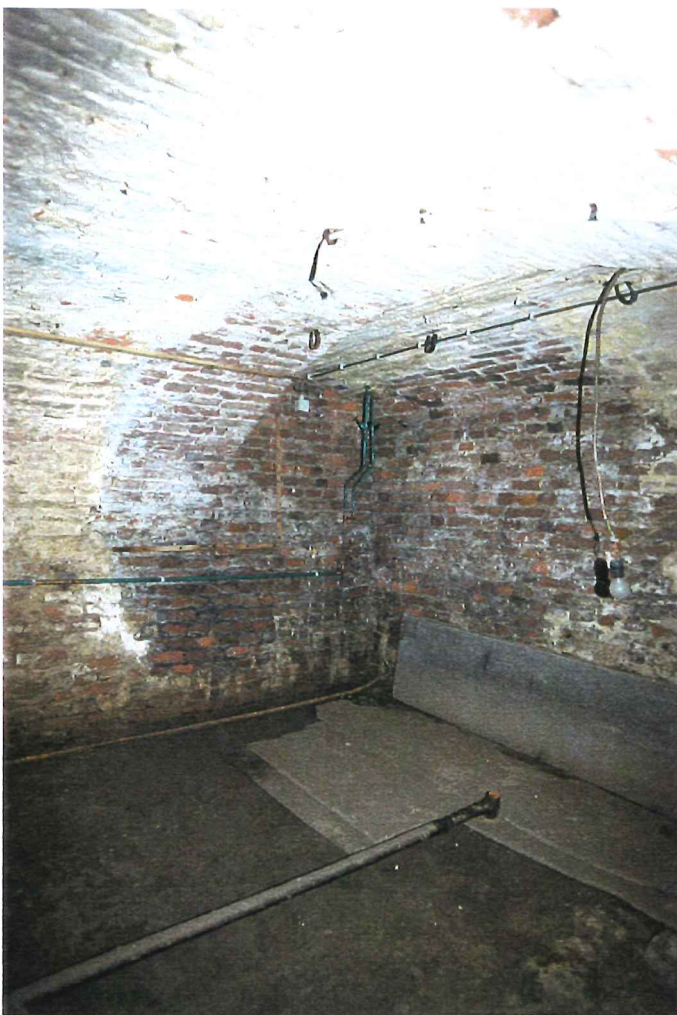
Afbeelding 13 Achtergevel Putstraat 14

Afbeelding 14 Putstraat anno 1906 met rechts Putstraat 18 en aan de linkerzijde aansluitend Putstraat 14 / 16

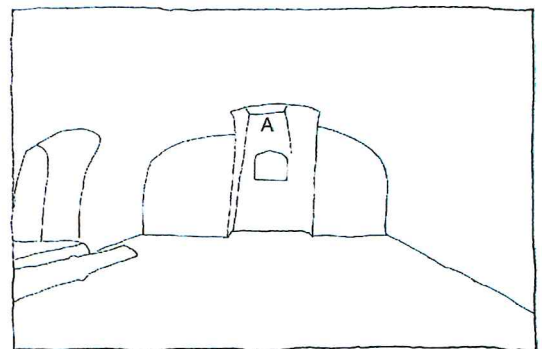
Afbeelding 15 Kelder: nis in dichtgezette doorgang aan straatzijde

Afbeelding 16 Kelder: vervangen gewelf aan achterzijde

Afbeelding 17 Kelder: asymmetrisch gewelf aan achterzijde

Afbeelding 18 Kelder: dichtgezette doorgang (A) aan straatzijde

Afbeelding 19 Kelder: houten toegangsluik

Afbeelding 20 Kelder: doorgang naar kelder Putstraat 16

Afbeelding 21 1° Verdieping: gestucte haardpartij

Afbeelding 22 Houten trap

Afbeelding 23 2° Verdieping: houten moerbalk

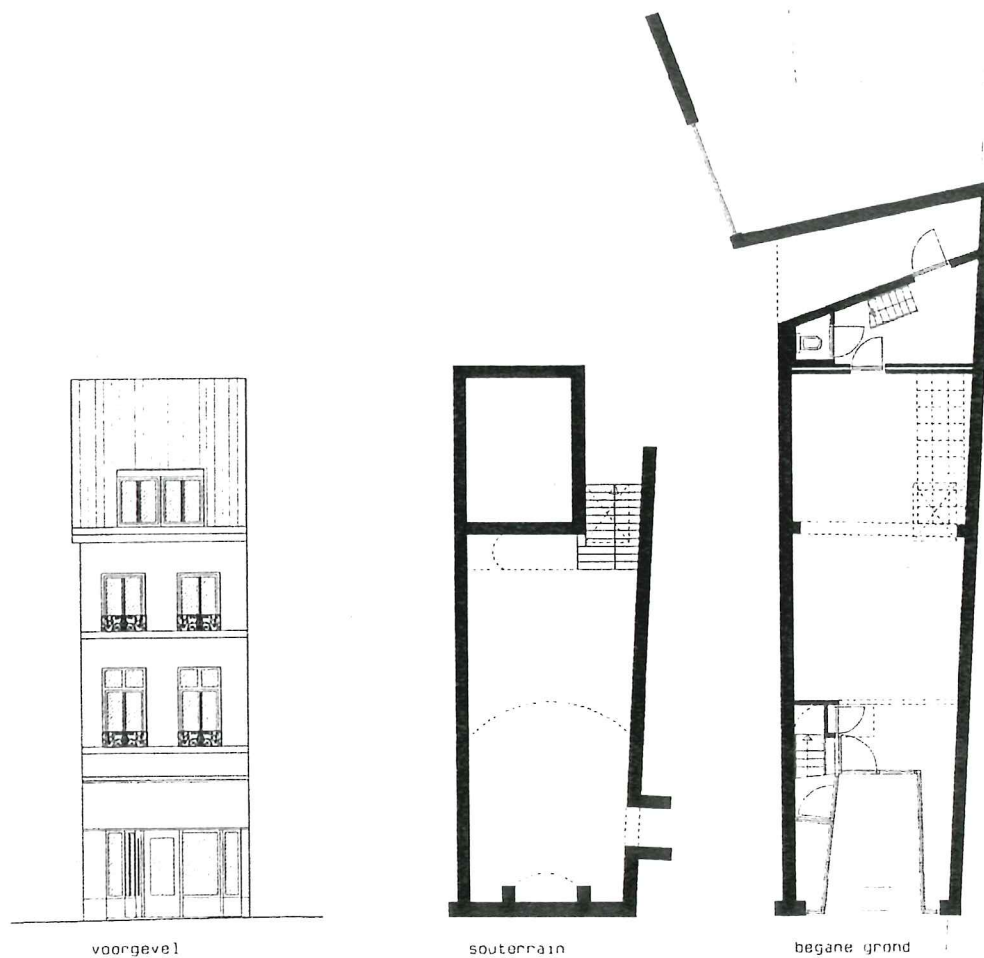
Afbeelding 24 Zolder: origineel stucwerk van leem en stro in bouwmuur

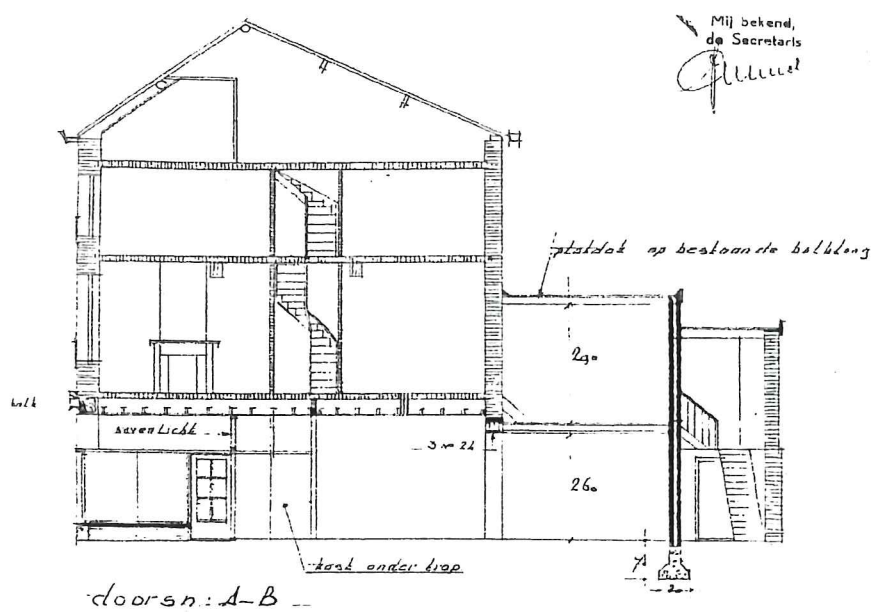
Afbeelding 25 Zolder: bouwspoor van dichtgezette doorgang naar Putstraat 16

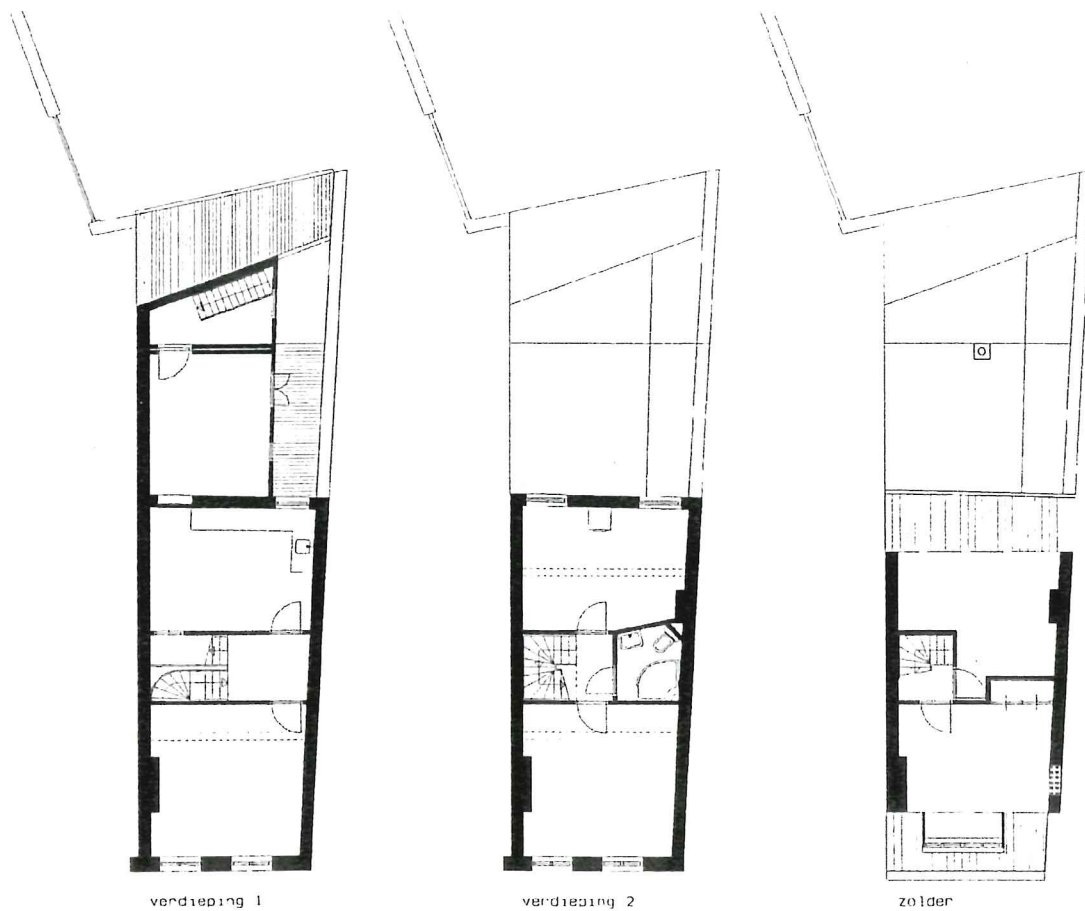
Afbeelding 26 Fragment kadastrale kaart van 1840

Afbeelding 27 Gevel en plattegronden kelder en begane grond nr. 14

Afbeelding 28 Doorsnede

Afbeelding 29 Plattegronden 1^e- en 2^e verdieping en zolder nr. 14

Putstraat 16 en 18

Afbeelding 30 Voorgevel Putstraat 16-18

Putstraat nr. 16-18

Algemene gegevens

Status	: Gemeentelijk monument
Beschrijving Gemeente	: Cultuurhistorische waarden, architectuurhistorische waarden, gaaf pand, sommige vensters met afgeronde hoek zijn het meest authentiek, uitgesloten van bescherming is de poort
Kadastrale gegevens	: Gemeente Sittard-Geleen-Born Sectie F, nr. 1745
Indeling	: kelder, begane grond, 1 ^e verdieping, 2 ^e verdieping, zolder
Huidige functie	: woongebouw (kamerverhuur)

Beschrijving exterieur

Voorgevel

De voorgevel is voorzien van een plint van stucwerk waarin openingen zijn aangebracht ten behoeve van de kelder (afb. 30). De gevel is ter plaatse van de begane grond opgetrokken in baksteenmetselwerk in koppenverband; ter plaatse van de verdiepingen bestaat hij uit steenstrips eveneens in koppenverband. De gevelopeningen zijn voorzien van houten kozijnen met sierlijsten van cementpleister. De gevelopeningen van de begane grond zijn versierd met gietijzeren sierhekwerken. Ter plaatse van de 2^e verdieping zijn valijzers aangebracht. De kozijnen op de verdiepingen van pand Putstraat 16 hebben de vorm van een T-venster. De vaste bovenramen zijn voorzien van roeden, daaronder bevinden zich twee draaiende delen. De kozijnen op de 1^e verdieping van pand Putstraat 18 hebben de vorm van een T-venster. Op de 2^e verdieping bestaan de kozijnen slechts uit twee naar binnendraaiende delen. De

draaiende delen van zowel de 1^e als 2^e verdieping zijn voorzien van roeden en de hoeken van de glasopeningen zijn aan de bovenzijde afgerond. Dit geldt ook voor de bovenramen van de T-vensters op de 1^e verdieping.

Ter plaatse van de houten voordeur zijn hardstenen traptreden aanwezig.

De dakrand is voorzien van een houten kroonlijst. Het dak is voorzien van rode Muldenpannen en stalen dakraampjes.

Achtergevel

De achtergevel is opgetrokken uit metselwerk in kruisverband en is geheel wit gesausd. Op diverse plaatsen in de gevel zijn muurankers zichtbaar.

De gevelopeningen zijn voorzien van houten kozijnen en hardstenen onderdorpels.

De kozijnen op de 1^e en 2^e verdieping van pand Putstraat 16 hebben de vorm van een T-venster. De vaste bovenramen zijn voorzien van roeden.

De serre-achtige aanbouw (na 1941) op de begane grond is opgebouwd uit houten puien en voorzien van een dak van kunststof golfplaten.

De later toegevoegde aanbouw, zijnde het trappenhuis van pand Putstraat 16, is voorzien van een golfplaten dak.

In de achtergevel kan geen bouwnaad waargenomen worden tussen de panden Putstraat 14 en 16, zodat geconcludeerd mag worden dat de beide panden van oorsprong één geheel hebben gevormd.

De achtergevel van 18 is eveneens witgesausd.

De kozijnen op de 1e verdieping van pand Putstraat 18 zijn empire-vensters. Op de 2e verdieping bestaan de kozijnen slechts uit twee naar binnen draaiende delen. De draaiende delen en de vaste bovenramen zijn voorzien van roeden.

Tussen de onderdorpels van de bovenste ramen bevindt zich een horizontale bouwnaad met een varken.

Op grond van ankers in de onderste helft van de gevel is een datering in de 17^e eeuw niet uit te sluiten.

Het dak is voorzien van rode Muldenpannen en stalen dakraampjes.

Beide zijgevels

Het gedeelte van de zijgevel dat boven de daken van de belendende panden doorloopt is opgetrokken uit donkerbruine baksteen.

Aan vlechtingen in het metselwerk is te zien dat de gevel is opgehoogd (afb. 34).

Beschrijving interieur

Kelder Putstraat 16

De kelders van de panden Putstraat 16 en 18 zijn via een gemetselde trap in pand 16 bereikbaar. De kelders zijn gewelfd en staan middels een smalle gang met elkaar in verbinding. Ter plaatse van de smalle gang is het plafond niet gewelfd maar vlak en bestaat uit gestort beton. Vanuit pand Putstraat 16 is de kelder van pand Putstraat 14 via een stalen luik bereikbaar (afb. 37). Deze doorgang is ingehakt.

Het voorste gedeelte van de kelder onder pand 16 is voorzien van een mergel tongewelf en stamt mogelijk uit de 15^e of 16^e eeuw. Ook de wanden zijn in mergel uitgevoerd. Mogelijk strekte het gewelf zich van oorsprong onder het gehele pand uit en is het bij een latere verbouwing ingekort. Aan de voorzijde bevindt zich een grote, in baksteen uitgevoerde, herstelling.

De vloer in de ruimte ter plaatse van de voorgevel van pand Putstraat 16 bestaat uit beton en is gedeeltelijk opgehoogd.

Kelder Putstraat 18

Tussen de kelders van 16 en 18 bevindt zich onder pand 18 een niet toegankelijke ruimte. Dit is een aanwijzing dat pand 18 oorspronkelijk smaller geweest zal zijn, waarbij zich tussen 16 en 18 een smalle doorgang heeft bevonden.

Ongeveer halverwege de ruimte bevindt zich een sprong in het metselwerk van de wanden (afb. 40). Het voorste deel van het gewelf is uitgevoerd in mergel, het achterste in baksteen. Dit duidt erop dat men in het verleden de kelderruimte heeft vergroot. De vloer van beide kelders bestaat uit een baksteen c.q. klinker bestrating. De wanden ter plaatse van de buitengevels zijn opgetrokken uit baksteen.

Aangezien er in het gewelf geen sporen zijn aangetroffen van een oorspronkelijke toegang vanuit het pand zelf, zal de kelder alleen toegankelijk zijn geweest vanaf de straat zelf.

Aan de straatzijde zijn in beide hoeken van de kelder dichtgezette openingen zichtbaar die corresponderen met de openingen die zichtbaar zijn op de afbeeldingen 36 en 39. Het voorste kelderdeel is te dateren als 15^e-eeuws; het achterste deel is vermoedelijk 17^e-eeuws. In het achterste deel staan gemetselde bakken en aan de oostzijde gemetselde rekken. Dit kan duiden op een industrieel gebruik van het pand.

De binnenwanden en de gewelven ter plaatse van de achtergevel bestaan uit metselwerk voorzien van stucwerk. In de voorgevel van de kelder van pand Putstraat 18 zijn bouwsporen van een dichtgezette sparing (afb. 39). Dit kan erop duiden dat de kelder vroeger ook vanaf de straat bereikbaar was. Ten oosten van de sparing is de gemetselde boog te zien, waar de toegang tot het pand op rust (afb. 38). In de achtergevel van de kelder van pand Putstraat 18 zijn bouwsporen van een muuropening zichtbaar.

Begane grond Putstraat 16

De begane grond van pand Putstraat 16 en 18 is bereikbaar via de voordeur van pand Putstraat 18 of via een doorgang met het vakwerkhuisje (zie de beschrijving van 'het Pleintje'). De serre-achtige aanbouw in de achtergevel vormt de verbinding tussen pand Putstraat 16 en 18. De begane grond van Putstraat 16 was, met uitzondering van het trappenhuis, niet te bezoeken.

Begane grond Putstraat 18

De vloer op de begane grond is met verschillende materialen afgewerkt te weten: parket, vloerbedekking en tegels (afb. 41). De vloer van de hal is voorzien van parket in een blokkenpatroon.

De wanden zijn afgewerkt met stucwerk en behang en een houten lambrisering.

De plafonds zijn verlaagd en afgewerkt met stucwerk. Op sommige plaatsen zijn moerbalken zichtbaar in het plafond. Deze zijn afgewerkt met stucwerk.

In de hal op de begane grond van Putstraat 18 bevindt zich een bordestrap naar de verdieping, die waarschijnlijk dateert uit ±1929. De deuren naar de kamer-en-suite zijn nog voorzien van hun originele hang en sluitwerk (afb. 42). Hoewel de kamer-en-suite niet toegankelijk was moet ervan uit worden gegaan dat zich hier nog het bij de verbouwing van 1929 aangebrachte interieur nog aanwezig is. Ter plaatse van het trapgat bevindt zich een stalen balk. Deze vervangt vermoedelijk de oorspronkelijke moerbalk, die zich ongeveer op deze plaats bevonden moet hebben.

In de keuken is de oorspronkelijke samengestelde balklaag voorzien van eenvoudig stucwerk met lijsten (afb. 43).

De in de scheidingsmuur tussen 18 en 20 opgenomen balkankers (afb. 43 en 44) suggereren dat Putstraat 18 naderhand in de bouwmuur van 20 is ingebalkt. De omstucte moerbalken geven aan dat de oorspronkelijke samengestelde balklaag nog aanwezig is.

1^e verdieping Putstraat 16

De huidige indeling van de eerste verdieping zal omstreeks 1915 tot stand zijn gekomen. Deze datering is gebaseerd op de nog aanwezige paneeldeuren met omlijstingen. De plafonds zijn van vlak stucwerk. Aan te nemen is dat de oorspronkelijke balklaag zich nog achter het plafond bevindt. De 1^e verdieping is zowel vanuit pand Putstraat 16 als Putstraat 18 via een houten trap bereikbaar.

1^e verdieping Putstraat 18

Alleen de overloop was toegankelijk.

De vloerconstructie bestaat uit houten moerbalken en kinderbinten afgewerkt met houten vloerdelen. Deze zijn afgewerkt met stucwerk. Vermoedelijk is dit de oorspronkelijke afwerking. Een onregelmatigheid in de kinderbinten aan de westzijde van de overloop duidt mogelijk op een vroeger trapgat.

De betimmering van de wanden is vermoedelijk in het derde kwart van de 20^e eeuw aangebracht.

Op de houten vloerdelen is vloerbedekking aangebracht.

Vermoedelijk zijn de paneeldeuren bij een verbouwing in de 19^e eeuw aangebracht. De wanden zijn afgewerkt met stucwerk en behang en een houten lambrisering (vermoedelijk uit 1964, samenhangend met een verbouwing in dat jaar). Ter plaatse van de bouwmuur tussen pand Putstraat 16 en 18 is een doorgang (afb. 45).

2^e verdieping Putstraat 16

De huidige indeling van de eerste verdieping zal omstreeks 1915 tot stand zijn gekomen. Deze datering is gebaseerd op de nog aanwezige paneeldeuren met omlijstingen. De plafonds zijn van vlak stucwerk. Aan te nemen is dat de oorspronkelijke balklaag zich nog achter het plafond bevindt.

2^e verdieping Putstraat 18

De 2^e verdieping is zowel vanuit pand Putstraat 16 als Putstraat 18 via een houten trap bereikbaar. De vloerconstructie bestaat uit houten moerbalken en kinderbinten afgewerkt met houten vloerdelen. Op de houten vloerdelen is vloerbedekking aangebracht. De wanden zijn afgewerkt met stucwerk en behang en een houten lambrisering. De paneeldeuren zijn vermoedelijk afkomstig van de verbouwing van 1929. Op de overloop zijn in het plafond een houten moerbalk en kinderbinten zichtbaar. Deze zijn afgewerkt met leemstucwerk dat vermoedelijk nog origineel is. Ter plaatse van trap naar beneden aan oostkant is in de jaren '20 van de 20^e eeuw een extra balk tussen de kinderbinten gelegd. Aan de westkant bevindt zich een trapgat naar de zolder. Ter plaatse van de bouwmuur tussen pand Putstraat 16 en 18 is een doorgang.

Zolder Putstraat 16

Via een houten trap is de zolder van pand Putstraat 16 bereikbaar. Rondom de trap is een houten ombouw met een lattenwerk waarop stucwerk is aangebracht, een zogenaamde 'Brabantse wand'. Vanuit de zolder van pand Putstraat 16 is een doorgang naar de zolder van pand Putstraat 18. De vloerconstructie bestaat uit houten moerbalken en kinderbinten afgewerkt met moderne houten vloerdelen. De kap bestaat uit gordingen met sporen. Aan de achterzijde is een deel van de originele eiken- en iepenhouten sporen nog aanwezig. Gezien het feit dat de houten nagels niet meer in de gordingen steken, moeten de sporen verplaatst zijn. Aan de voorzijde zijn alle sporen door rondhouten exemplaren vervangen. Aan de achterzijde is, ter vervanging van een gebroken gording, een grenen balk toegevoegd.

In de bouwmuur tussen pand Putstraat 14 en 16 is een houten vakwerk zichtbaar dat opgevuld is met metselwerk. Gezien het relatief kleine baksteenformaat en de geringe lagenmaat¹, zal de vulling later zijn aangebracht. Tevens zijn er sporen van een ophoging (afb. 46). De ophoging is ook waar te nemen in de bouwmuur tussen pand 16 en 18 (afb. 47). In deze laatstgenoemde bouwmuur zijn ook delen van het stucwerk van leem en stro bewaard gebleven.

Een vergelijking tussen de afbeeldingen uit omstreeks 1906 en 1930 (afb. 14 en 33), leert ons dat deze verhoging in het eerste kwart van de 20^e eeuw heeft plaatsgevonden.

Zolder Putstraat 18

In de vloer van de zolder van pand Putstraat 18 zit een trapsparing die door een met zink bekleed luik is afgedekt. De trap van de 2^e verdieping naar de zolder is hier verwijderd. De vloerdelen lopen taps toe; dit duidt mogelijk op een datering in de bouwtijd. De bouwmuren van pand Putstraat 18 bestaan uit metselwerk waarin verschillende bouwsporen zichtbaar zijn. In de bouwmuur tussen pand Putstraat 16 en 18 ter plaatse van de doorgang is een muuranker zichtbaar vanaf de zolder van pand Putstraat 16. Bouwsporen in de bouwmuren van pand Putstraat 18 duiden erop dat het pand opgehoogd is.

De kapconstructie van de zolder bestaat uit flieringen van eikenhout en sporen van zowel eiken- als iepenhout. Gezien het feit dat de houten nagels niet meer in de flieringen steken, moeten de sporen verplaatst zijn (afb. 52). De flieringen zijn in de bouwmuren opgelegd. Hierbij ontbreekt een spantconstructie halverwege, waardoor men genoodzaakt is geweest in een later stadium stutten te plaatsen (afb. 51). Er bestaat een mogelijk verband tussen de slechte en onregelmatige kwaliteit van het constructiehout en de stadsbrand van 1677. De nokgording van pand Putstraat 16 ligt lager dan die van pand Putstraat 18. Bij de kopgevels zijn de vlechtingen te zien van een lager geplaatst dak. Het betreft hier mogelijk de plaats van het dak voor de stadsbrand van 1677. Bij beide bouwmuren is waar te nemen dat de kap is opgehoogd (afb. 49). In de oostmuur bevindt zich een ingehakte doorgang, die is dichtgezet. Aan weerszijden van de genoemde doorgang bevinden zich resten van vlechtingen van een nog ouder dak (afb. 49 en 50).² Vermoedelijk is dit het oude dak van buurpand 20 (afb. 32). Hieruit valt tevens te concluderen dat het huidige pand 18 jonger is dan het oorspronkelijke pand 20. Bij de westgevel (afb. 48) is te zien dat de huidige doorgang naar 16 na de ramp is ingehakt. Tevens is te zien dat beide rookkanalen in verband met de bouwmuren zijn meegemetseld en dus oorspronkelijk zijn. De plaats van het noordelijk rookkanaal tekent zich ook aan de westwand van de 2^e verdieping af.³ Ten zuiden van de doorgang bevindt zich nog een jonger rookkanaal.

¹ Baksteenformaat: 23 x 11(?) x 5/5½ cm; 10-lagenmaat: 64½ cm

² Baksteenformaat A: 23½/24 x 10½/11½ x 5/5½ cm; 7-lagenmaat: 49½; dit is mogelijk het oudste baksteenwerk
Baksteenformaat B: 25 x 10½/11½ x 6/6½ cm; 10-lagenmaat: 73 cm
Baksteenformaat C: 25/25½ x 11½/12½ x 6/6½ cm; 10-lagenmaat: 73 cm
Baksteenformaat D: 24/27½ x 10½/12 x 6/6½ cm; 8-lagenmaat: 61 cm
Baksteenformaat E: 24/25 x 10/11 x 5½/6 cm; 7-lagenmaat: 51 cm

³ Baksteenformaat B: 25 x 11/12 x 5½/6 cm; 10-lagenmaat: 72 cm

Globale datering

Globale datering Putstraat 16

De oudste foto van de Putstraat (afb. 14) dateert uit 1906 (gem-archief). Pand Putstraat 16 vormde toen nog één pand met Putstraat 14. Het houten vakwerk in de bouwmuur van pand Putstraat 14 en 16 bevestigt het eerder, bij de beschrijving van pand Putstraat 14 uitgesproken vermoeden. Vermoedelijk is pand 14-16 na de stadsbrand van 1677 opgetrokken met gebruikmaking van de kelders van de voorgangers. Over de indeling van de panden is weinig bekend; ze werden door een wand in tweeën gedeeld, die ter plaatse van de zolder in vakwerk was uitgevoerd. Het pand bestond boven de kelder uit drie bouwlagen plus een kap. Pand 16 is vermoedelijk naderhand ingebalkt in het muurwerk van 18. Zonder destructief onderzoek is weinig te zeggen over de bouwgeschiedenis in de latere eeuwen. In het eerste kwart van de 20^e eeuw wordt het pand 14-16 in tweeën gesplitst. Daarbij wordt de kap van pand 16 opgelicht

De huidige indeling tezamen met het aangebouwde trappenhuis zal omstreeks 1915 tot stand zijn gekomen.

Op de bouwaanvraag uit 1929 is te zien dat de kelders van pand Putstraat 16 en 18 voor 1929 niet met elkaar in verbinding stonden. Tevens is te zien dat de huidige verbinding niet overeenkomt met de verbinding op de bouwaanvraag van 1929.

Uit de foto uit 1930 (afb. 33) blijkt dat pand Putstraat 16 tussen 1906 en 1930 verbouwd is. De muuropeningen in pand Putstraat 16 zijn toen voorzien van sierlijsten van cementpleister in de dezelfde vorm en stijl als pand Putstraat 18. Een bouwaanvraag uit 1929 (gem-archief) laat zien dat de voorgevels van de panden Putstraat 16 en 18 na 1930 langzaam één geheel vormen. Uit een bouwaanvraag van architect Cristofoli uit 1964 (gem-archief) blijkt dat de voorgevel toen zijn huidige vorm kreeg. Uit luchtfoto's van 1956 en 1975 blijkt dat de dakkapellen van pand Putstraat 16 en 18 in de tussenliggende periode vervangen zijn door stalen dakraampjes.

Van de diverse aanbouwen (afb. 35) aan de achterzijde van de panden is niet duidelijk wanneer deze zijn gebouwd.

Globale datering Putstraat 18

In de 15^e eeuw zijn de kelders van het huidige pand tot stand gekomen. Het pand was ongeveer 1½ m smaller dan het huidige pand 18. Bij de bouw werd het vermoedelijk ingebalkt in het buurpand 20. Tegen de zijgevels waren haardpartijen geplaatst.

Na de stadsbrand van 1677 wordt het pand verbreed tot zijn huidige breedte, waarbij het dak op het niveau van de in de bouwmuur waargenomen vlechtingen komt te liggen. In de tweede helft van de 19^e eeuw wordt het dak opgelicht tot zijn huidige niveau. Hierbij zullen de sporen gekanteld en verplaatst zijn.

De voorgevel van pand Putstraat 18 bestond in de 19^e eeuw uit geschilderd metselwerk en was voorzien van muurankers en een gemetselde kroonlijst. De kozijnen op de verdiepingen waren van hout met een sierlijst van cementpleister. Op de begane grond was een winkelpui voorzien van houten kozijnen en sierlijsten.

De huidige indeling van de verdiepingen stamt, behoudens nog enkele verbouwingen, grotendeels uit 1929. De vloerconstructie van houten moerbalken en kinderbinten op de verdiepingen is origineel.

WAARDERING PUTSTRAAT 16

Constructie:

Bouwmassa: cat. 1

De bouwmassa van het pand heeft een hoge monumentwaarde vanwege de oorspronkelijke structuur van een na de stadsbrand herbouwde woning, die aanvankelijk samen met het buurpand 14 één pand vormde.

Draagstructuur: cat. 1

De structuur van het pand met samengestelde balklagen zal 17e-eeuws zijn en is bouwhistorisch gezien zeer waardevol. De scheidingswand aan de westzijde is mogelijk nog een vakwerkwand en derhalve van een hoge monumentwaarde. Ook de bouwmuur aan de oostzijde is bouwhistorisch waardevol.

Kapconstructie: cat. 1

Van de kap zijn de authentieke eiken en iepen onderdelen hebben een hoge monumentwaarde. De overige onderdelen zijn behoudenswaardig.

Exterieur:

Voorgevel: cat. 1

De voorgevel is architectuurhistorisch gezien waardevol, als voorbeeld van een 19^e-eeuwse gevel en als onderdeel van de straatwand.

Achtergevel: cat. 1

Een voorbeeld van een in de 19^e eeuw verbouwde 17^e-eeuwse gevel en als zodanig van een hoge monumentwaarde. De trapaanbouw is indifferent, cat. 3.

Interieur:

Kelder: cat. 1

Bouwhistorisch gezien is het voorste deel van de kelder met het tongewelf, dat nog 15^e- of 16^e-eeuws is, zeer waardevol. De smalle gang is indifferent.

Begane grond: -

Niet toegankelijk.

1^e verdieping: cat. 2/3

De deuren uit omstreeks 1915 met hun omlijsting zijn als onderdeel van de vroeg 20^e-eeuwse indeling behoudenswaardig. De vroeg 20^e-eeuwse trap aan de achterzijde is eveneens behoudenswaardig.

2^e verdieping: cat. 2/3

De deuren uit omstreeks 1915 met hun omlijsting zijn als onderdeel van de vroeg 20^e-eeuwse indeling behoudenswaardig. De vroeg 20^e-eeuwse trap aan de achterzijde is eveneens behoudenswaardig.

Zolder: cat. 3

De trapopgang met een Brabantse wand heeft een indifferente waarde.

WAARDERING PUTSTRAAT 18

Constructie:

Bouwmassa: cat. 1

De bouwmassa van het pand heeft een hoge monumentwaarde vanwege de oorspronkelijke structuur van een na de stadsbrand herbouwde woning. De relatief recente aanbouw aan de noordzijde heeft, voor zover deze geen onderdelen bevat van het vakwerkhuis, een indifferente monumentwaarde.

Draagstructuur: cat. 1

De structuur van het pand met samengestelde balklagen zal 17^e-eeuws zijn en is bouwhistorisch gezien zeer waardevol. De tapse vloerdelen op de zolderbalklaag geven aan dat, in ieder geval op deze plek, de mogelijk nog 17^e-eeuwse vloerdelen aanwezig zijn. Beide bouwmuren hebben een hoge monumentwaarde.

Kapconstructie: cat. 1

Van de kap hebben de authentieke eiken en iepen onderdelen een hoge monumentwaarde.

Exterieur:

Voorgevel: cat. 1

De voorgevel heeft, als voorbeeld van een 19^e-/20^e-eeuwse gevel en als onderdeel van de straatwand, een hoge monumentwaarde.

Achtergevel: cat. 1

Een voorbeeld van een in de 19^e eeuw verbouwde 17^e-eeuwse gevel en als zodanig van een hoge monumentwaarde. De serre en de uitbouw hebben een indifferente monumentwaarde, cat. 3.

Interieur:

Kelder: cat. 1

De 15^e- en 17^e-eeuwse kelders hebben een hoge monumentwaarde.

Begane grond: cat. 1

Slechts deels toegankelijk, maar het vermoedelijk nog gaaf aanwezige interieur uit 1929 heeft, op grond van cultuurhistorische gronden, een hoge monumentwaarde.

1^e verdieping: cat. 1/2

De gaaf bewaarde indeling met 20^e-eeuwse deuren en de uit 1929 stammende trap is behoudenswaardig. De oorspronkelijke in leem uitgevoerde bepleistering van de balklagen heeft een hoge monumentwaarde.

2^e verdieping: cat. 1/2

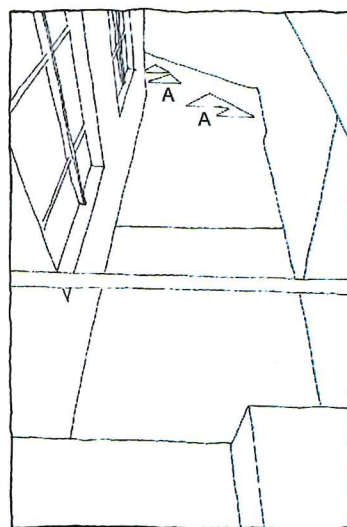
De gaaf bewaarde indeling met 19^e-eeuwse deuren en de uit 1929 stammende trap is behoudenswaardig. De oorspronkelijke in leem uitgevoerde bepleistering van de balklagen heeft een hoge monumentwaarde.

Zolder: -

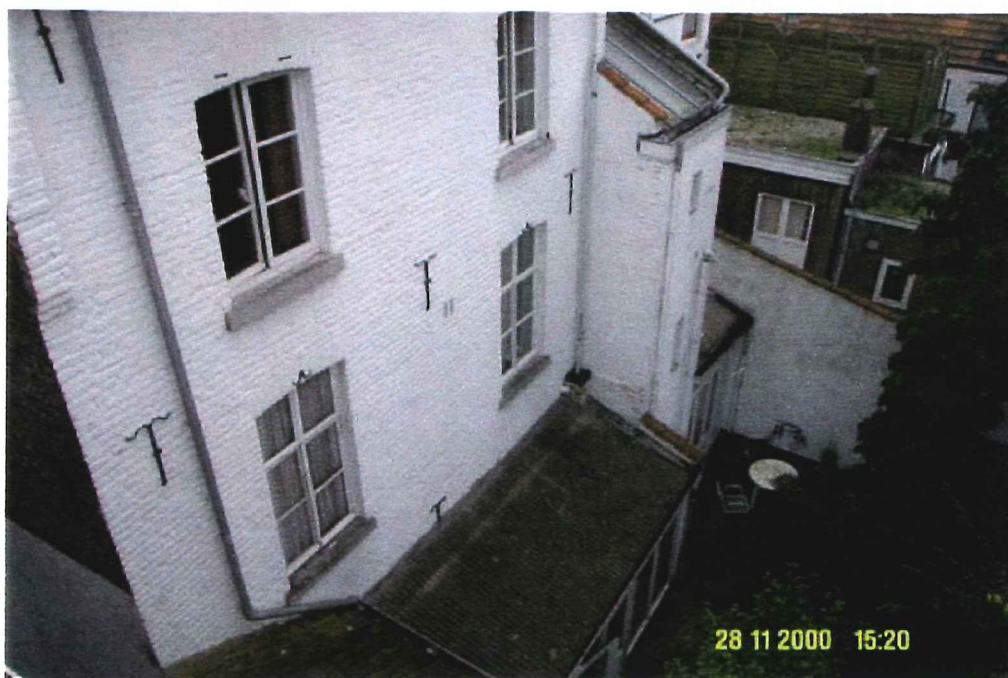
Niet van toepassing.

ADVIES

Voor zover is na te gaan hebben de samengestelde balklagen nog hun in leem uitgevoerde authentieke afwerking uit de 17^e eeuw. Om deze reden is het raadzaam een conserverende benadering toe te passen. Ten einde tot een goede datering van de panden te komen is het aan te bevelen om een dendro-chronologisch onderzoek op de constructie uit te voeren.

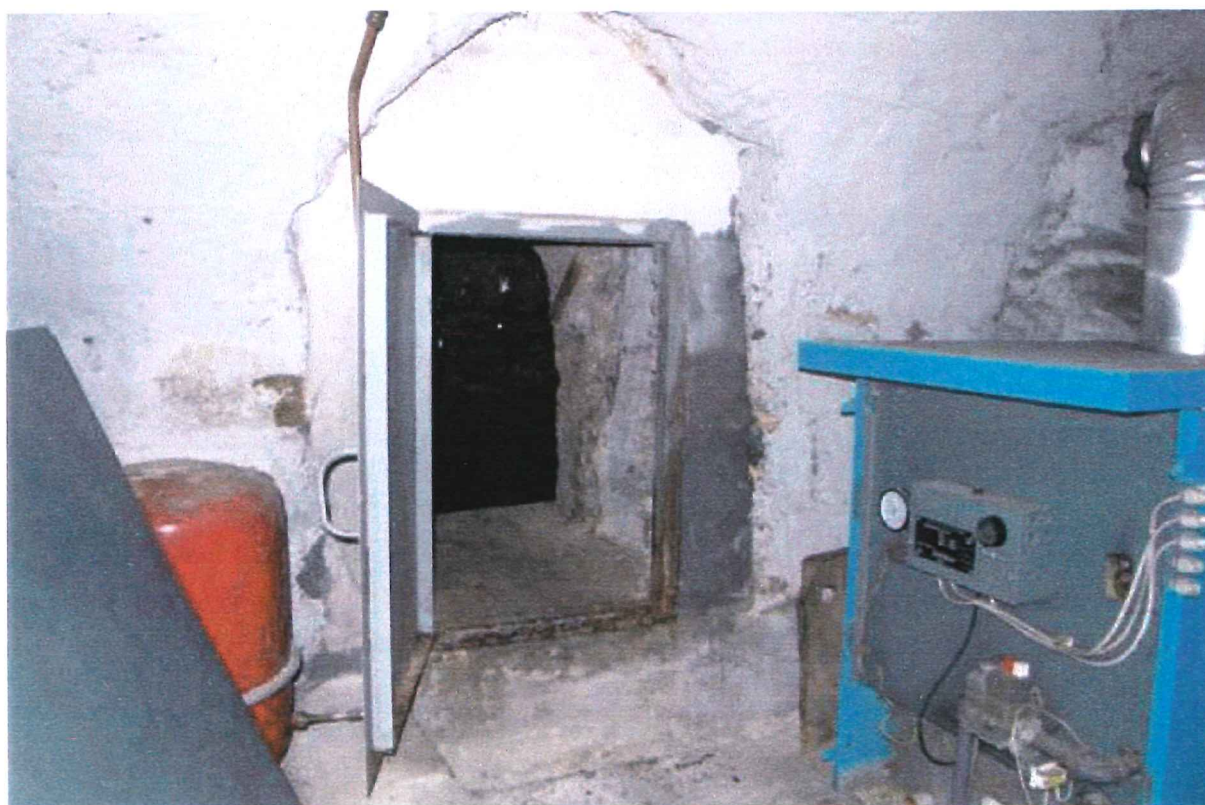
Afbeelding 34 Verhoogde zijgevel met zichtbare vlechtingen (A)

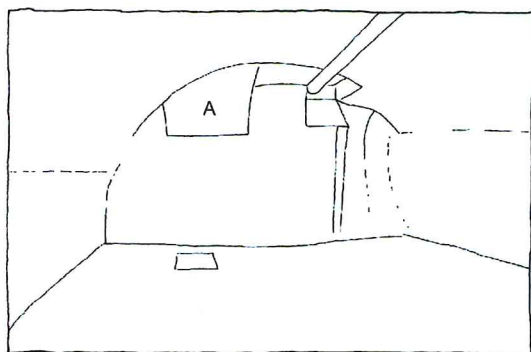
Afbeelding 35 Achtergevel Putstraat 16-18

Afbeelding 36 Kelder nr. 16: dichtgezette opening aan straatzijde

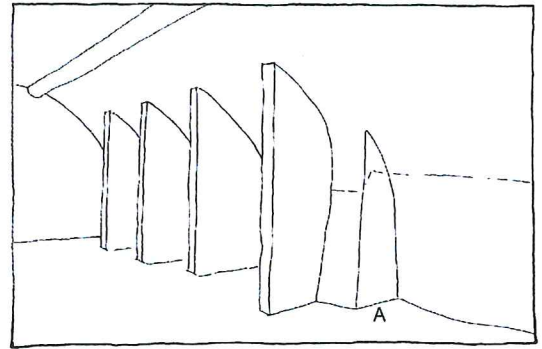
Afbeelding 37 Kelder nr. 16: ingehakte doorgang naar Putstraat 14 met stalen luik

Afbeelding 38 Kelder nr. 18: gemetselde boog (A) onder toegang pand

Afbeelding 39 Kelder nr. 18: dichtgezette opening in sparing aan straatzijde

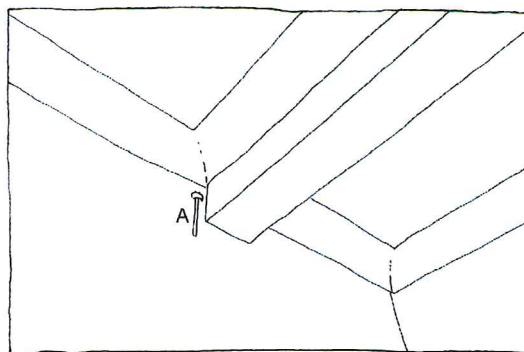
Afbeelding 40 Kelder nr. 18: sprong in metselwerk (A) tussen voorste en achterste deel kelder

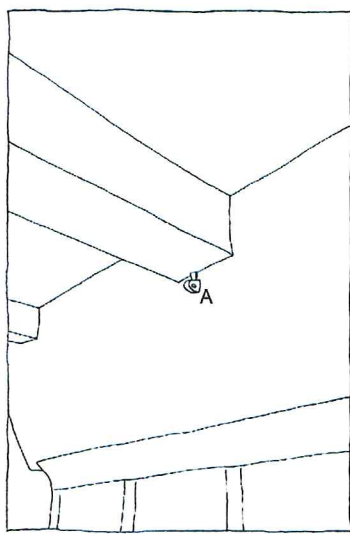
Afbeelding 41 Begane grond nr. 18: hal

Afbeelding 42 Begane grond nr. 18: deur met origineel sluitwerk

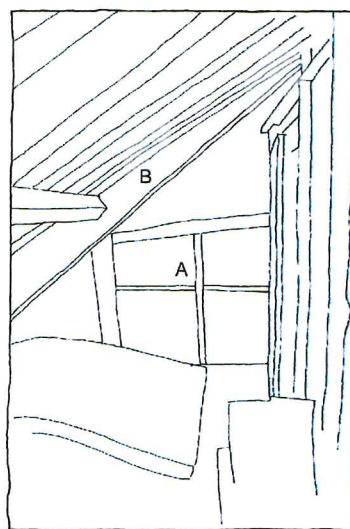
Afbeelding 43 Begane grond nr. 18: oorspronkelijke samengestelde balklaag, voorzien van stucwerk met lijsten; balkanker (A) in de scheidingsmuur naar Putstraat 20

Afbeelding 44 Begane grond nr. 18: muuranker (A) in de scheidingsmuur naar Putstraat 20

Afbeelding 45 1^e Verdieping nr. 18: doorgang naar Putstraat 16

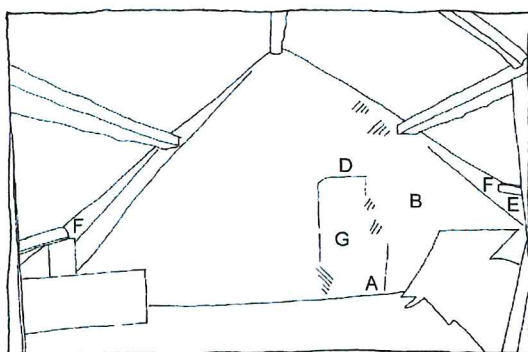
Afbeelding 46 Zolder nr. 16: houten vakwerk (A) in bouwmuur naar Putstraat 14 en ophoging (B)

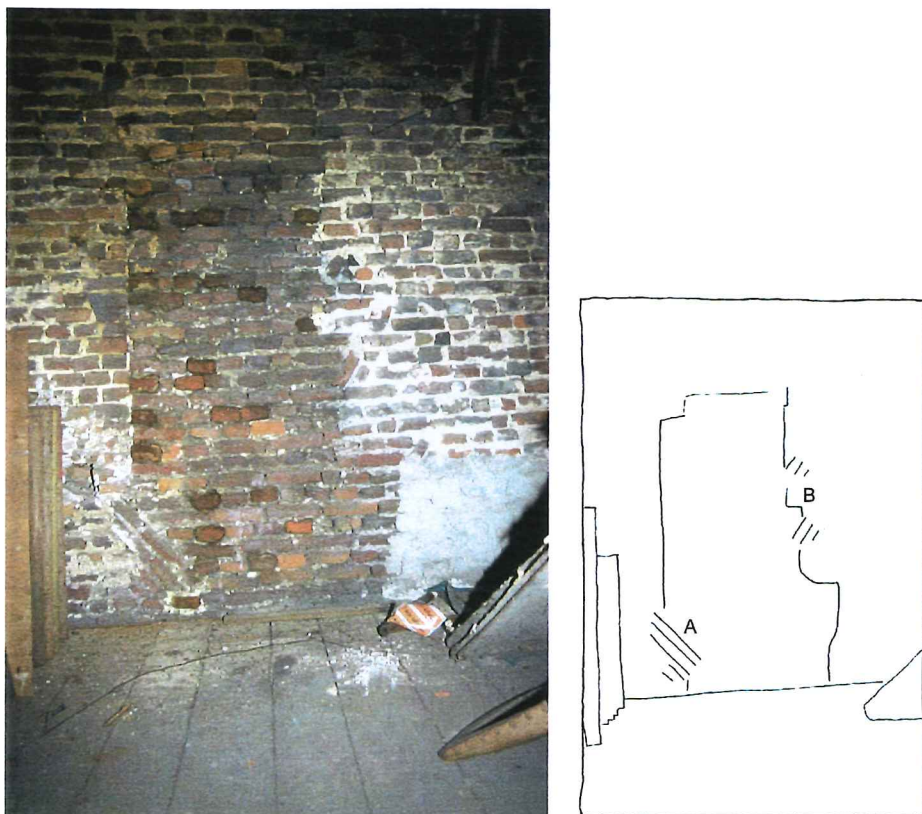
Afbeelding 47 Zolder nr. 16: ophoging in bouwmuur naar Putstraat 18

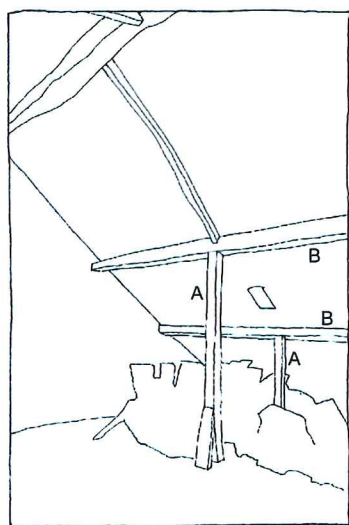
Afbeelding 48 Zolder nr. 18: (westelijke) bouwmuur naar Putstraat 16 met ingehakte doorgang en oorspronkelijke rookkanalen

Afbeelding 49 Zolder nr. 18: ophoging (F) in (oostelijke) bouwmuur naar Putstraat 20 met dichtgezette doorgang (G); verschillende baksteenformaten (A t/m E)

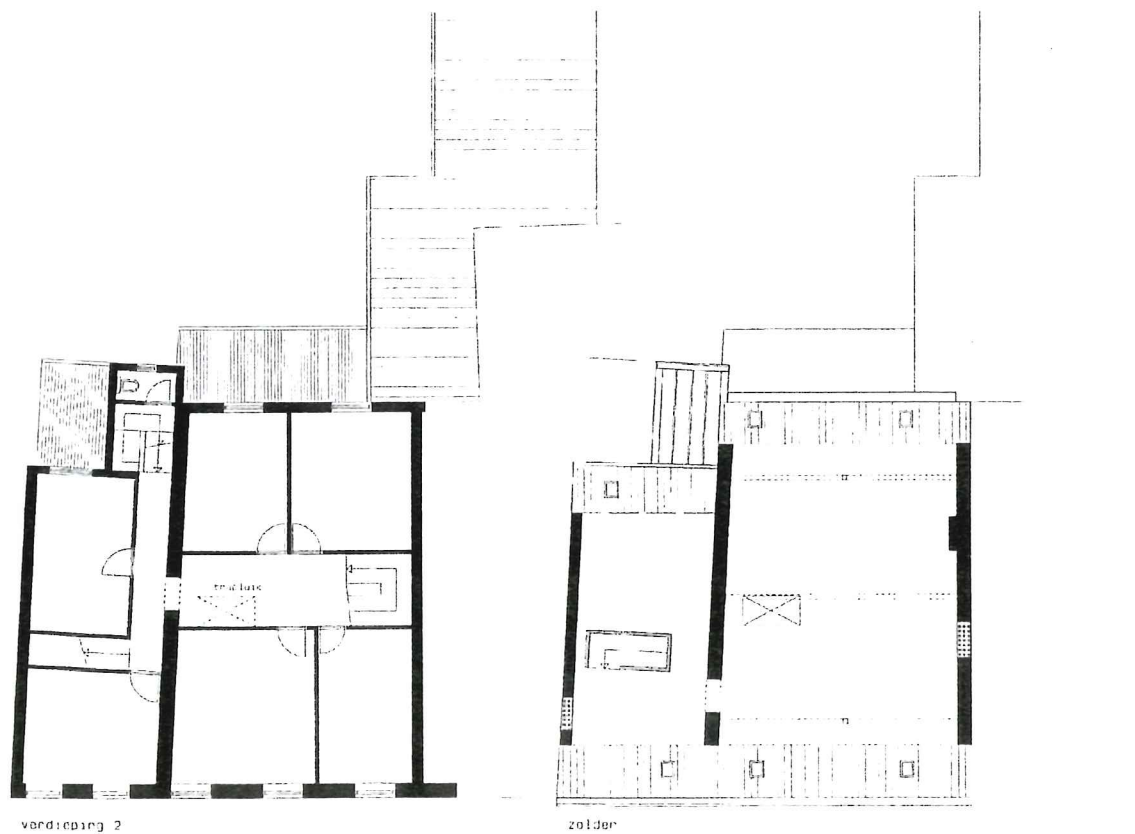
Afbeelding 50 Zolder nr. 18: dichtgezette doorgang in oostelijke bouwmuur met vlechtingen van een ouder dak (A en B)

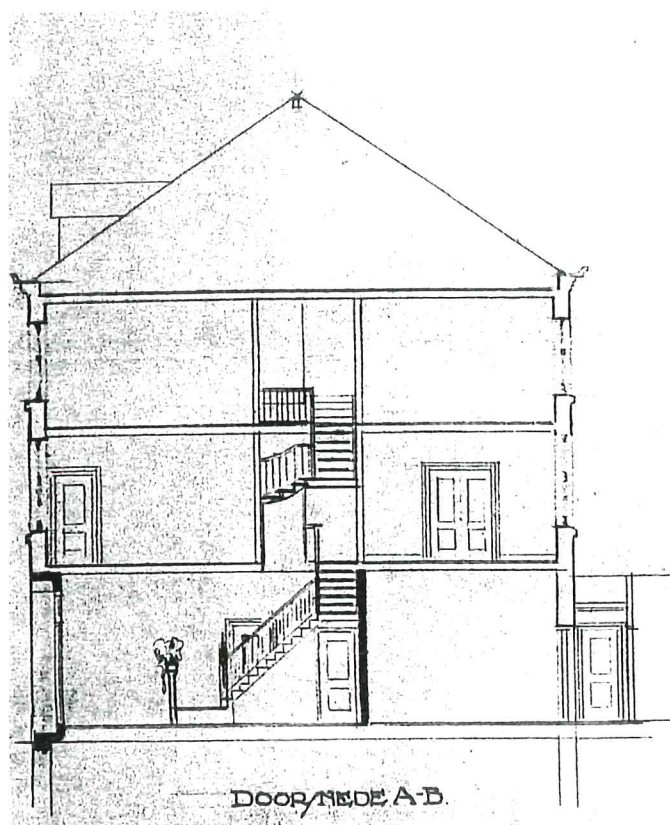
Afbeelding 51 Zolder nr. 18: flieringen (B) met stutten (A)

Afbeelding 54 Plattegronden begane grond en 1^e verdieping nr. 16-18

Afbeelding 55 Plattegronden 2^e verdieping en zolder nr. 16-18

Afbeelding 56 Doorsnede

Putstraat 20

Afbeelding 57 Voorgevel Putstraat 20

Putstraat nr. 20

Algemene gegevens

Kadastrale gegevens	: Gemeente Sittard-Geleen-Born Sectie F, nr. 185
Indeling	: kelder, begane grond, 1 ^e verdieping, 2 ^e verdieping, zolder
Huidige functie	: woongebouw (2 duplexwoningen)

Beschrijving exterieur

Voorgevel

De gevel is opgetrokken uit bruine baksteen gemetseld in kruisverband en de gevelopeningen zijn voorzien van houten kozijnen. Sommige gevelopeningen zijn voorzien van terugspringend siermetselwerk en andere van houten sierbloembakken (afb. 57).

De gevelopening ter plaatse van het portaal van de voordeuren is aan de bovenzijde voorzien van een steenachtige sierlijst. De gevel is voorzien van een houten gootlijst.

Het dak bestaat in de voor- en achtergevel uit een hellend gedeelte voorzien van betonnen dakpannen. Dit hellend gedeelte gaat over in een plat dak, afgewerkt met bitumineuze dakbedekking. In het plat dak is een lichtkoepel opgenomen. In de voorgevel zijn in het hellend gedeelte van het dak twee dakkapellen zichtbaar.

Achtergevel

De achtergevel is net als de voorgevel opgetrokken uit bruine baksteen gemetseld in kruisverband en de gevelopeningen zijn voorzien van houten kozijnen. Boven de gevelopeningen bevinden zich betonnen lateien (afb. 58).

Het dak is voorzien van een met hout omtimmerde goot. In het hellend gedeelte van het dak is een dakkapel opgenomen o.a. voorzien van een deur die toegang geeft tot het platte dak van de aanbouw.

Deze aanbouw is tevens opgetrokken uit bruine baksteen en voorzien van een plat dak afgewerkt met bitumineuze dakbedekking. In het plat dak is een lichtkoepel opgenomen.

Beschrijving interieur

Het pand Putstraat 20 bestaat uit twee woningen. Tot op heden hebben we alleen toegang gehad tot de kelder en één woning. Deze woning is gevestigd op de 1e verdieping en de zolder. De rechter voordeur in het portiek geeft toegang tot deze woning.

Kelder

Uit de opmetingstekeningen van 1932 blijkt dat de kelder aan de oostzijde staat op een fundering die voor de gevel van 22 is geplaatst. Het oorspronkelijke pand was dus smaller dan het huidige.

Via de binnenplaats van de woning op de begane grond is de kelder middels een gemetselde trap bereikbaar. De kelder is voorzien van gewelfd baksteenmetselwerk (16^e of 17^e eeuw), de wanden bestaan eveneens uit metselwerk.

De vloer is opgehoogd met beton. Aan de zijde van de Putstraat bevinden zich in de bouwmuren bouwsporen van een opening naar de kelder van pand Putstraat 18 en 22 (afb. 59 en 60). De openingen zijn momenteel dichtgezet. Aan de zijde van de Putstraat zijn eveneens restanten van een gemetselde trap zichtbaar (afb. 59). Ter plaatse van deze trap bevindt zich een sparing in het gewelf. Deze sparing is momenteel dichtgezet.

Aan de voorzijde van het pand is, aan de oostzijde, de bouwmuur van 22 zichtbaar. Deze is uitgevoerd in mergel.

In de zuidoosthoek heeft zich de oorspronkelijke toegang tot de kelder bevonden. De huidige opening in de zuidoostzijde is van latere datum. Aan de westzijde is de doorgang naar 18 mogelijk oorspronkelijk.

Begane grond

De rechter voordeur in het portiek geeft toegang tot een hal. Van hieruit leidt een houten trap naar de 1^e verdieping. De vloer in de hal bestaat uit beton en is afgewerkt met terrazzo. Bij de voordeur zit een dichtgezette sparing in de vloer (afb. 61). De wanden zijn afgewerkt met stucwerk waarop behang is aangebracht.

1^e verdieping

De wanden van de 1^e verdieping zijn afgewerkt met stucwerk waarop behang is aangebracht. De vloerconstructie bestaat uit houten balken afgewerkt met houten vloerdelen. Het plafond bestaat uit plaatmateriaal afgewerkt met stuc (afb. 62).

2^e verdieping

Tot op heden geen toegang gehad, vandaar geen inventarisatie.

Zolder

Een houten trap leidt van de 1^e verdieping naar de zolder. De wanden van de zolder zijn afgewerkt met stucwerk waarop behang is aangebracht. De vloerconstructie bestaat uit houten balken afgewerkt met houten vloerdelen. De dakconstructie bestaat uit houten balken. Het plafond bestaat uit plaatmateriaal afgewerkt met stuc (afb. 63).

Globale datering

Het huidige pand is uit 1932 wat blijkt uit een aanvraag om bouwvergunning van architect W. Schelberg (gem-archief).

Tot die tijd stond er een geheel ander pand wat te zien is op de afbeelding 33.

De 16^e-/17^e-eeuwse kelder is tijdens de 'nieuwbouw' grotendeels gehandhaafd. Het in 1932 gebouwde huis verving waarschijnlijk een na de stadsbrand van 1677 gebouwde pand. Bij de bouw van dat pand heeft men gebruik gemaakt de 16^e-/17^e-eeuwse kelder van het verbrande smallere pand.

WAARDERING

Constructie:

Bouwmassa: cat. 1/3

De van een tongewelf voorziene kelder heeft een hoge monumentwaarde. De hoger gelegen etages bezitten een indifferente waarde. Het achterhuis is niet geïnventariseerd en krijgt derhalve geen waardering.

Draagstructuur: cat. 1/3

De 16^e-/17^e-eeuwse tongewelven in de kelder hebben een hoge monumentwaarde. De in 1932 aangebrachte balklagen hebben een indifferente monumentwaarde. Het achterhuis is niet geïnventariseerd en krijgt derhalve geen waardering.

Exterieur:

Vorgevel: cat. 2

Gevel is behoudenswaardig.

Achtergevel voorhuis: cat. 3

Zuidgevel achterhuis: cat. 3

Interieur:

Alle verdiepingen: cat. 2?

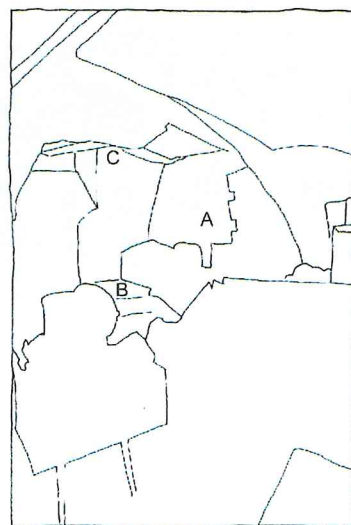
Het pand is niet geïnventariseerd. Aan te nemen is dat indien er nog interieurelementen in het pand aanwezig zijn deze niet bijzonder zeldzaam zijn en hooguit enige cultuurhistorische waarde zullen hebben. Ook het achterhuis is niet geïnventariseerd en krijgt derhalve geen waardering.

ADVIES

Uit de bouwaanvraag uit 1932 blijkt dat delen van het oude achterhuis zijn gehandhaafd. Het achterhuis is echter niet geïnventariseerd, derhalve is het aan te bevelen, voorafgaand aan de werkzaamheden, een bouwhistorische verkenning uit te voeren.

Afbeelding 58 Achtergevel Putstraat 20

Afbeelding 59 Kelder: dichtgezette opening (A) naar Putstraat 18 en restanten van gemetselde trap (B) en sparing in het gewelf daarboven (C)

Afbeelding 60 Kelder: dichtgezette opening naar Putstraat 22

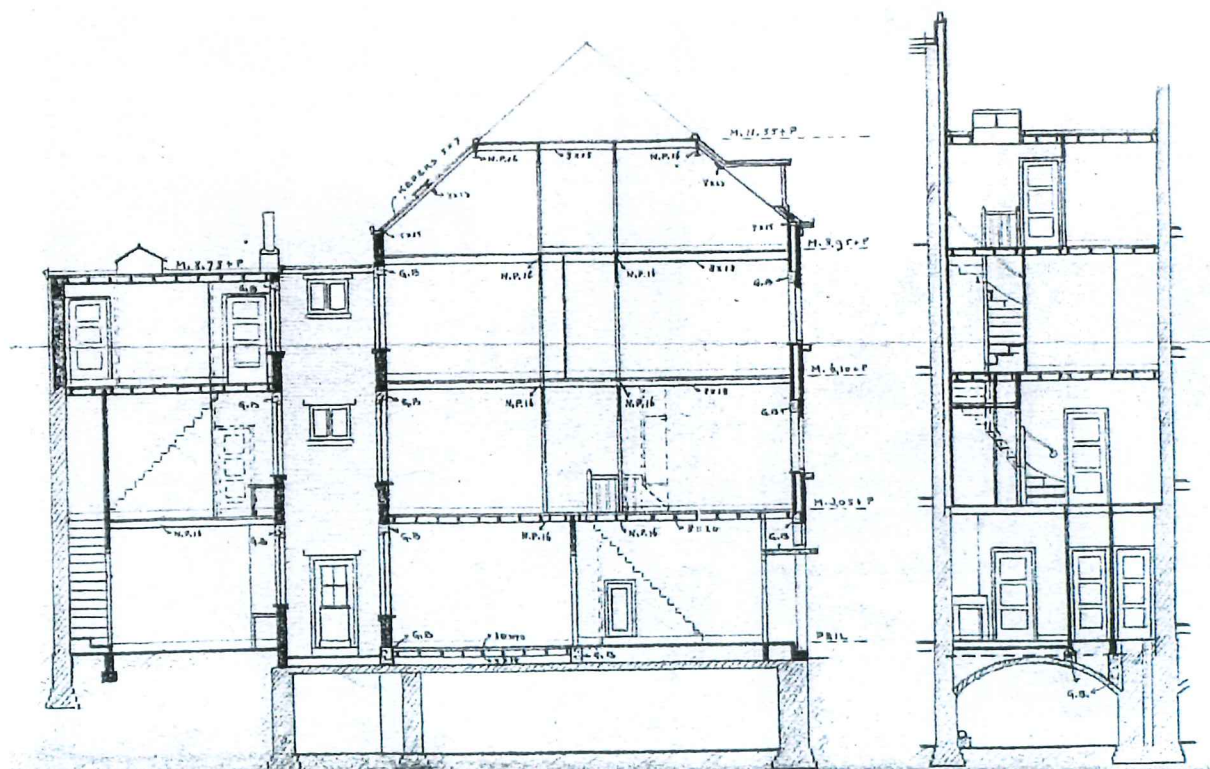
Afbeelding 61 Begane grond: dichtgezette sparing in vloer bij voordeur

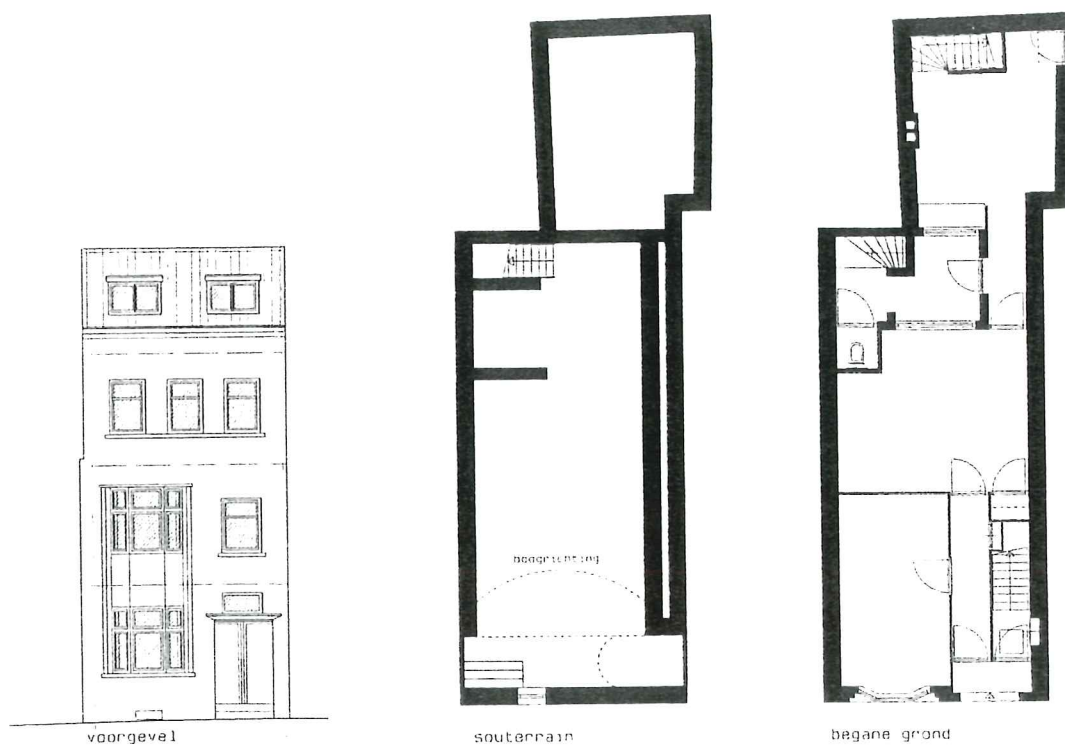
Afbeelding 62 1^e Verdieping: interieurafwerking

Afbeelding 63 Zolder: interieurafwerking

Afbeelding 64 Doorsnede

Afbeelding 65 Gevel en plattegronden kelder en begane grond nr. 20

Afbeelding 66 Plattegronden 1°- en 2° verdieping en zolder nr. 20

Putstraat 22

Afbeelding 67 Voorgevel Putstraat 22

Putstraat nr. 22

Algemene gegevens

Status	: Rijksmonument
Beschrijving RDMZ	: Huis, XVII A; de voorgevel met horizontale en verticale reliefbanden. Vensterkruisen, resp. middenstijlen verdwenen. Raamhekjes
Kadastrale gegevens	: Gemeente Sittard-Geleen-Born Sectie F, nr. 1836
Indeling	: kelder, begane grond, 1 ^e verdieping, 2 ^e verdieping, zolder
Huidige functie	: woongebouw (kamerverhuur)

Beschrijving exterieur

Voorgevel

De gevel is opgebouwd uit hardstenen elementen met daartussen witgeschilderd metselwerk waarvan het verband niet duidelijk zichtbaar is.

De gevel is voorzien van een hardstenen plint met daarin een opening ten behoeve van de kelder en twee hardstenen treden ter plaatse van de voordeur.

Boven de kozijnen op de 1^e verdieping is een hardstenen sierlijst in de gevel aangebracht.

Boven deze hardstenen lijst zijn de gevel en de sierlijsten rondom gevelopeningen uitgevoerd in stucwerk, respectievelijk wit en lichtgrijs geschilderd. Deze bouwlaag is naderhand toegevoegd.

In de hardstenen lijsten van de kozijnen van begane grond en verdieping zijn nog sporen te zien van de oorspronkelijke kruiskozijnen (afb. 72). Tevens is in de hardstenen vensteromlijsting te zien waar de oorspronkelijke luikspoonningen en de duimen van de luiken zich bevonden.

Alle gevelopeningen zijn voorzien van houten kozijnen en op de begane grond versierd met ijzeren sierhekwerken. De kozijnen op de begane grond en 1^e verdieping hebben de vorm van een T-raam. Ze bestaan uit een vast bovenraam en twee draaiende delen. De kozijnen op de 2^e verdieping bestaan slechts uit twee draaiende delen. Boven de voordeur in de gevel is een sluitsteen uit 1780 als siersteen aangebracht (afb. 73). Deze sluitsteen is niet origineel. Deze sluitsteen zal door zijn tapse vorm in een boogconstructie gezeten hebben, welke niet in de gevel voorkomt. De gevel is voorzien van een houten goot. Het dak is voorzien van rode vlakke Muldenpannen en in het dak zijn twee dakkapellen opgenomen. De deur was oorspronkelijk iets meer westelijk geplaatst (afb. 69). Ten oosten van de deur zal de oorspronkelijke keldertoegang zijn geweest.

Achtergevel

De achtergevel is voorzien van een witgeschilderde stucwerklaag en de gevelopeningen zijn voorzien van houten kozijnen en op de tweede verdieping versierd met ijzeren sierhekwerken. De kozijnen op de begane grond en 1^e verdieping hebben de vorm van een T-venster. Ze bestaan uit een vast bovenraam en twee draaiende delen. De kozijnen op de 2^e verdieping bestaan slechts uit twee draaiende delen. Het dak is voorzien van rode vlakke Muldenpannen en een met hout omtimmerde bakgoot.

Rechter zijgevel

In de top van de rechter zijgevel zijn duidelijk de bouwsporen zichtbaar van het ophogen van het pand. Deze ophoging was nodig om een derde verdieping toe te voegen.

Beschrijving interieur

Kelder

De kelder bestaat uit twee delen. Het zuidelijke deel bezit een tongewelf met de richting parallel aan de straat.¹ Aan de oostzijde is een dwarskap geplaatst die een gang afscheidt. Deze gang ontsluit aan de zuidzijde de oorspronkelijke toegang vanaf de Putstraat. De originele trap is hier ter plaatse nog aanwezig (afb. 77). Aan de zuidzijde bevindt zich in het midden een mogelijk oorspronkelijk kelderlicht. Ook aan de noordzijde bevindt zich eveneens een mogelijk oorspronkelijk kelderlicht (afb. 78). Indien dit laatste juist is, dan is het oorspronkelijke pand aanzienlijk ondieper geweest. De in de oostwand opgenomen en inmiddels dichtgezette opening is ingehakt. Het noordelijke deel van de kelder bestaat uit drie gordelbogen, waartussen troggewelven geplaatst zijn. Het metselwerk van de troggewelven is in visgraatmotief uitgevoerd (afb. 81). Onder de aanzet van de troggewelven bevinden zich schuin gemetselde mergelblokken, die mogelijk de aanzet vormden van een inmiddels gesloopt tongewelf dat de ruimte in noord-zuidrichting overspande (afb. 82). In de westwand bevindt zich de aanzet van een in baksteen uitgevoerd tongewelf, dat de ruimte in oostwestelijke richting overspande. Dit zal de oudste gewelfvorm van de ruimte zijn. Dit gewelf kan, gezien de grote afstand tussen de oost- en de westmuur, de ruimte nooit in een keer hebben overspannen. Mogelijk was de oorspronkelijke kelderruimte smaller. In de travee tussen de meest westelijke en de middelste baksteengewelfboog bevindt zich aan de noordzijde een kelderlicht (afb. 81). De kelder wordt ontsloten door de overwelfde gang aan de oostzijde. In de zuidoosthoek bevindt zich, in de

¹ Aan de straatzijde bevindt zich een gemetselde baksteengewelfboog tussen noord- en zuidzijde; baksteenformaat: 24 x 11/12 x 5 cm; 10-lagenmaat: 69 cm

gang, in het gewelf een luik. Aan de oostzijde, in de gang, bevindt zich een dichtgezette doorgang naar het buurpand Putstraat 24 (afb. 77).

De vloer bestaat uit een baksteen c.q. klinkerbestrating.

Begane grond

Ter plaatse van de begane grond is het interieur in de loop der jaren sterk gewijzigd ten behoeve van de hier gevestigde drukkerij. Van het oorspronkelijke interieur rest vrijwel niets.

Vermoedelijk is nog wel de oorspronkelijke balklaag aanwezig.

De blank gelakte eiken 20^e-eeuwse voordeur is nog voorzien van zijn originele hang- en sluitwerk (afb. 84 en 85). In de hal bevinden zich in de oostwand figuratieve tegeltableaus, het drukkersbedrijf voorstellende, die daar in 1962 ter gelegenheid van het 170-jarig jubileum van het bedrijf en het 25-jarig jubileum van de eigenaar zijn aangebracht (afb. 83).

1^e verdieping

Deze verdieping was ten dele toegankelijk. De indeling zal in de jaren '60 van de 20^e eeuw tot stand zijn gekomen. Waarschijnlijk is er onder de stucplafonds een samengestelde balklaag aanwezig.

2^e verdieping

Deze verdieping was ten dele toegankelijk. De indeling zal in de jaren '60 van de 20^e eeuw tot stand zijn gekomen. Waarschijnlijk is er onder de stucplafonds een samengestelde balklaag aanwezig.

Zolder

De vloer bestaat uit houten vloerdelen. De bouwmuren bestaan uit metselwerk. In de bouwmuren zijn muurankers zichtbaar en bouwsporen die duiden op een ophoging van de kapconstructie (afb. 90). De kapconstructie bestaat uit eiken flieringen (origineel) en vuren gordingen, met eiken sporen (afb. 88 en 91).

De kapconstructie is vermoedelijk na de stadsbrand van 1677 herbouwd met eikenhout en had oorspronkelijk een steilere dakhelling. De huidige dakhelling zal tot stand zijn gekomen op het moment dat de gevels aan de voor- en achterzijde werden verhoogd. Bij de verhoging heeft men gebruik gemaakt van de bestaande flieringen en sporen. Echter de sporen van hergebruik duiden erop dat de kap in gewijzigde vorm is herbouwd (afb. 92). Zo is aan de flieringen te zien dat deze naar boven toe zijn verplaatst (afb. 88). De flieringen zijn in beide zijgevels opgelegd en werden oorspronkelijk niet ondersteund door een spant of iets dergelijks. Naderhand heeft men grenen stutten eronder geplaatst om doorbuiging te voorkomen (afb. 92).

Zoals reeds geconstateerd, zijn in de beide zijgevels² sporen van de oude kaphelling herkenbaar. Aangezien zich onder de vervlechtingen een oorspronkelijke versnijding bevindt, kunnen we er van uitgaan dat het metselwerk op hetzelfde moment tot stand is gekomen als de kap. Alleen aan de zuidwestzijde ontbreekt de versnijding. Hier is een mogelijk verband met het oudere metselwerk van het buurpand Putstraat 20. De vlechtingen hiervan zijn in de van de lager geplaatste kopgevel nog zichtbaar. Uit de nog aanwezige mortelresten uit de aansmering van de in 1677 tot stand gekomen kap is af te leiden dat deze kap vermoedelijk met leien was gedekt (afb. 89). Aan beide zijden zijn in het metselwerk sporen van verwijderde rookkanalen zichtbaar. Geen van deze rookkanalen is oorspronkelijk. Alleen het

²

Baksteenformaat oostzijde: 25 x 12/12½ x 5½/6 cm; 10-lagenmaat 70½ cm

Baksteenformaat westzijde: 24/24½ x 10½/11 x 5½/6 cm; 10-lagenmaat 66 cm

Ondanks de geringe verschillen zullen zowel de west- als de oostgevel stammen van na de stadsbrand van 1677.

zuidelijke rookkanaal in de westwand vervangt een ouder, wel oorspronkelijk rookkanaal (afb. 87). De vloer is voorzien van grenen vloerdelen.

Globale datering

Het pand, inclusief de voorgevel, zal kort na 1677 in Maaslandse renaissancestijl zijn opgetrokken met gebruikmaking van oudere, laat middeleeuwse kelders. Aan de westzijde werd het pand gebalkt in de reeds bestaande zijgevel van het buurpand Putstraat 20. De meest noordelijke van de twee kelders zal in de 16^e en 17^e eeuw zijn gewijzigd. Waarschijnlijk is bij herbouw het pand samengevoegd met het pand nr. 24. Dit blijkt uit het doorlopen van de hardstenen plint en de hardstenen gootlijst in pand nr. 24 (zie afb. 74) en de indeling van de achtergevels van beide panden (zie afb. 75). Als men bovendien de gevel spiegelt over de verticale middellijn van het raam rechtsboven in de gevel van pand nr. 22 beslaat dit geheel exact de percelen van de panden nr. 22 en 24. Mogelijk vormden beide panden aanvankelijk één pand. Mogelijk is in deze periode ook het inmiddels grotendeels gesloopte achterhuis opgetrokken. Hiervan rest thans alleen nog de kelder en mogelijk de westgevel (zie beschrijving van 'Het Pleintje: Langgerekt pand'). Zonder nader destructief onderzoek is er geen uitsluitsel te geven over de in latere eeuwen doorgevoerde wijzigingen in het pand. De oorspronkelijke gevel zal twee bouwlagen hoog zijn geweest. De deur zal iets meer naar het westen geplaatst zijn geweest en was smaller, zodat het ten oosten ervan geplaatste venster zich recht onder het venster van de verdieping bevond. Onder dit venster zal zich de toegang tot de kelder hebben bevonden.

Over de wijzigingen in latere eeuwen kunnen zonder nader destructief onderzoek geen uitspraken worden gedaan.

De ophoging van de gevel zal vermoedelijk in de 19^e eeuw hebben plaatsgevonden.

WAARDERING

Constructie:

Bouwmassa: cat. 1

De bouwmassa van het pand heeft een hoge monumentwaarde vanwege de oorspronkelijke structuur van een na de stadsbrand herbouwde woning.

Draagstructuur: cat. 1

De structuur van het pand met samengestelde balklagen zal 17^e-eeuws zijn en is bouwhistorisch gezien zeer waardevol. Ook de beide bouwmuren zijn bouwhistorisch gezien zeer waardevol en hebben om die reden een hoge monumentwaarde.

Kapconstructie: cat. 1

De in opzet origineel 17^e-eeuwse kapconstructie heeft een hoge monumentwaarde.

Exterieur:

Voorgevel: cat. 1

De voorgevel is architectuurhistorisch gezien zeer waardevol, als voorbeeld van een 17^e-eeuwse gevel in Maaslandse renaissancestijl en als onderdeel van de straatwand. De ophoging is indifferent.

Achtergevel: cat. 1

Een voorbeeld van een in de 19^e eeuw verbouwde 17^e-eeuwse gevel en als zodanig van een hoge monumentwaarde.

Interieur:

Kelder: cat. 1

Bouwhistorisch gezien zijn de overwelfde kelders, die grotendeels van voor de stadsbrand van 1677 dateren, zeer waardevol.

Begane grond: cat. 2/3

Het tegeltableau in de hal en de voordeur zijn behoudenswaardig.

1^e verdieping: cat. 3

Het interieur is indifferent.

2^e verdieping: cat. 3

Het interieur is indifferent.

Zolder: -

Op de zolder is geen interieur aanwezig.

ADVIES

Bij restauratie is het aan te bevelen om nader onderzoek uit te voeren naar de oorspronkelijke structuur en indeling van het pand. Het verdient aanbeveling dit onderzoek uit te voeren in samenhang met het buurpand nummer 24.

Afbeelding 68 Gevels Putstraat 14 t/m 24

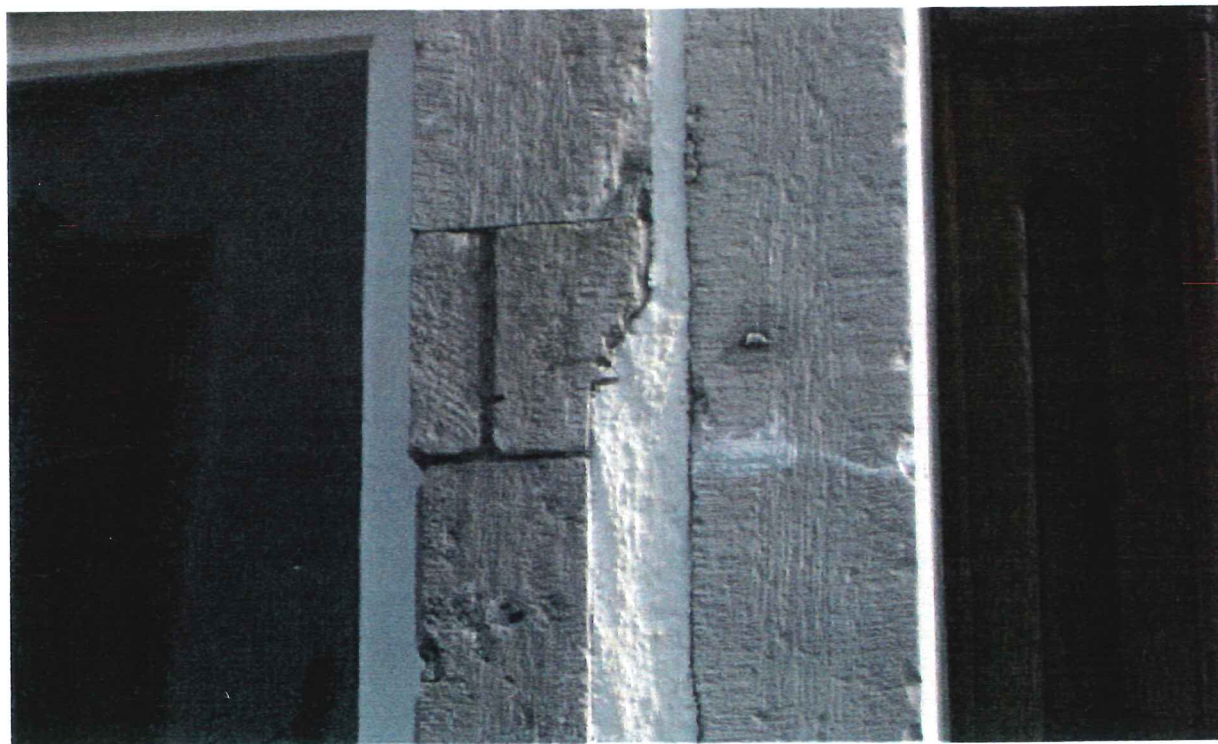
Afbeelding 69 Gevel met verplaatste deur

Afbeelding 70 Putstraat anno 1949

Afbeelding 71 Detail voorgevel: onderbreking hardstenen element

Afbeelding 72 Detail voorgevel: sporen van de oorspronkelijke kruisko zijnen

Afbeelding 73 Detail voorgevel: siersteen boven voordeur

Afbeelding 74 Detail voorgevel: hardstenen gootlijst

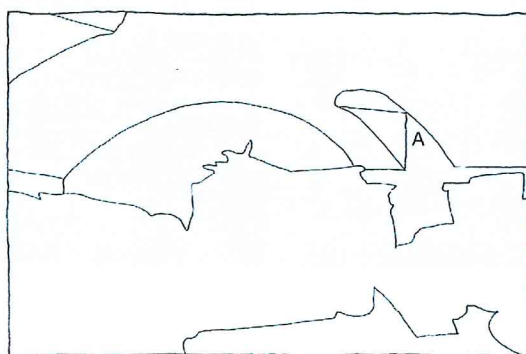
Afbeelding 75 Achtergevels van Putstraat 22 en 24

Afbeelding 76 Achtergevel en westelijke zijgevel van Putstraat 22

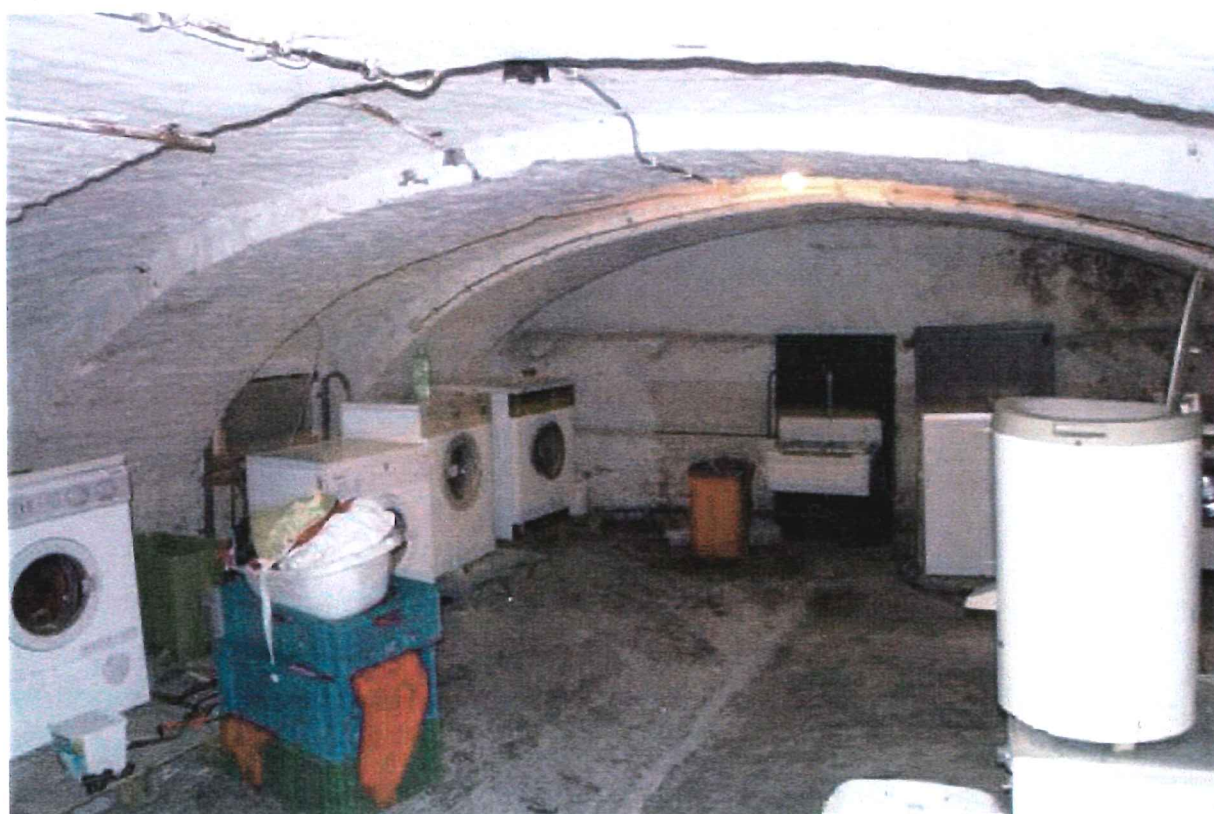
Afbeelding 77 Zuidelijke kelder: Oorspronkelijke (dichtgezette) toegang en trap aan straatzijde

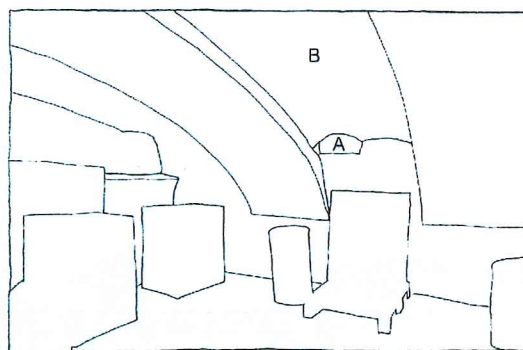
Afbeelding 78 Zuidelijke kelder: mogelijk oorspronkelijk kelderlicht (A) aan noordzijde

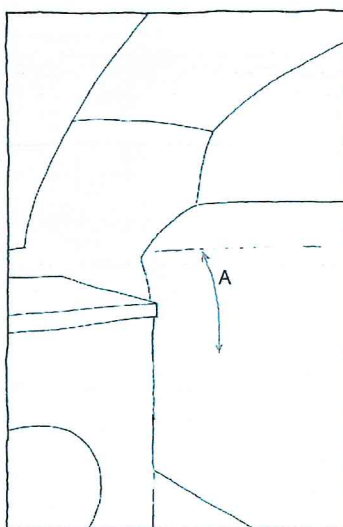
Afbeelding 79 Noordelijke kelder: doorgang naar zuidelijk deel; links dichtgezette doorgang naar Putstraat 24

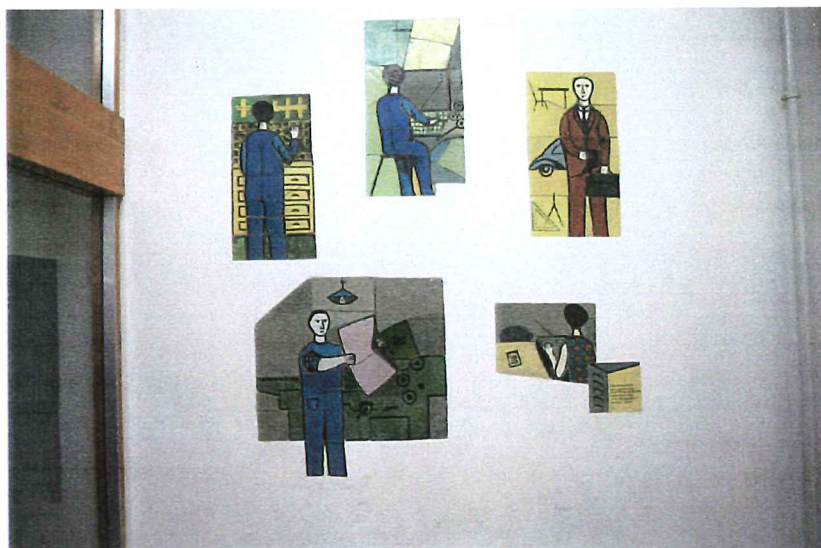
Afbeelding 80 Noordelijke kelder: gordelbogen met troggewelven

Afbeelding 81 Noordelijke kelder: kelderlicht (A) in troggewelf (B) aan noordzijde

Afbeelding 82 Noordelijke kelder: mergelstenen aanzet tot gesloopt tongewelf (A)

Afbeelding 83 Begane grond: tegeltableaus in hal

Afbeelding 84 Begane grond: voordeur met origineel sluitwerk

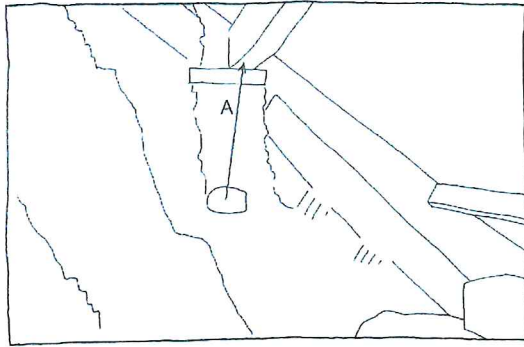
Afbeelding 85 Begane grond: voordeur met origineel hangwerk

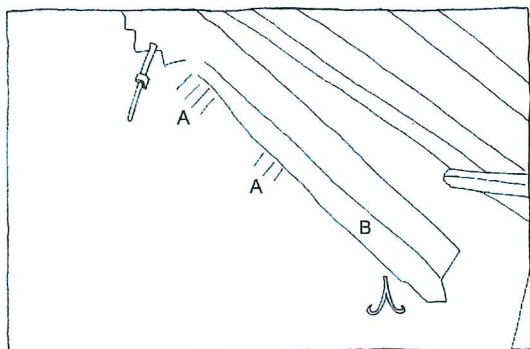
Afbeelding 86 Zolder: verhoogd dak; sporen in noordoostelijke hoek

Afbeelding 87 Zolder: oorspronkelijk rookkanaal in zuidwestelijke hoek

Afbeelding 88 Zolder: kapconstructie met naar boven verplaatste flieren (pijl A)

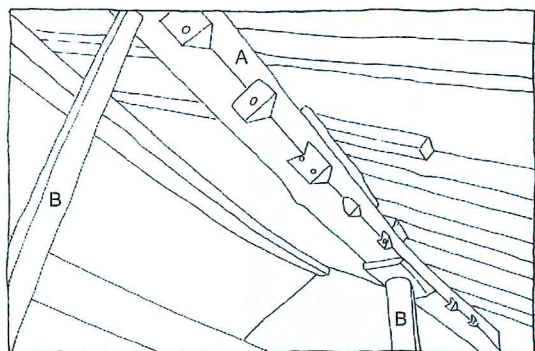
Afbeelding 89 Zolder: vlechtingen (A) en mortelresten uit de aansmering (B) van de in 1677 tot stand gekomen (voormalige) kap van het buurpand Putstraat 20, die vermoedelijk met leien gedekt is geweest

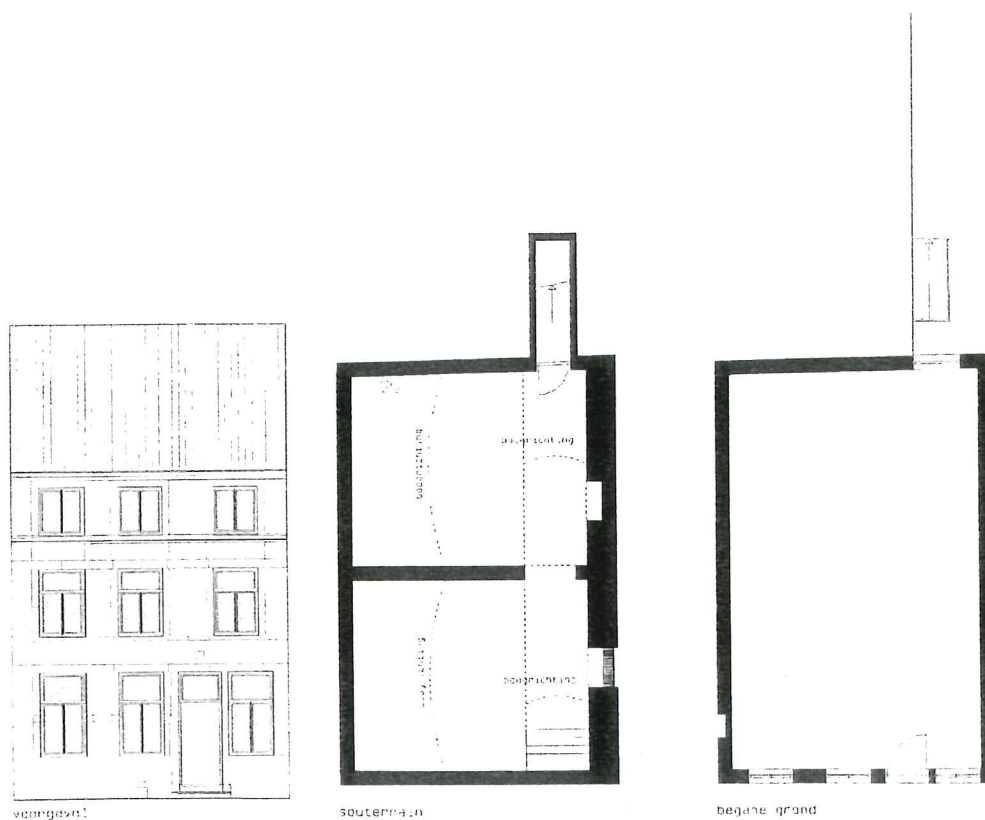
Afbeelding 90 Zolder: sporen van een ophoging van de kapconstructie

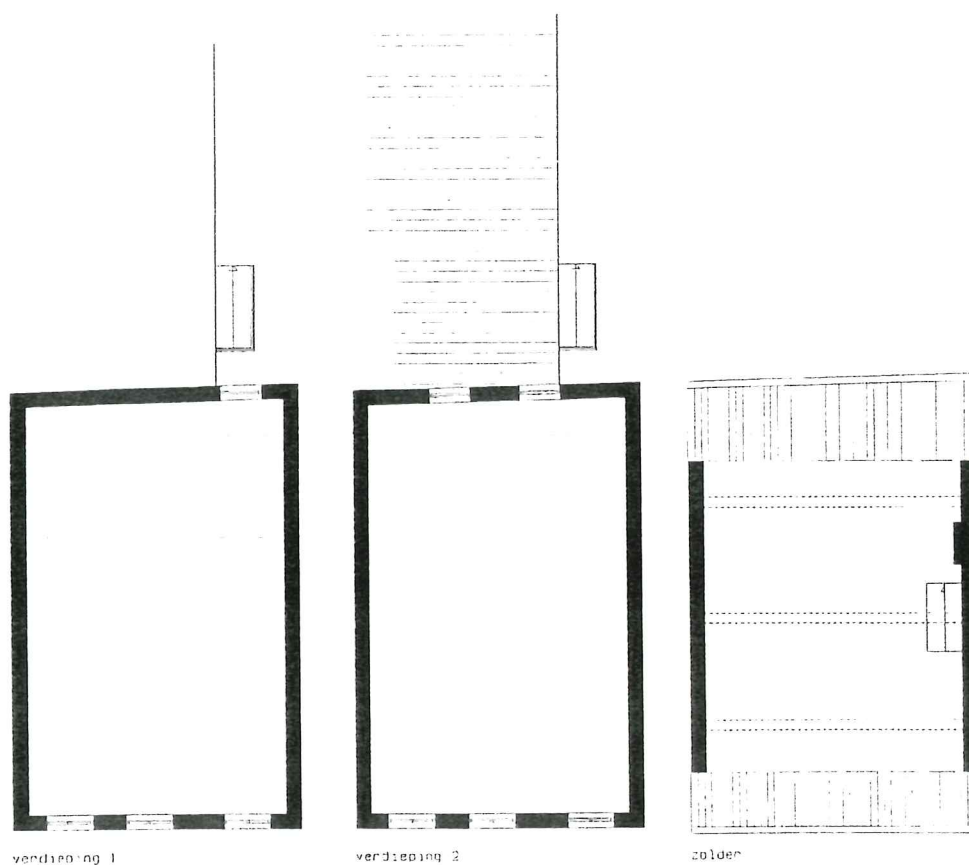
Afbeelding 91 Zolder: eiken fliering en sporen; bouwsporen van ophoging van het dak

Afbeelding 92 Zolder: hergebruikte (gekantelde) fliering (A) en grenen stutconstructie (B)

Afbeelding 93 Gevel en plattegronden kelder en begane grond Putstraat 22

Afbeelding 94 Plattegronden 1^e- en 2^e verdieping en zolder

Putstraat 24

Afbeelding 95 Voorgevel Putstraat 24

Putstraat nr. 24

Algemene gegevens

Status	: Gemeentelijk monument
Beschrijving Gemeente	: Ingang Pleintje
Kadastrale gegevens	: Gemeente Sittard-Geleen-Born Sectie F, nr. 1836
Indeling	: kelder, begane grond, 1 ^e verdieping, 2 ^e verdieping, zolder
Huidige functie	: woongebouw (kamerverhuur)

Beschrijving exterieur

Voorgevel

De voorgevel is voorzien van een stucwerklaag waarin natuursteenblokkenimitaties zijn aangebracht. De plint is van hardsteen.

Op de begane grond is een aluminium winkelpui voorzien. Boven deze pui is een sierband van steenachtig materiaal in de gevel opgenomen.

De kozijnen op de verdieping zijn van hout en voorzien van een sierlijst van cementpleister. Ze hebben de vorm van een T-venster. De vaste bovenramen en draaiende delen zijn voorzien van roeden.

De gevel is voorzien van een steenachtige kroonlijst. De profilering hiervan lijkt een voortzetting van die van het buurpand Putstraat 22 te zijn.

Het dak is voorzien van rode vlakke Muldenpannen en een met hout omtimmerde bakgoot.

Zijgevel

De zijgevel is voorzien van een stucwerklaag en in deze gevel zijn muurankers zichtbaar. De gevelopeningen zijn voorzien van houten kozijnen (afb. 96). Op een in het gemeentearchief aanwezige foto¹ (afb. 147) zijn sporen van dichtgezette vensters zichtbaar.

Achtergevel

De achtergevel is voorzien van een witgeschilderde stucwerklaag en de gevelopeningen zijn voorzien van houten kozijnen. Het raamkozijn op de 1e verdieping is een empire-venster. De draaiende delen zijn voorzien van roeden. Het dak is voorzien van rode Muldenpannen en een met hout omtimmerde bakgoot. In het dak is een dakraam opgenomen.

De één verdieping hoge aanbouw is opgetrokken uit witgeschilderd baksteen, gemetseld in halfsteensverband en voorzien van een plat dak.

Op dit dak is een ijzeren hekwerk voorzien ten behoeve van het hier op gelegen dakterras. In de gevel is een muuranker en zijn sporen van bevestigingspunten van muurluiken zichtbaar (afb. 97 en 98).

Beschrijving interieur

Kelder

De kelder bestaat uit twee delen; het voorste deel heeft een 16^e-eeuws baksteen tongewelf dat haaks op de straat is geplaatst, het achterste deel heeft een baksteen tongewelf van na 1677, dat parallel aan de straat is geplaatst. De oost- en de noordgevel van het zuidelijke deel van de kelder zijn in verband en in mergel gemetseld. De doorgang van het voorste naar het achterste deel van de kelder is ingehakt en van mergel. De achterste kelder is hieruit blijkens later toegevoegd.

In de vloer van de voorste kelder zijn twee gemetselde 'bakken' opgenomen (afb. 101). Aan de voorzijde van het pand bevindt zich een gemetselde trap richting Putstraat (afb. 99) en er is tevens een doorgang naar de kelder van pand 22 (afb. 100). De oorspronkelijke toegang aan de straatzijde was iets oostelijker geplaatst. De gewelfopening is hier aan de westzijde ingehakt.

De dichtgezette doorgang in de westwand naar de kelder van 22 is niet oorspronkelijk. De licht- en ventilatiespleet aan de oostkant is ook ingehakt. Ook de gewelfopening in de noordwesthoek is later toegevoegd. Aangezien er in het gewelf geen sporen zijn aangetroffen van een oorspronkelijke toegang vanuit het pand zelf, zal de kelder alleen toegankelijk zijn geweest vanaf de straat zelf.

Van de achterste kelder is de huidige toegang op een later tijdstip ingehakt. De doorgang van de voorste kelder dateert van de bouw van de achterste kelder (afb. 102).² De huidige toegang is vermoedelijk in de 19^e eeuw tot stand gekomen.

Begane grond

De indeling bevat weinig waardevolle elementen. Achter het moderne plafond bevindt zich waarschijnlijk de oorspronkelijke samengestelde balklaag.

¹ Archief bouw- en woningtoezicht gemeente Sittard-Geleen; nr. 5538

² Baksteenformaat in de overwelling van de doorgang tussen het zuidelijk en het noordelijk kelderdeel: 24 x 10½/11½ x 5½ cm

1^e verdieping

De indeling bevat weinig waardevolle elementen. Achter het moderne plafond bevindt zich waarschijnlijk de oorspronkelijke samengestelde balklaag. Vermoedelijk zijn er drie moerbalken geweest.

2^e verdieping

Oorspronkelijke balklaag is nog aanwezig, vermoedelijk met twee moerbalken in oost-westelijke richting.

Zolder

Grotendeels afgetimmerd. Plaatselijk zijn de eiken flieringen nog in het zicht, zodat verondersteld mag worden dat de oorspronkelijke kapconstructie nog aanwezig is.

Globale datering

De kelder van pand Putstraat 24 stamt waarschijnlijk uit de 16^e (voorste deel) - 17^e (achterste deel) eeuw. Het bijbehorende pand zal bij de stadsbrand van 1677 zijn verwoest en bij de herbouw heeft men gebruik gemaakt van de 16^e-eeuwse kelder. De noordelijke kelder zal bij deze herbouw zijn toegevoegd.

Zonder nader onderzoek is het niet mogelijk om nadere uitspraken te doen over de oorspronkelijke indeling van het pand, alsmede over de ontwikkeling in latere eeuwen.

Aangezien de mogelijkheid bestaat dat het pand deel heeft uitgemaakt van het buurpand 22, moet men rekening houden met de mogelijkheid dat men in de 19e eeuw vloerniveaus van de tweede verdieping en de zolder heeft verplaatst.

De voorgevel is diverse malen veranderd. Er zijn echter bouwsporen (zie ook pand Putstraat 22) die erop wijzen dat pand Putstraat 22 en 24 één geheel gevormd hebben. Nader onderzoek zal echter noodzakelijk zijn om dat aan te tonen.

De achterbouw (afb. 75) is in 1964 gebouwd, blijktens een aanvraag om bouwvergunning van architect Cristofoli voor deze aanbouw (gem-archief).

De huidige aluminium winkelpui stamt uit 1972, wat blijkt uit een aanvraag om bouwvergunning van architectenbureau Ramakers voor het wijzigen van de winkelpui en de indeling van de destijds gevestigde kapperszaak (gem-archief).

WAARDERING

Constructie:

Bouwmassa: cat.1. Uitbouw: cat.3

De bouwmassa van het pand heeft een hoge monumentwaarde vanwege de oorspronkelijke structuur van een na de stadsbrand herbouwde woning.

Draagstructuur: cat.1

De structuur van het pand met samengestelde balklagen zal 17^e-eeuws zijn en heeft een hoge monumentwaarde.

Kapconstructie: cat.1

De in opzet origineel 17^e-eeuwse kapconstructie heeft een hoge monumentwaarde.

Exterieur:

Voorgevel: cat.1. Met uitzondering van de onderpui: cat.3

De voorgevel heeft, als voorbeeld van een 19^e-eeuwse gevel en als onderdeel van de straatwand een hoge monumentwaarde. De onderpui is indifferent.

Achtergevel: cat.1/3

De gevelindeling is indifferent; echter, het pleisterwerk zal de nog 17^e-eeuwse gevel verbergen, die in dat geval een hoge monumentwaarde heeft. De aanbouw is indifferent.

Zijgevel: cat.1/3

De indeling van de gevel is indifferent. De 17^e-eeuwse gevel als structuur heeft een hoge monumentwaarde.

Interieur:

Kelders: cat.1

Bouwhistorisch gezien hebben de overwelfde kelders, die deels van voor de stadsbrand van 1677 dateren, een hoge monumentwaarde.

Begane grond: cat.2/3

Het zwaar verbouwde interieur bevat nog enkele resten van de 19^e-eeuwse indeling, zoals de trap aan de achterzijde, die behoudenswaardig zijn.

Verdiepingen: cat.3

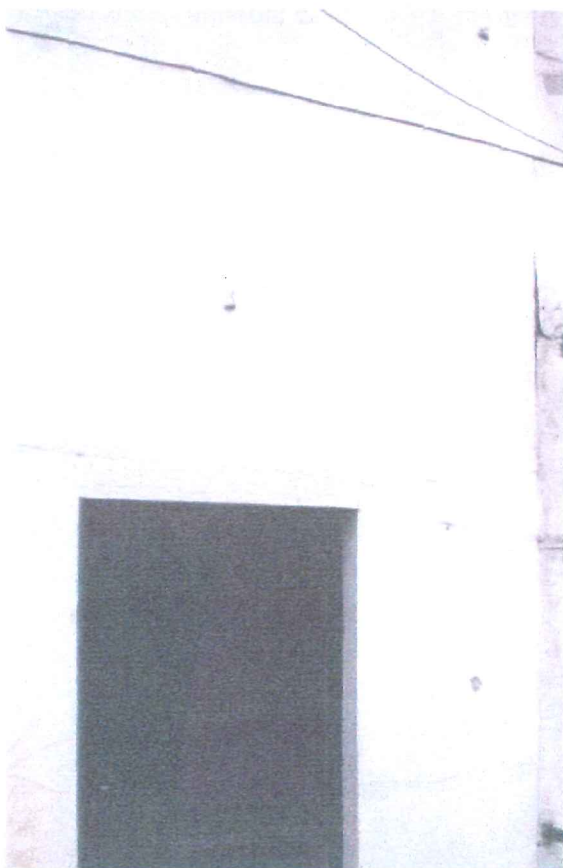
Het zwaar verbouwde interieur bevat nog enkele resten van de 19^e-eeuwse indeling, zoals de trap aan de achterzijde, die behoudenswaardig zijn.

ADVIES

Bij restauratie is het aan te bevelen om nader onderzoek uit te voeren naar de oorspronkelijke structuur en indeling van het pand.

Afbeelding 96 Zijgevel Putstraat 24

Afbeelding 97 Achtergevel: sporen van bevestigingspunten voor muurluiken

Afbeelding 98 Achtergevel: muuranker

Afbeelding 99 Zuidelijke kelder: oorspronkelijke (dichtgezette) doorgang en trap aan straatzijde

Afbeelding 100 Zuidelijke kelder: dichtgezette doorgang naar Putstraat 22

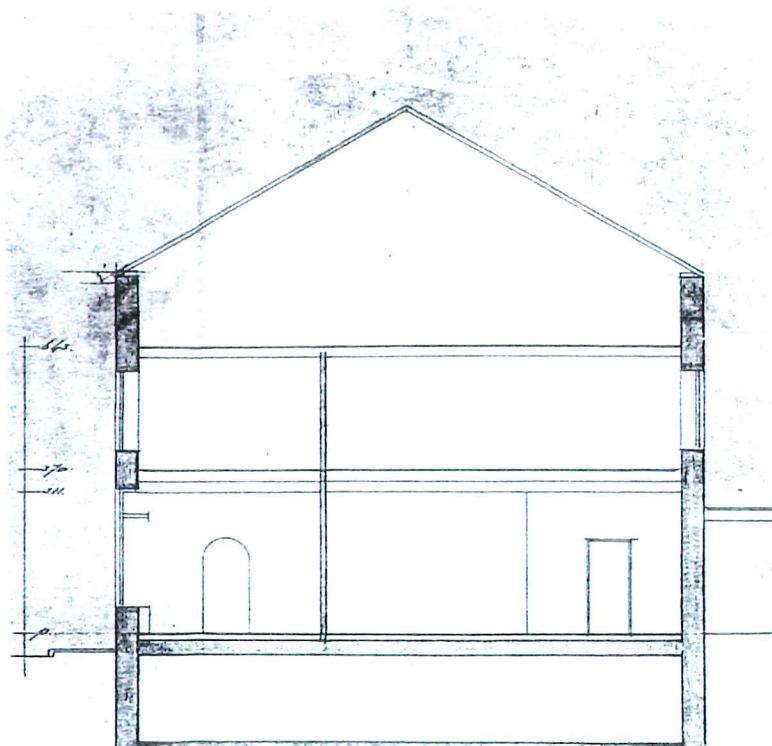
Afbeelding 101 Zuidelijke kelder: gemetselde bakken

Afbeelding 102 Zuidelijke kelder: doorgang naar noordelijke kelder

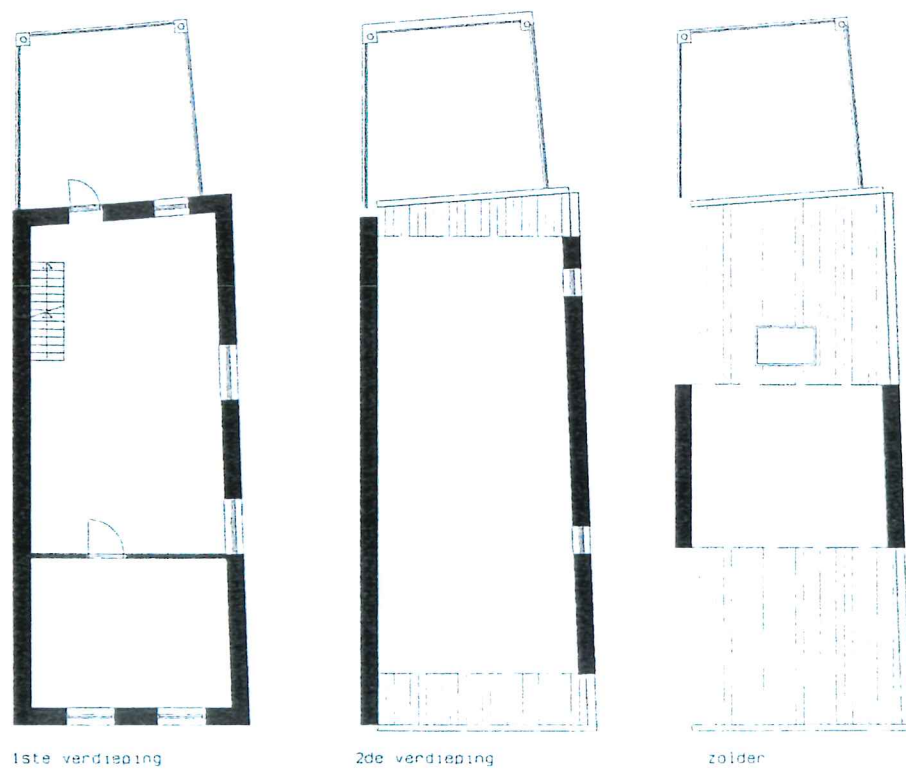
Afbeelding 103 Noordelijke kelder

Afbeelding 104 Doorsnede

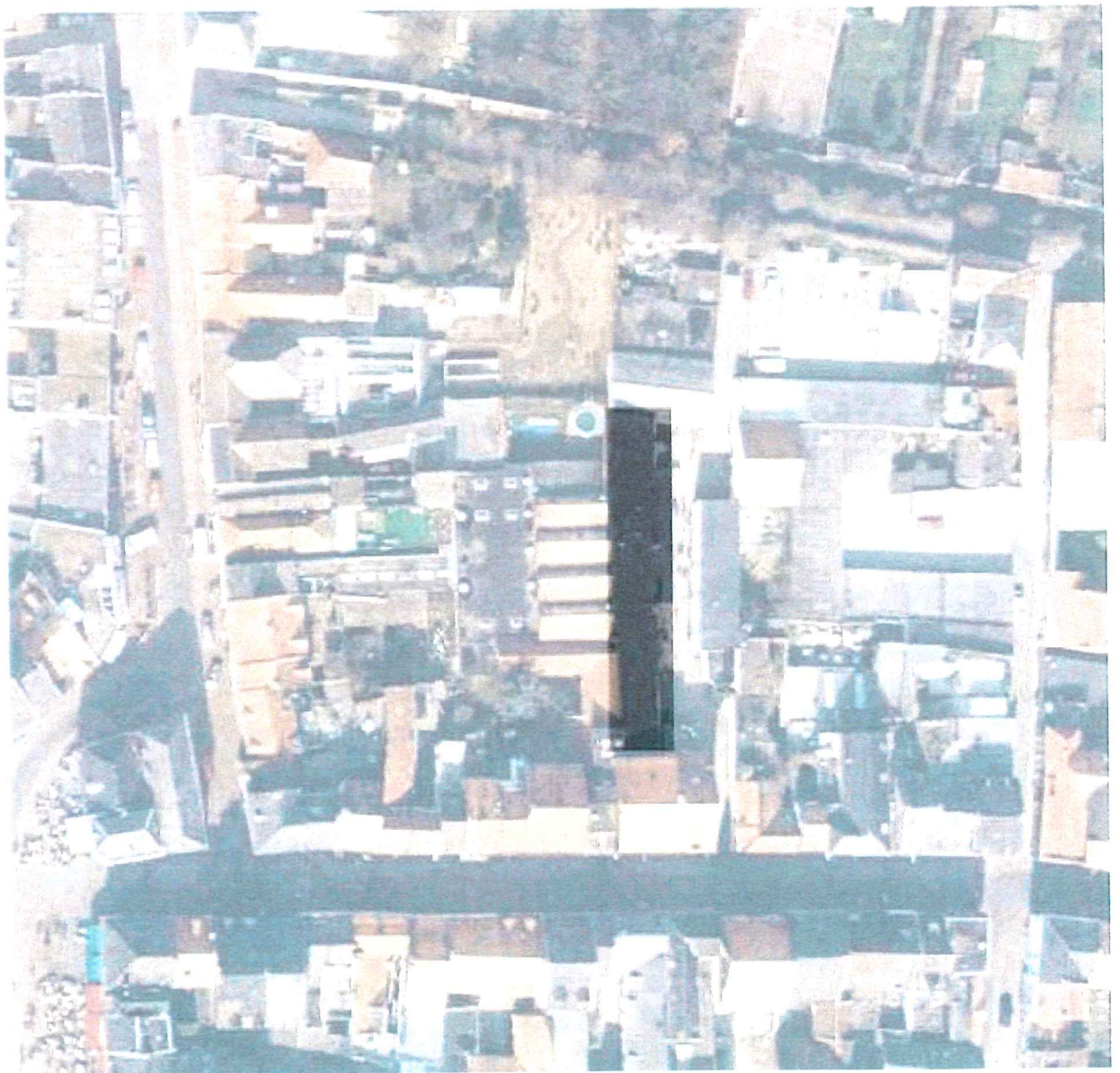

Afbeelding 105 Gevel en plattegronden kelder en begane grond

Afbeelding 106 Plattegronden 1^e- en 2^e verdieping en zolder

Langgerekt pand

Afbeelding 107 Noordelijke helft voorgevel Langgerekt pand

Langgerekt pand loodrecht op Putstraat en Fort Sanderbout

Algemene gegevens

Kadastrale gegevens	: Gemeente Sittard-Geleen-Born Sectie F, nr. 1745
Indeling	: kelder, begane grond, 1 ^e verdieping, kap
Huidige functie	: winkel-/kantoor-/horeca-/woongebouw (op begane grond winkel, voormalig kantoor firma BAT (momenteel leegstaand) en eetcafé La Bamba, op verdieping kamerverhuur (momenteel leegstaand) en kantoor Rampenplan Kollektief)

Beschrijving exterieur

Voorgevel

De voorgevel is voorzien van een witte stuclaag. In de gevelopeningen bevinden zich stalen en houten kozijnen.

Ongeveer op de helft van het langgerekte pand staat een gemetselde schoorsteen langs de gevel.

Ook is er een gemetselde trap langs de gevel welke toegang verschaft tot een kelderruimte. Ter hoogte van de winkel is een rooster in de bestrating. Dit rooster maakt deel uit van een kelder die onder het langgerekte pand ligt. Het lessenaarsdak dat uit golfplaten bestaat heeft ter plaatse van eetcafé La Bamba een overstek dat opgevangen wordt door een houten draagconstructie (zie afb. 107).

Achtergevel

De achtergevel bestaat uit donkerrood metselwerk en vormt tevens de scheiding met het Sirkeltheater. In de achtergevel zijn bouwsporen (verschil in metselwerk) die erop duiden dat de achtergevel opgehoogd is tot de huidige hoogte (zie afb. 109). Het opgehoogde gedeelte is gemetseld in kruisverband. Ook zijn er muurankers te herkennen.

Het langgerekte pand eindigt richting wal Fort Sanderbout in een bebouwing welke haaks op het langgerekte pand ligt. De gevel van deze bebouwing bestaat uit wit geschilderd

metselwerk. In de gevelopeningen bevinden zich houten kozijnen. Het zadeldak bestaat uit golfplaten.

Achter deze bebouwing bevindt zich over de volle breedte een gemetselde laagbouw.

Beschrijving interieur

Kelder

In de begane grondvloer van de winkel bevindt zich een houten luik (afb. 110). Vanaf dit luik geeft een trap toegang tot een kelder. De trap bestaat gedeeltelijk uit metselwerk en hardstenen blokken (afb. 111). Vanuit de kelder is te zien dat de vroegere sparing ter plaatse van de trap groter is dan de huidige sparing ter plaatse van het luik. De vroegere sparing is gehalveerd middels een stalen latei waar de binnenwand van de winkel op rust (afb. 112). De kelder is voorzien van een tongewelf. Zowel de wanden als het gewelf bestaan uit mergel. In het gewelf bevinden zich aan weerszijden stortkokers. Deze zijn momenteel aan de bovenzijde afgedekt en niet meer in gebruik. De vloer bestaat uit een baksteen bestrating (afb. 111). De kelder zal het restant zijn van het - gesloopte - achterhuis van het op het kadastrale minuutplan getekende pand Putstraat 22-24.

De kelder onder La Bamba is een gewelfde gemetselde kelder welke momenteel dienst doet als stookkelder. De toegang tot de kelder bevindt zich op het Pleintje. De kelder is opgedeeld in twee ruimten. Bij binnenkomst bevindt zich aan de rechterzijde een ruimte waarin diverse halfhoge wandjes van betonblokken zijn gemetseld. De ruimte aan de linkerzijde bevat enkele bouwsporen die doen vermoeden dat hier een trap geweest is die de kelder met de begane grond verbond. De gemetselde wand in de kelder zal waarschijnlijk het trapportaal geweest zijn.

Begane grond

Aan de voorzijde van het langgerekte pand bevindt zich een winkel. Links naast de winkel is een buitendeur welke toegang geeft tot een gang. In deze gang zijn diverse deuren welke toegang geven tot de panden Putstraat 20 en 22 (afb. 115). Rechts naast de deur die toegang geeft tot de winkel bevindt zich eveneens een buitendeur die toegang geeft tot een gang. Vanuit deze gang leidt een houten trap naar de verdieping. Tevens is er vanuit deze gang een doorgang naar het vakwerkhuisje (zie tekening).

In het midden van het langgerekte pand bevindt zich het voormalige kantoor van de firma BAT. Vanuit dit kantoor leidt een houten trap naar de verdieping (afb. 116).

Aan de achterzijde van het langgerekte pand bevindt zich La Bamba. La Bamba is de naam van het hier gevestigde lunchcafé. In het plafond bevinden zich nog zichtbaar de stalen liggers waarop de vloer draagt. Tevens bevindt zich op de begane grond nog de keuken van het lunchcafé en enkele toiletten. Aan de achterzijde van deze ruimte bevinden zich twee deuren welke toegang geven tot het achterliggende gebouw (voormalige koffiebranderij). Via het lunchcafé heeft men eveneens toegang tot het Sirkeltheater.

De begane grondvloer is van beton en met verschillende materialen afgewerkt.

De wanden zijn gestuct en geschilderd. De plafonds bestaan uit plaatmateriaal en zijn veelal verlaagd waardoor de constructie van de verdiepingsvloer niet zichtbaar is. Behalve bij lunchcafé La Bamba.

1e verdieping

Op de verdieping van het langgerekte pand bevinden zich aan de voorzijde twee kamers voor verhuur. Vanuit één van deze kamers is een doorgang naar pand Putstraat 22. Deze doorgang is momenteel dichtgetimmerd (afb. 117).

De rest van de verdieping is ingericht als kantoor en opslag van Rampenplan Kollektief (afb. 118).

De verdieping is middels een drietal houten trappen te bereiken waarvan één niet meer wordt gebruikt (zie tekening).

De constructie van de verdiepingsvloer bestaat uit stalen liggers en houten balken afgewerkt met houten vloerdelen. De wanden zijn gestuct en geschilderd.

De plafonds ter plaatse van de twee kamers en het kantoor van Rampenplan Kollektief zijn verlaagd en bestaan uit plaatmateriaal. Ter plaatse van de opslag van Rampenplan Kollektief is de ophoging van de achtergevel en de kapconstructie zichtbaar (afb. 119).

De kapconstructie bestaat uit houten spanten en houten gordingen.

Globale datering

Aan de hand van de oudst bekende kadastrale kaart van Sittard uit 1840 (zie afb. 120) blijkt dat op de plaats van het huidige langgerekte pand en de achterliggende bebouwing toen al sprake was van eenzelfde bebouwingsvorm die toebehoorde aan de panden Putstraat 22 en 24.

Wanneer voor het eerst sprake is van de langgerekte bebouwing is niet duidelijk. Het vermoeden is dat er voorheen alleen een overkapping met lessenaarsdak lager dan de hoogte van de huidige kap is geweest. Dit is duidelijk als bouwspoor te zien op de achtergevel.

Vermoedelijk werd deze overkapping gebruikt om spullen op te slaan. Uit de kadastrale leggers blijkt dat hier in het verleden o.a. een wijnhandelaar gevestigd was. De huidige bebouwing is in meerdere fasen in de 20^e eeuw tot stand gekomen. Hierbij heeft men gebruik gemaakt van de eeuwenoude tuinmuur die staat op de plaats van de oude kadasterlijn.

Op een luchtfoto uit 1956 is een pand met kap te zien op de plaats waar nu het rooster in de bestrating zit. Op een foto uit 1964 is dit pand verdwenen (zie afb. 108). Het eerste gedeelte van het langgerekte pand heeft in de tussenliggende periode zijn huidige vorm gekregen. In het gemeentearchief bevindt zich een tekening van de architect G. Cristofoli, gemaakt naar aanleiding van de verbouwing van het drukkerijbedrijf Alberts op Putstraat 22. Op deze tekening, die gedateerd is mei 1963 en de toentertijd bestaande toestand weergeeft, is het betreffende pand met kap nog aanwezig. Verondersteld mag worden dat de gevel met stalen ramen gebouwd is rond dit tijdstip.

De bebouwing haaks op het langgerekte pand dateert in de huidige vorm van na 1954. Op kadastrale kaarten van 1942 en 1954 is de bebouwing niet terug te vinden, wel is er een bouwaanvraag voor een uitbreiding van een koffiebranderij uit 1952 (gem-archief). De bebouwing; voormalige koffiebranderij, is nu nog steeds gelijk aan het pand op de tekening uit 1952.

De laagbouw achter deze voormalige koffiebranderij staat niet op de kadastrale kaart van 1968 maar is wel te zien op een luchtfoto van 1975. Deze bebouwing zal dus dateren uit de tussenliggende periode.

Stichting Historisch Sittard voortaan SHS genoemd, heeft een reconstructie gemaakt van het eigendom en bodemgebruik in Sittard rond 1822. Uitgangspunt is hierbij de kadastrale kaart van 1840.

In deze reconstructie maakt SHS melding van een merkwaardige kadasterlijn waarvoor geen verklaring te vinden is. Het betreft de lijn die ligt tussen de panden Putstraat 20 en 22 en die doorloopt tot aan de wal Fort Sanderbout. Aan de overzijde van de Putstraat loopt deze lijn gedeeltelijk verder tussen de panden Putstraat 19 en 21.

Deze merkwaardige kadasterlijn is fysiek terug te vinden in de huidige situatie; namelijk een gemetselde muur die vanaf de opgang naar de wal Fort Sanderbout schijnbaar doorloopt tot aan de achterzijde van het pand Putstraat 20 en 22. Vanaf de wal Fort Sanderbout gezien begint de muur bij de opgang en is ongeveer 3 meter hoog. De muur stopt bij de laagbouw

aan de achterzijde van de voormalige koffiebranderij. Ter plaatse van de achtergevel van het langgerekte pand lijkt het alsof de muur weer terugkomt maar wel verhoogd is (bouwsporen).

WAARDERING

Constructie (zie voor achtergevel als onderdeel van de "tuinmuur" einde hoofdstuk):

Bouwmassa: cat. 2

De bebouwing is van belang als voorbeeld van in de late 19^e- en 20^e eeuw tot stand gekomen industriële bebouwing.

Draagstructuur: cat. 1/3

De van een tongewelf voorziene ruimte onder het gebouw heeft een hoge monumentwaarde vanwege het feit dat het het restant is van het achterhuis van Putstraat 22. De rest van de draagstructuur van het pand is indifferent.

Kapconstructie: cat. 3

Indifferent.

Exterieur:

Voorgevel: cat. 2/3

Behoudenswaardig voorbeeld van een industrieel gebouw.

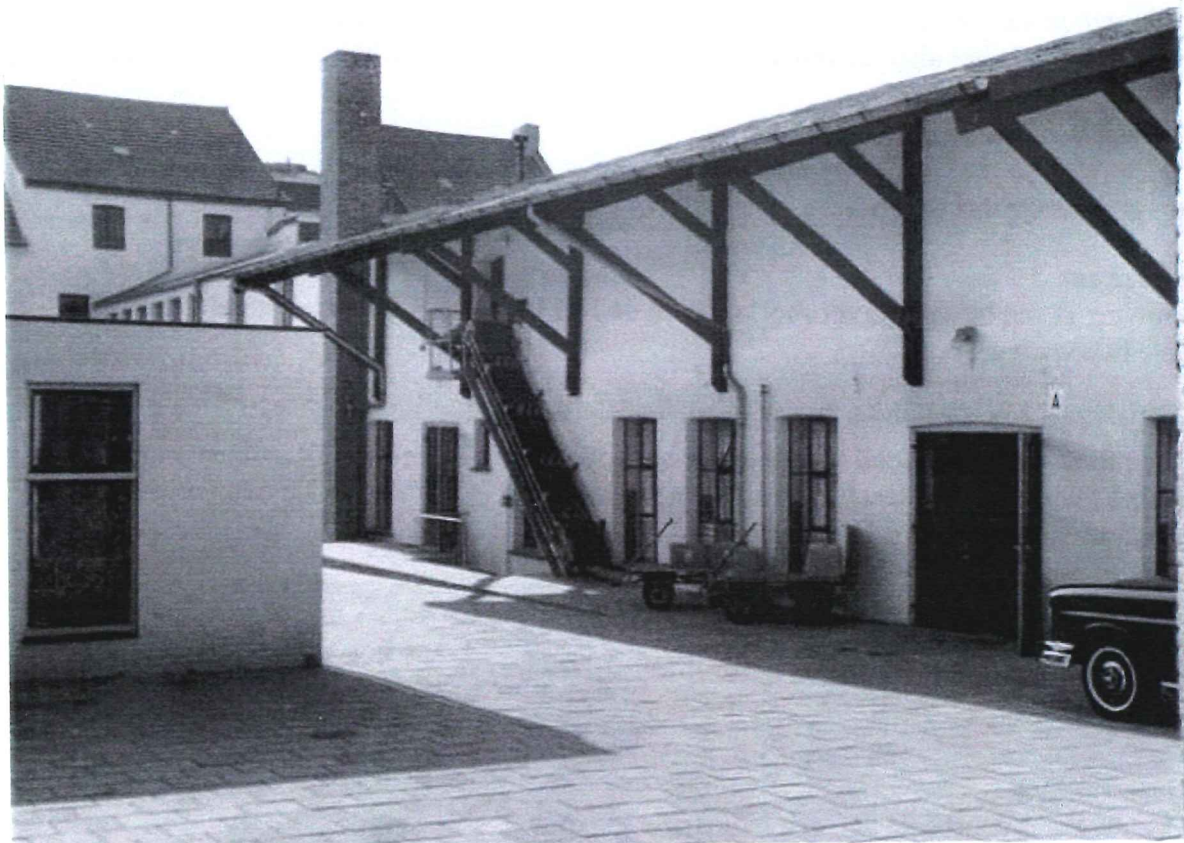
Interieur:

Gehele pand: cat. 3

Indifferent.

Westwand van het pand: cat. 1

Stedenbouwkundig gezien is de achtergevel van zeer groot belang, aangezien deze op de plaats staat van een eeuwenoude kadastrale grens. Het metselwerk van de gevel getuigt vermoedelijk eveneens van respectabele ouderdom en is derhalve van een hoge monumentwaarde.

Afbeelding 108 Voorgevel Langgerekt pand, gezien naar het zuiden

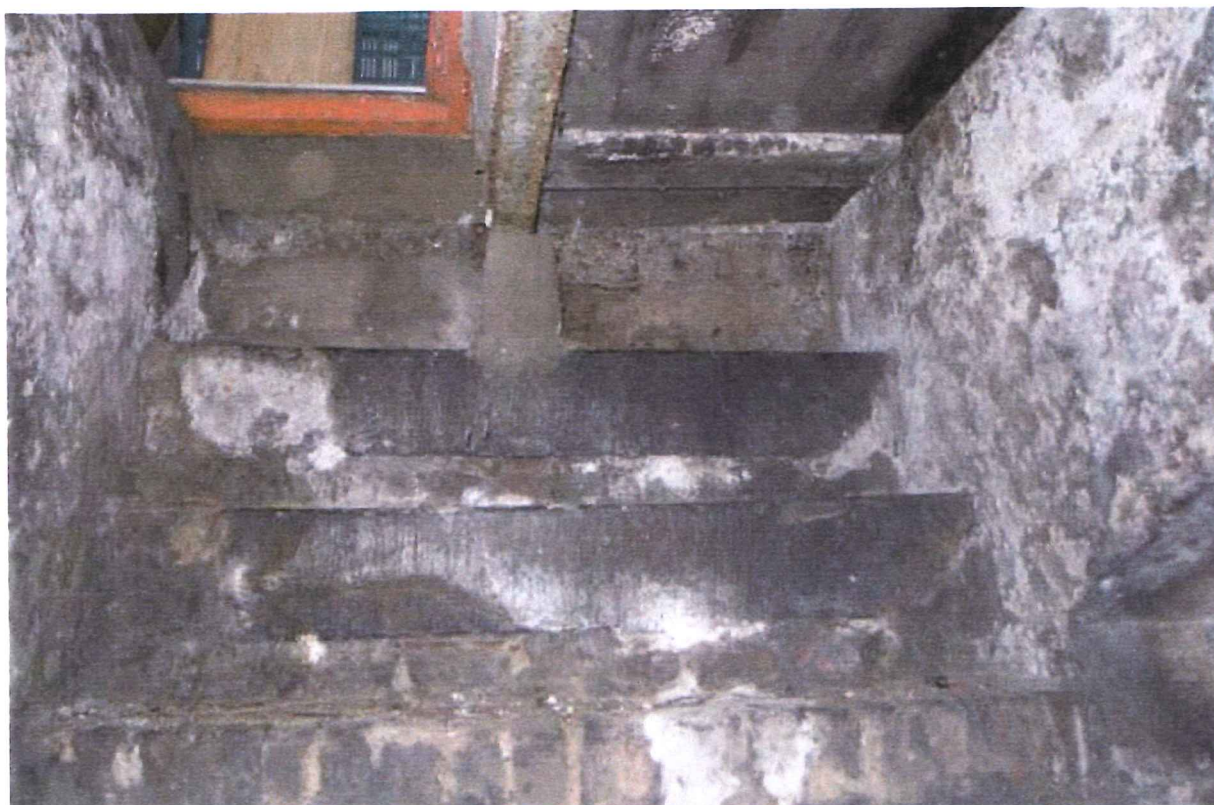
Afbeelding 109 Het langgerekte pand gezien vanaf de wal Fort Sanderbout; op de voorgrond de voormalige koffiebranderij

Afbeelding 110 Begane grond winkel: luik naar kelder

Afbeelding 111 Kelder onder winkel: trap van metselwerk en hardstenen blokken; links een stortkoker

Afbeelding 112 Kelder onder winkel: trap met gehalveerde toegang

Afbeelding 113 Zuidelijke helft stookkelder onder La Bamba

Afbeelding 114 Noordelijke helft stookkelder onder La Bamba

Afbeelding 115 Begane grond: gang naast winkel

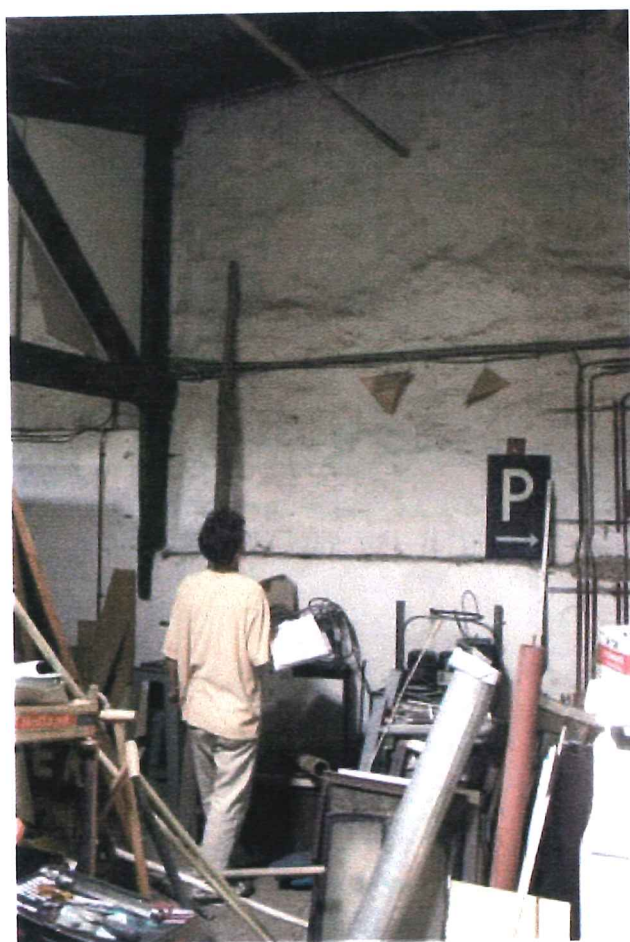
Afbeelding 116 Begane grond: voormalig kantoor van de firma BAT; houten trap naar verdieping

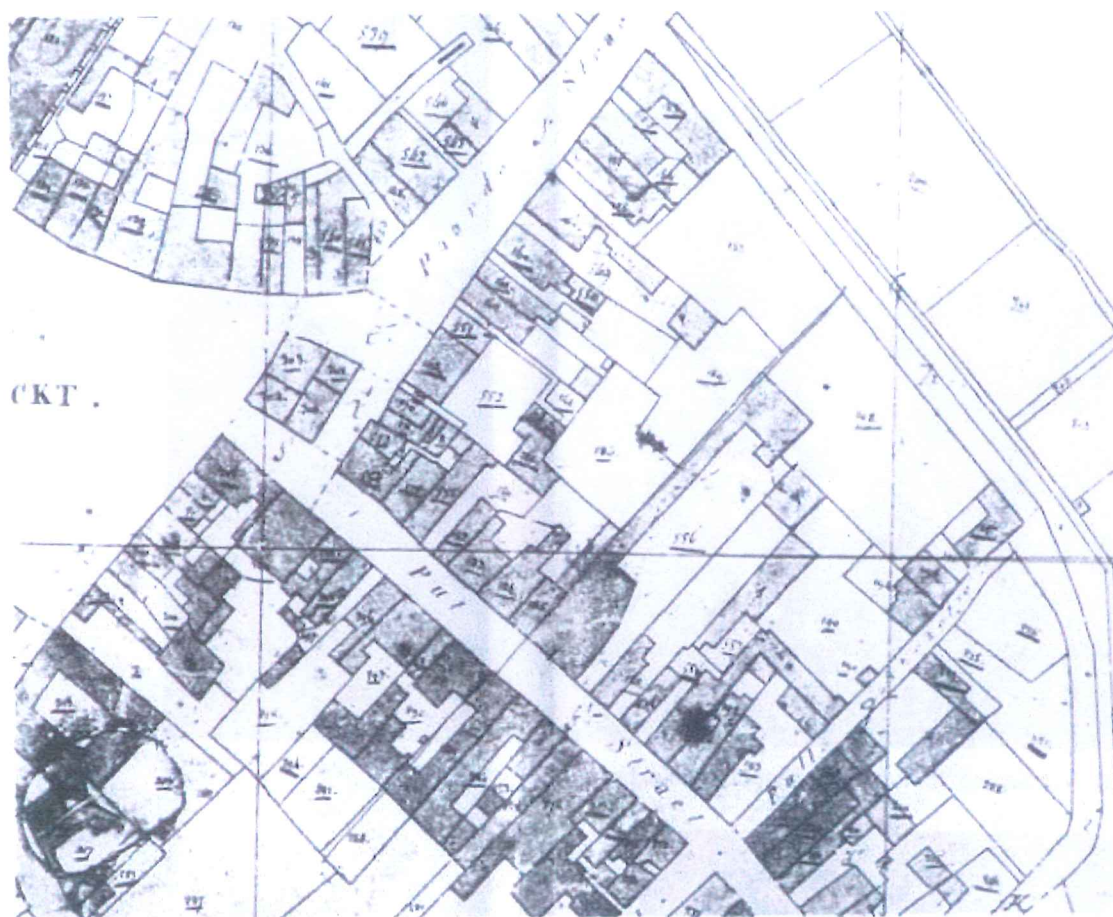
Afbeelding 117 Verdieping: dichtgezette doorgang naar Putstraat 22

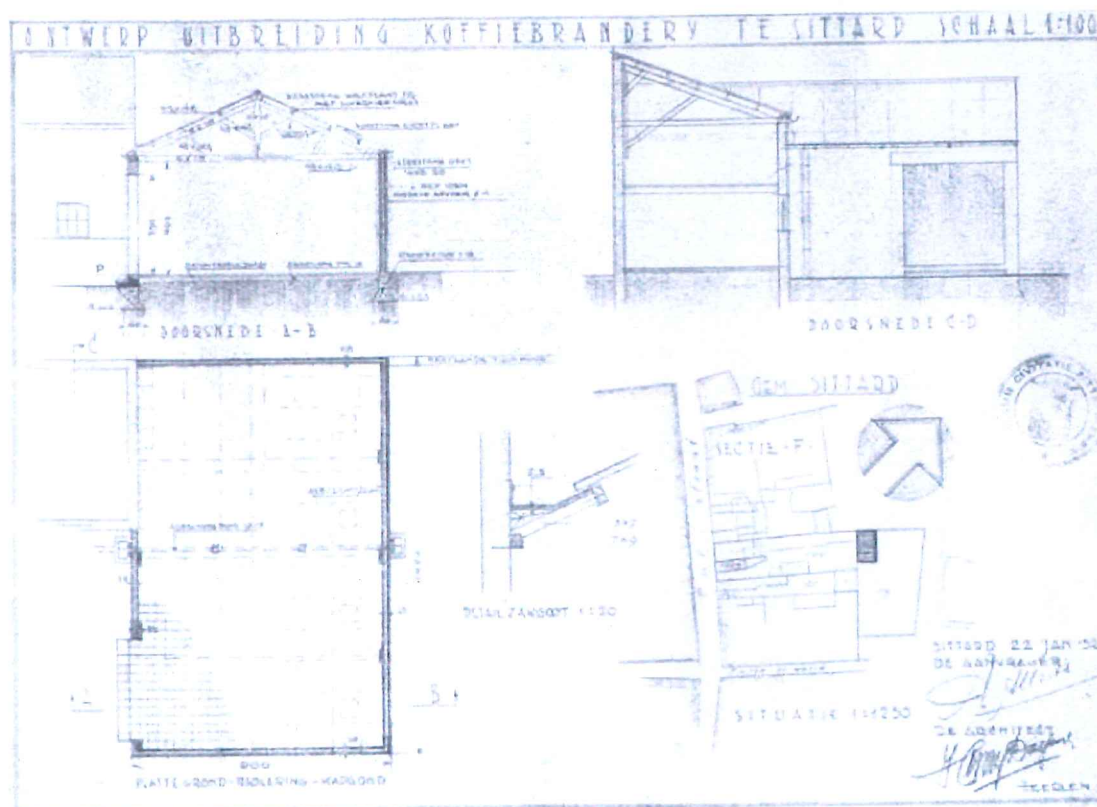
Afbeelding 118 Verdieping: kantoor Rampenplan Kollektief

Afbeelding 119 Verdieping: opslag Rampenplan Kollektief; zichtbaar zijn de ophoging van de achtergevel en de kapconstructie

Afbeelding 120 Fragment kadastrale kaart van 1840

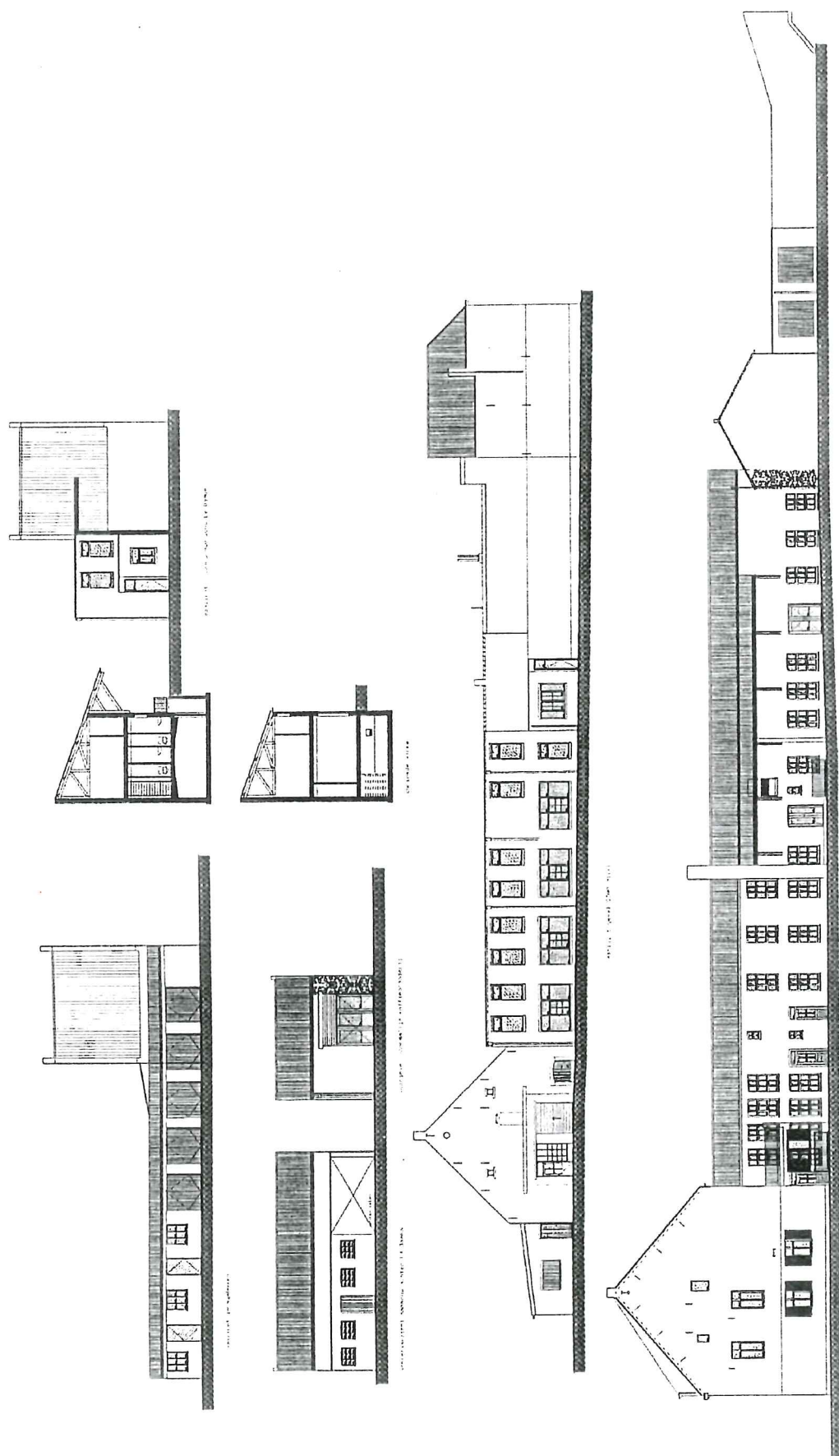
Afbeelding 121 Bouwvergunning koffiebranderij (1952)

Afbeelding 122 Plattegronden kelders van de panden aan de Putstraat en het Pleintje

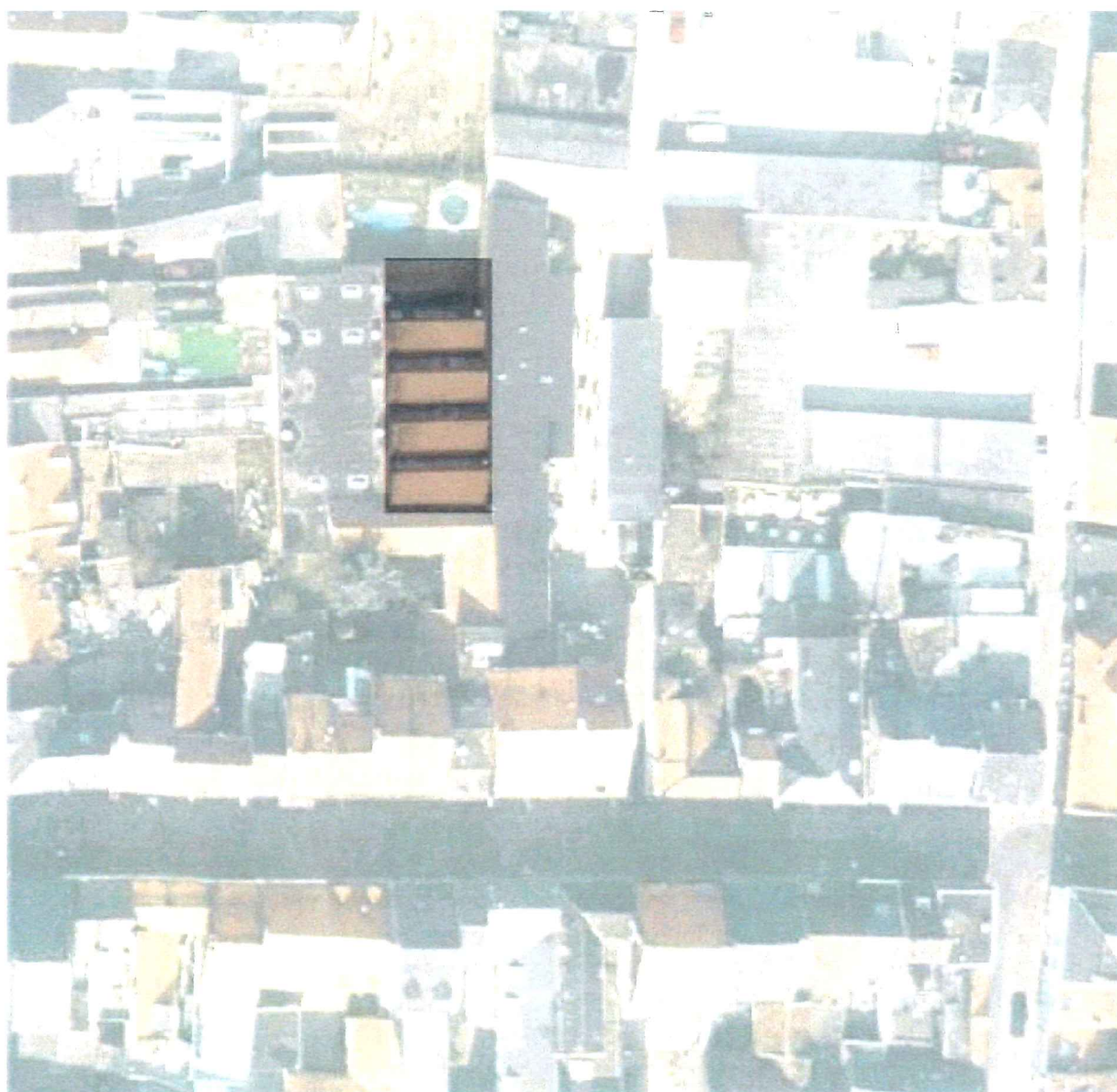

Afbeelding 123 Plattegronden begane grond van de panden aan de Putstraat en het Pleintje en verdieping van het langgerekt gebouw

Afbeelding 124 Gevels van de panden aan het Pleintje

Het Sirkeltheater

Afbeelding 125 Dak Sirkeltheater met linksachter de laagbouw van het Atelier

Het Sirkeltheater

Algemene gegevens

Kadastrale gegevens	: Gemeente Sittard-Geleen-Born Sectie F, nr. 1745
Indeling	: begane grond
Huidige functie	: leegstand

Beschrijving exterieur

Het Sirkeltheater ligt ingeklemd tussen het langgerekte pand, het atelier en het gebouwtje met droogkamer. Een beschrijving van het exterieur blijft derhalve beperkt tot de aanbouw aan de achterzijde en het dak van het Sirkeltheater.

Aan de achterzijde van het Sirkeltheater bevindt zich een aanbouw bestaande uit één laag voorzien van een uit golfplaten bestaand flauw hellend dak. De gevel is opgebouwd uit metselwerk en voorzien van stalen bovenlichten.

Het dak van het Sirkeltheater bestaat uit vier zogenaamde sheddakconstructies afgedekt met rode vlakke Muldenpannen en aan de noordzijde voorzien van grote ramen, oorspronkelijk bedoeld voor daglichttoetreding (afb. 125). Deze ramen zijn momenteel aan de binnenzijde geblindeerd.

Beschrijving interieur

Begane grond

De vloer van het huidige Sirkeltheater is van beton en voorzien van een houten vloer. De gemetselde wanden zijn voorzien van stucwerk en zwart geschilderd. In de gevel grenzend aan het Atelier zijn stalen kozijnen aangebracht (afb. 127). Dit was dus vroeger een buitengevel. Het sheddak (afb. 128) is vervaardigd van eenvoudige houten spanten gedragen door stalen kolommen. In het pand bevindt zich een houten tribune (afb. 126) en de diverse binnenwanden (gangen) zijn eveneens van hout vervaardigd.

Globale datering

Uit gegevens van het gemeentearchief blijkt het huidige Sirkeltheater gebouwd te zijn door de destijds daar gevestigde drukkerij Alberts. Hier bevonden zich de drukpersen. De oudste aanvraag voor een bouwvergunning betreft een uitbreiding van de reeds aanwezige drukkerij voorzien van drie sheddakkappen met nog een extra kap.

Deze bouwaanvraag is gedateerd op april 1919. De drukkerij met drie sheddakkappen moeten we omstreeks 1900 dateren.

Het gebouw is tot zeker tot 1966 in gebruik geweest als drukkerij. Het gebouw deed vanaf de jaren '80 dienst als alternatief (maatschappij-kritisch) theater. De aanbouw aan de achterzijde welke toegang biedt tot La Bamba dateert uit 1935 (bouwaanvraag van architect Schinkel, gem-archief).

WAARDERING

Constructie:

Bouwmassa: cat. 2/3

Het complex, inclusief de droogkamers is cultuurhistorisch van belang als voorbeeld van een in de stad gebouwd industrieel complex; de constructie zelf heeft een indifferente monumentwaarde.

Draagstructuur: cat. 3

De constructie heeft gezien de geringe uniciteit een indifferente monumentwaarde.

Exterieur:

Gevels: -

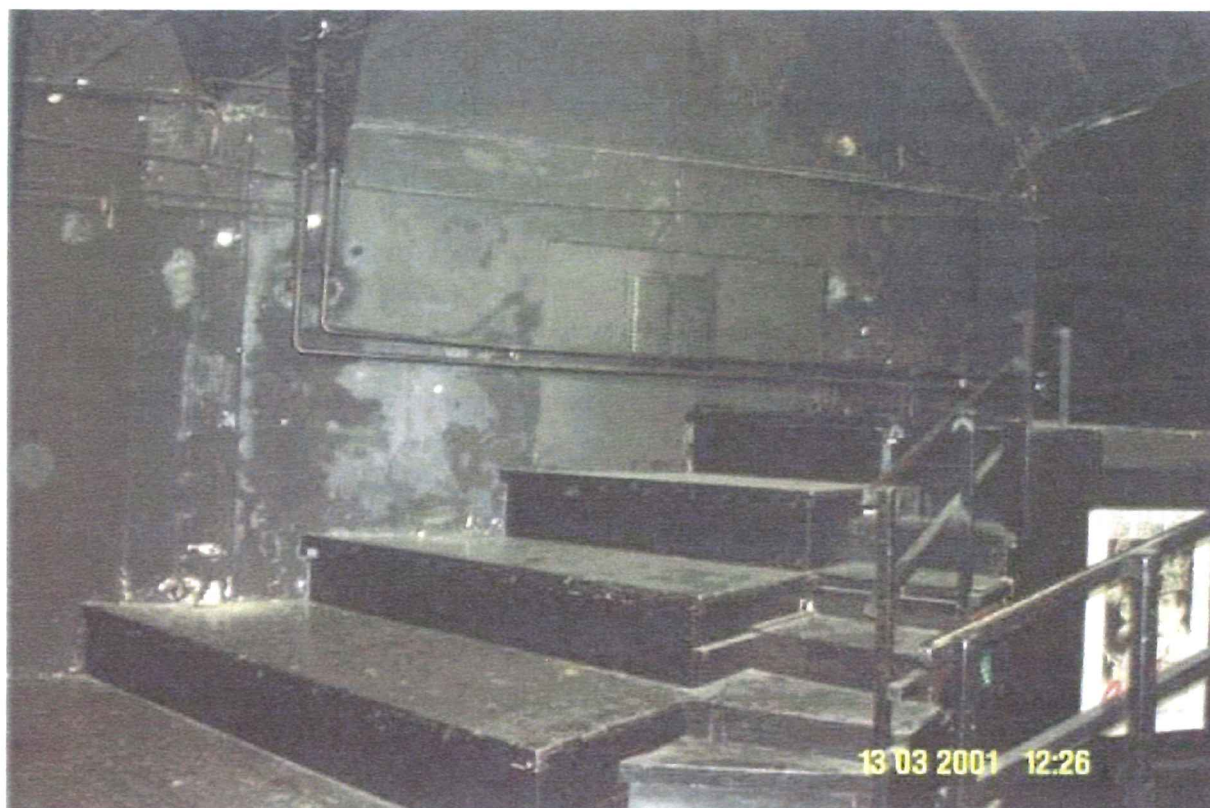
Pand geheel ingebouwd en heeft derhalve geen gevels.

Interieur:

Gehele pand: cat. 3

Indifferent.

Voor de scheidingsmuur met het langgerekte gebouw zie waardering aldaar.

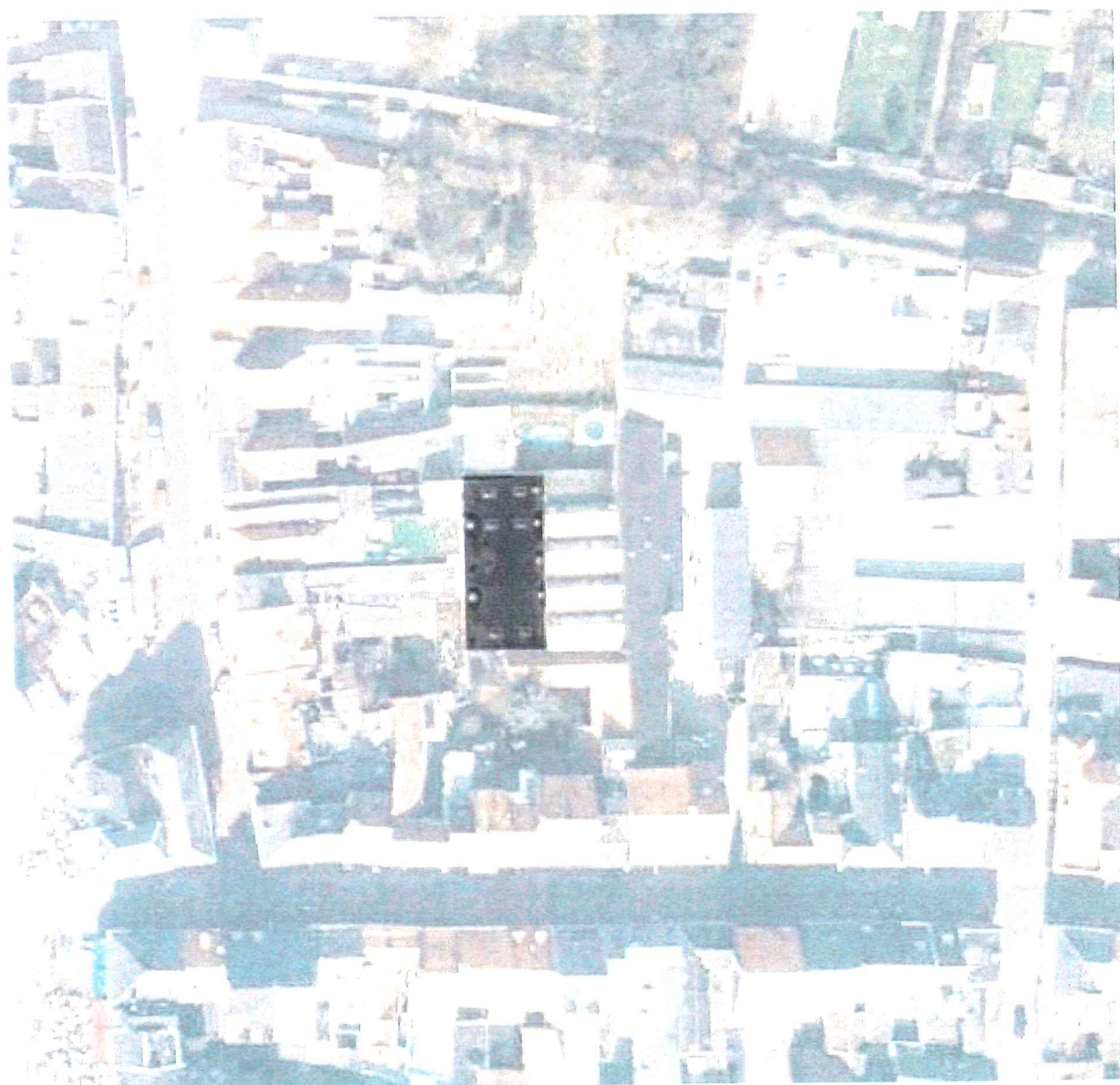

Afbeelding 126 Interieur Sirkeltheater met houten tribune

Afbeelding 127 Interieur Sirkeltheater met stalen kozijn

Het Atelier

Afbeelding 130 Interieur Atelier

Het Atelier

Algemene gegevens

Kadastrale gegevens	: Gemeente Sittard-Geleen-Born Sectie F, nr. 1745
Indeling	: begane grond
Huidige functie	: industriegebouw (atelier voor diverse kunstenaars)

Beschrijving exterieur

Het atelier grenst aan het Sirkeltheater, het gebouwtje met droogkamer en de kadastrale lijnen van het projectgebied. De gevels bestaan uit metselwerk in halfsteensverband. De zijgevel is geheel dicht. De gevel die grenst aan de binnenplaats c.q. achtertuinen van de panden aan de Putstraat is voorzien van een houten pui met dubbele deur. Het plat dak is voorzien van diverse lichtkoepels.

Beschrijving interieur

Begane grond

De vloer is van beton zonder verdere afwerking. De binnenmuren zijn schoonmetselwerk (wit). Het dak is opgebouwd uit houten gelamineerde liggers welke enerzijds gedragen worden door metselwerk penanten en aan de zijde van het theater door stalen kolommen. Op de gelamineerde liggers bevindt zich een houten balklaag. Het dak is voorzien van bitumineuze dakbedekking en lichtkoepels.

Via het Atelier zijn er deuren naar zowel het theater alsmede het gebouwtje met de droogkamers (afb. 131).

Globale datering

Het atelier was vroeger een handzetterij van de drukkerij Alberts. Uit gegevens van het gemeentearchief (bouwvergunning) blijkt dat de drukkerij stamt uit 1966 (afb. 132). Ten tijde van het theater deed deze ruimte dienst als werkplaats om rekwisieten te maken voor de

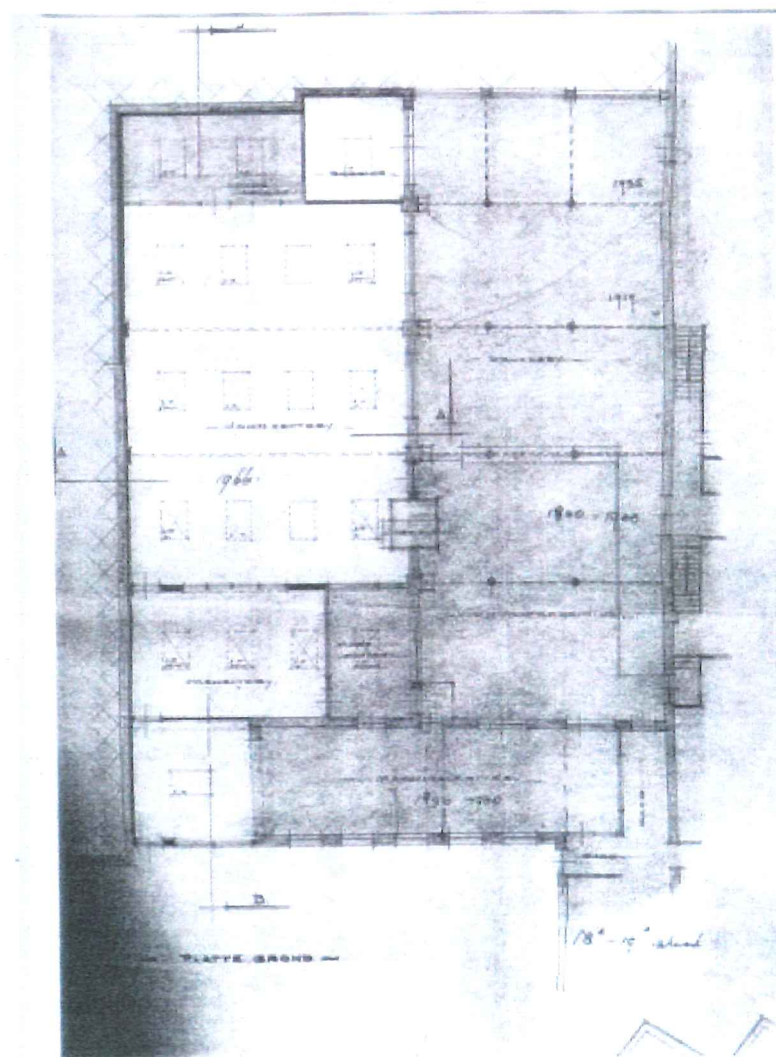
diverse voorstellingen en werd het eveneens gebruikt als atelier door diverse kunstenaars (afb. 130). Het pand is ook nu nog in gebruik als atelierruimte gezien recente foto's.

WAARDERING

Het in 1966 gebouwde pand is niet geïnventariseerd, maar gezien de recente bouwdatum zullen er geen monumentale waarden aanwezig zijn.

Afbeelding 131 Interieur Atelier

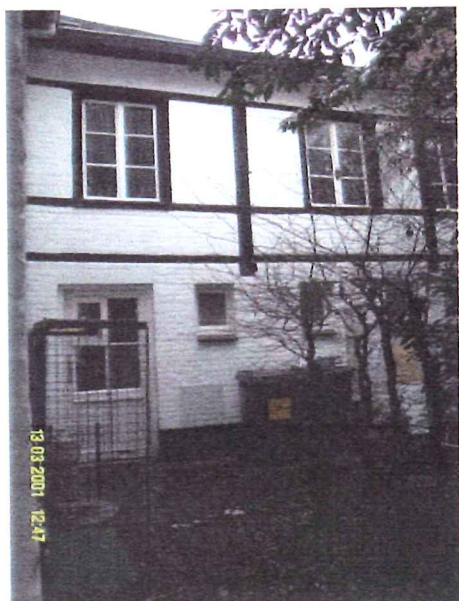
Afbeelding 132 Bouwvergunning Atelier (1966)

Afbeelding 133 Plattegrond Atelier

Het Vakwerkhuis

Afbeelding 134 Vakwerkgevel

Het vakwerkhuis

Algemene gegevens

Kadastrale gegevens	: Gemeente Sittard-Geleen-Born Sectie F, nr. 1745
Indeling	: begane grond, 1 ^e verdieping, zolder
Huidige functie	: woongebouw (kamerverhuur)

Beschrijving exterieur

Het vakwerkhuis wordt begrensd door het langgerekte pand, pand Putstraat 20 en het gebouwtje met droogkamer. De gevel die nog in het zicht is bestaat uit metselwerk in wildverband dat wit geschilderd is met uitzondering van de plint, die zwart geschilderd is (afb. 134). Op de verdieping zijn er houten vakwerkregels en vakwerkstijlen tussen het metselwerk zichtbaar. De gevelopeningen zijn opgevuld met houten kozijnen. De kozijnen op de 1^e verdieping bestaan uit twee draaiende delen voorzien van roeden. Het lessenaarsdak is afgedekt met rode keramische pannen.

De in baksteen uitgevoerde gevel van de begane grond is mogelijk de vervanging van de oorspronkelijke vakwerkgevel.

Ter plaatse van de verdieping zijn de vensters als bolkozijnen uitgevoerd en zijn zij midden in de vakwerkvakken geplaatst. Aan de onderzijde van de bovendorpels is de plaats nog te herkennen waar oorspronkelijk verticale ijzeren spijlen waren geplaatst. Het meest zuidelijk geplaatste venster vormt hierop een uitzondering. Dit venster is tegen de vakwerkstijl geplaatst. Echter, uit in het hout aangetroffen sporen van toognagelgaten, sponningen etc. is af te leiden dat ook hier het venster in het midden van het balkvak was geplaatst (afb. 137). Uit deze sporen is tevens af te leiden dat de gevel van het vakwerkhuis oorspronkelijk langer was. Vermoedelijk eindigde de gevel oorspronkelijk tegen de achtergevel van het pand Putstraat 18. Echter, zonder nader destructief onderzoek is deze hypothese niet te bewijzen.

Gezien de doorstekende pennen van de ankerbalken zullen de gebinten als ankerbalkgebinten uitgevoerd zijn geweest.

Gezien het kadastrale minuutplan behoorde het pand oorspronkelijk tot het pand Putstraat 18. Het zal gebouwd zijn als achterhuis van dat pand.

Beschrijving interieur

Begane grond

Tot op heden geen volledige toegang verkregen. Vandaar slecht gedeeltelijke inventarisatie. Van het pand kon een deel van de begane grond worden onderzocht. De plafonds waren voorzien van een stucplafond. Alleen de plaatsen van de moerbalken waren te herkennen. Aan te nemen is echter dat de samengestelde balklaag nog aanwezig zal zijn.

1^e verdieping

Tot op heden geen toegang verkregen. Vandaar geen inventarisatie.

Zolder

Tot op heden geen toegang verkregen. Vandaar geen inventarisatie.

Globale datering

Op de plaats waar nu het vakwerkhuis staat bevond zich volgens de kadastrale kaart uit 1840 ook al een bebouwing. De afmeting van die bebouwing is niet gelijk aan de huidige afmeting. De oudste foto van het vakwerkhuis dateert uit 1964 en sindsdien is het uiterlijk nagenoeg ongewijzigd gebleven. Het vakwerk in de gevel stamt hoogstwaarschijnlijk uit eind 18^e- begin 19^e eeuw. Dit vakwerk is in zijn huidige vorm origineel. De invulling van de gevel op de begane grond is waarschijnlijk van recentere datum. Ten tijde van de drukkerij was dit pand een doorgang van het woonhuis aan de Putsraat 18 naar de drukkerij. Momenteel kan men via een deur op het binnenterrein doorlopen naar het pleintje.

WAARDERING

Constructie:

Bouwmassa: cat. 1

Gaaf bewaard bouwvolume en derhalve een hoge monumentwaarde.

Draagconstructie: cat. 1

Gaaf bewaarde vakwerkconstructie en derhalve een hoge monumentwaarde.

Kapconstructie: cat. 1

Hoewel niet bezocht, is aan te nemen dat de oorspronkelijke constructie nog aanwezig zal zijn. Derhalve is hieraan een hoge monumentwaarde toe te kennen.

Exterieur:

Vakwerkgevel: cat. 1

Gaaf bewaarde gevel; een goed voorbeeld van een inmiddels zeldzaam geworden 18^e- of 19^e- eeuwse vakwerkgevel. Hoge monumentwaarde.

Interieur:

Begane grond: cat. 3

Bevat geen waardevolle elementen.

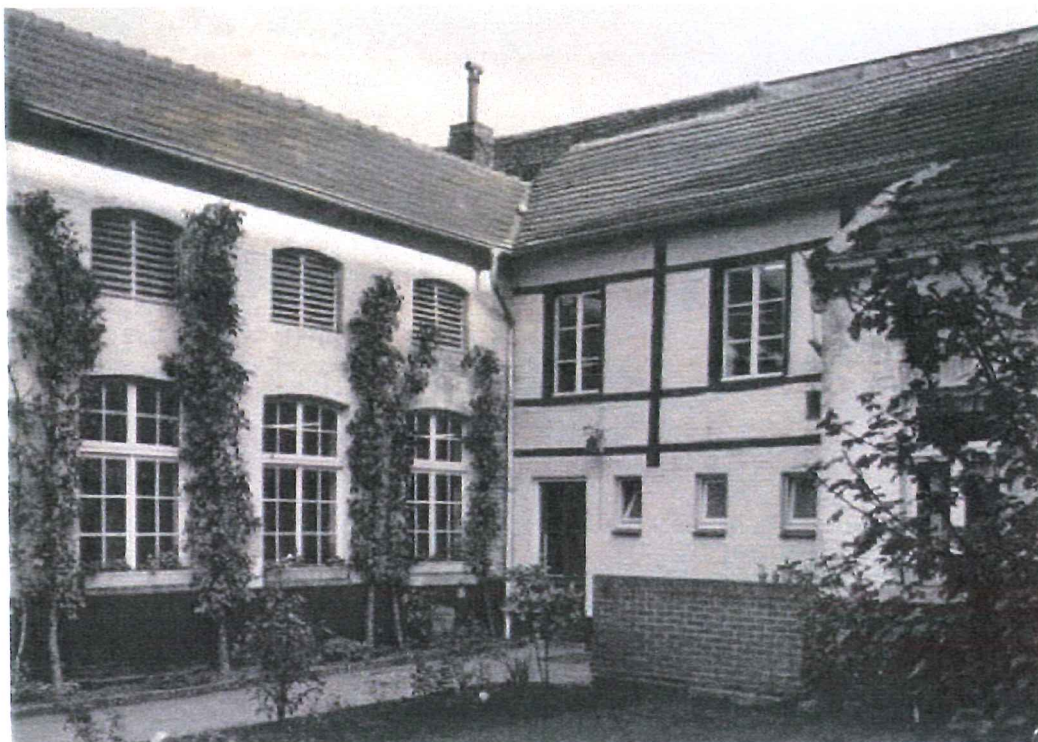
Eerste verdieping: cat. 1

Niet bezocht. Verondersteld mag worden dat er waardevolle elementen aanwezig kunnen zijn.

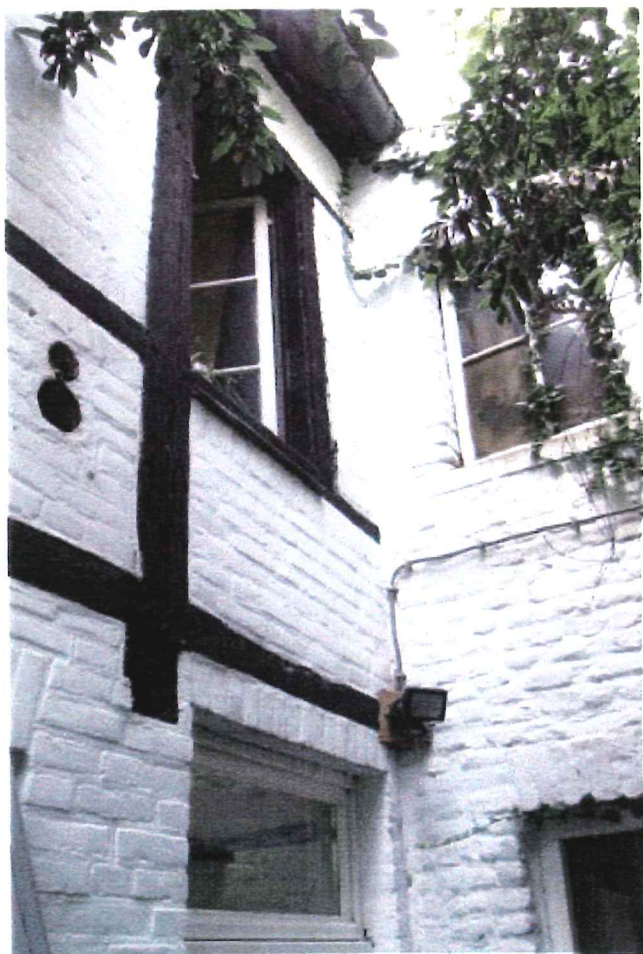
ADVIES

Bij restauratie is het aan te bevelen om nader onderzoek uit te voeren naar de oorspronkelijke structuur en indeling van het pand.

Ook is nader onderzoek wenselijk om na te gaan in hoeverre het pand zich in zuidelijke richting heeft uitgestrekt.

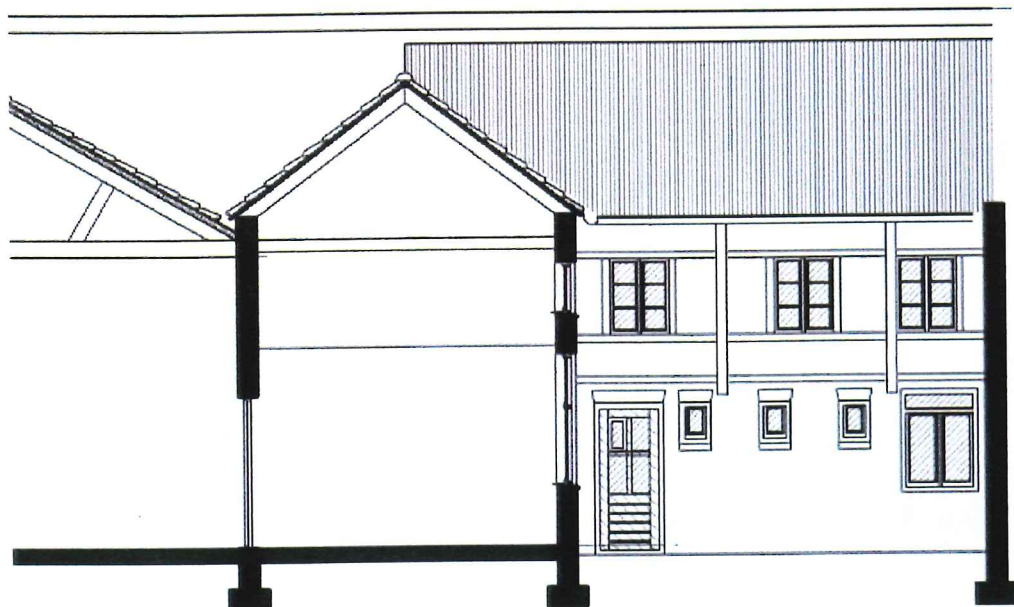
Afbeelding 135 Vakwerkgevel in 1964 met aan de linkerzijde het gebouwtje met de droogkamers op de verdieping

Afbeelding 136 Fragment vakwerkgevel

Afbeelding 137 Fragment vakwerkgevel met zicht naar verdieping

Afbeelding 138 Aanzicht vakwerkgevel

Gebouw met droogkamer

Afbeelding 139 Gevel gebouw met droogkamer

Gebouw met droogkamer

Algemene gegevens

Kadastrale gegevens	: Gemeente Sittard-Geleen-Born Sectie F, nr. 1745
Indeling	: begane grond, 1 ^e verdieping c.q. kap
Huidige functie	: leegstand

Beschrijving exterieur

Het gebouw met droogkamer ligt haaks op het Vakwerkhuis en wordt verder begrensd door het Langgerekte pand, het Sirkeltheater en het Atelier. De buitengevel bestaat uit metselwerk in kruisverband dat witgeschilderd is met uitzondering van de plint, die zwart geschilderd is. In de gevelopeningen op de begane grond bevinden zich houten kozijnen. Deze kozijnen zijn z.g. empirevensters. De vaste bovenramen alsmede de draaiende delen zijn voorzien van roeden.

Het middelste venster op de begane grond is, gezien de bouwsporen, oorspronkelijk een deur geweest. Op de verdieping zijn de gevelopeningen opgevuld met ventilatieroosters. In de buitengevel bevinden zich diverse muurankers.

Het zadeldak is afgedekt met rode tuile de Nordpannen en sluit gedeeltelijk aan op het sheddak van het Sirkeltheater.

Beschrijving interieur

Begane grond

De vloer is van beton. Hierop ligt tapijt. De wanden zijn van metselwerk. Op diverse plaatsen zijn ruimten gecreëerd door middel van houten wanden welke voorzien zijn van glas.

1^e verdieping

Tot op heden geen toegang gehad, vandaar geen inventarisatie.

Globale datering

De oudste tekening dateert van 1919 (afb. 141). Hierop zien we dat het gebouw onderverdeeld is in een prive-kantoor en een bureau. Duidelijk is hierop ook een doorgang te zien. Dit verklaart de bouwsporen in de huidige gevel zoals hiervoor vermeld. Het gebouw in zijn huidige verschijningsvorm zien we terug op een bouwaanvraag van architect Cristofoli uit 1966 (gem-archief) voor het uitbreiden van de drukkerij. Op dat moment wordt de doorgang dichtgezet en voorzien van een raamkozijn. Op deze tekening zien we rechtsonder ook de deur in de gevel van het vakwerkhuisje. Het pand heeft in zijn meest recente geschiedenis dienst gedaan als kleed -en wasruimte voor het theater. Op de verdieping (onder de kap) bevonden zich ten tijde van de drukkerij de zogenaamde droogkamers.

WAARDERING

Constructie:

Bouwmassa: cat. 2

Het pand is een gaaf voorbeeld van een fabrieksgebouw uit het begin van de 20^e eeuw. Het is voornamelijk van cultuurhistorisch belang en derhalve behoudenswaardig.

Draagstructuur: cat. 3

Indifferent.

Kapconstructie: cat. -

Niet geïnventariseerd.

Exterieur:

Zuidgevel: cat. 2

Het exterieur is gaaf bewaard gebleven en levert een goed voorbeeld van een fabrieksgebouw uit het begin van de 20^e eeuw. Het is voornamelijk van cultuurhistorisch belang en derhalve behoudenswaardig.

Interieur:

Gehele pand: cat. 3

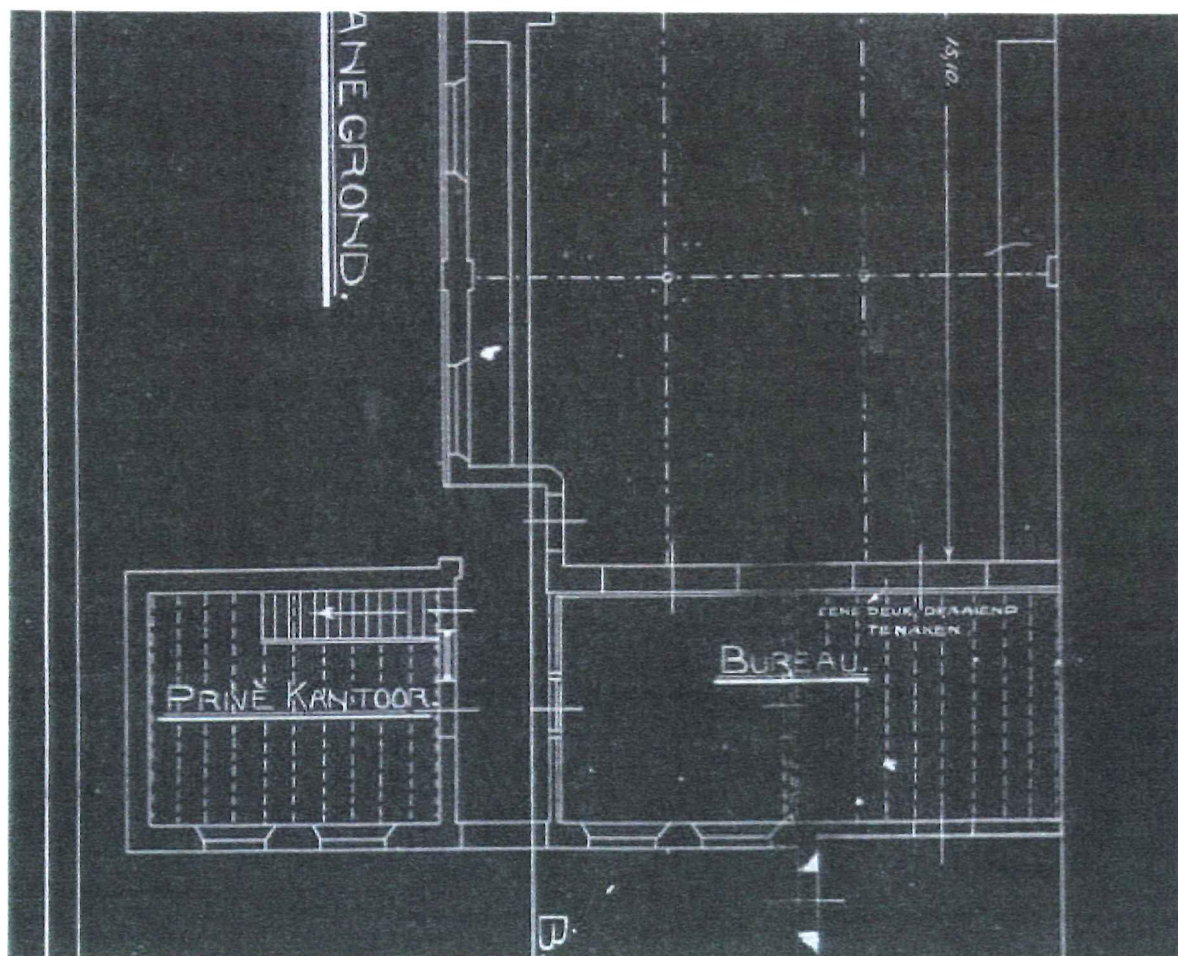
Het interieur bevat, voor zover toegankelijk, weinig waardevolle elementen. De verdieping en de kap zijn niet geïnventariseerd.

ADVIES

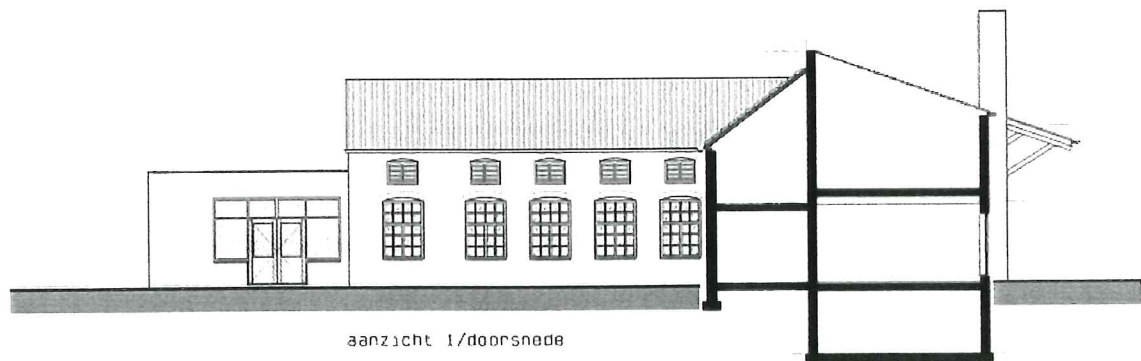
Het is aan te bevelen om het exterieur in zijn huidige verschijningsvorm conserverend te behandelen.

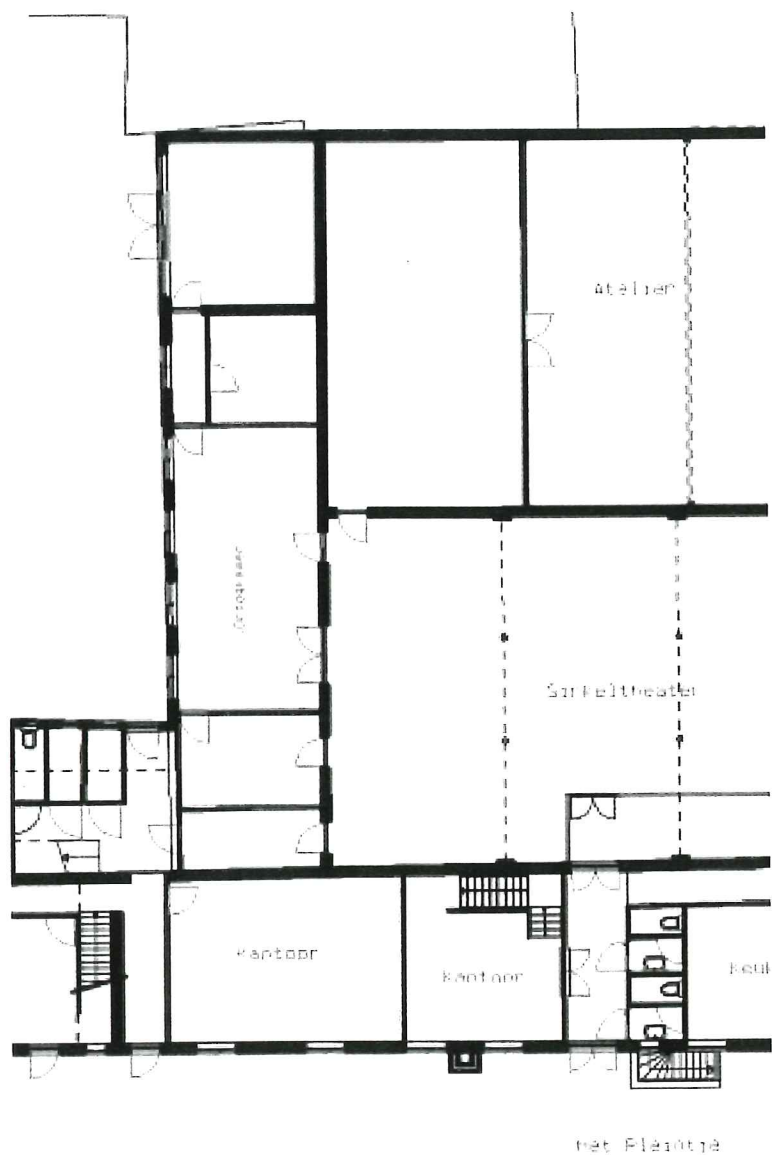
Afbeelding 140 Interieur gebouw met droogkamer

Afbeelding 141 Plattegrond gebouwtje met droogkamer uit 1919

Afbeelding 142 Aanzicht gebouw met droogkamer

Afbeelding 143 Plattegrond gebouw met droogkamer

SOHO hotel

Afbeelding 144 SOHO hotel

SOHO hotel

Algemene gegevens

Kadastrale gegevens	: Gemeente Sittard-Geleen-Born Sectie F, nr. 1836
Indeling	: begane grond, 1 ^e verdieping
Huidige functie	: logiesgebouw (budget hotel)

Beschrijving exterieur

Het SOHO hotel bestaat uit een lage voorbouw en een achterbouw bestaande uit 2 lagen. De gevel van de voorbouw bestaat uit metselwerk voorzien van een witgeschilderde stuclaag. De gevel van de achterbouw bestaat uit witgeschilderd metselwerk in halfsteensverband. De muuropeningen zijn voorzien van houten kozijnen. Zowel de voor- als achterbouw hebben een plat dak.

Beschrijving interieur

Begane grond

Pand tot op heden niet kunnen bezichtigen, vandaar geen inventarisatie

1^e verdieping

Pand tot op heden niet kunnen bezichtigen, vandaar geen inventarisatie

Globale datering

Een juiste datering is moeilijk te bepalen. Op de oudste kadastrale kaart van 1840 komt de bebouwing van het SOHO hotel niet voor. Wel is duidelijk dat het gebouw diverse

veranderingen heeft ondergaan. Op een foto van rond 1900 is er een gebouw te zien van een laag met een steil lessenaarsdak (afb. 147).

Op de luchtfoto van 1956 is dit ook waar te nemen. Op een foto van 1964 is het lessenaarsdak echter verdwenen en is er alleen nog een eenlaags gebouw te zien (afb. 145).

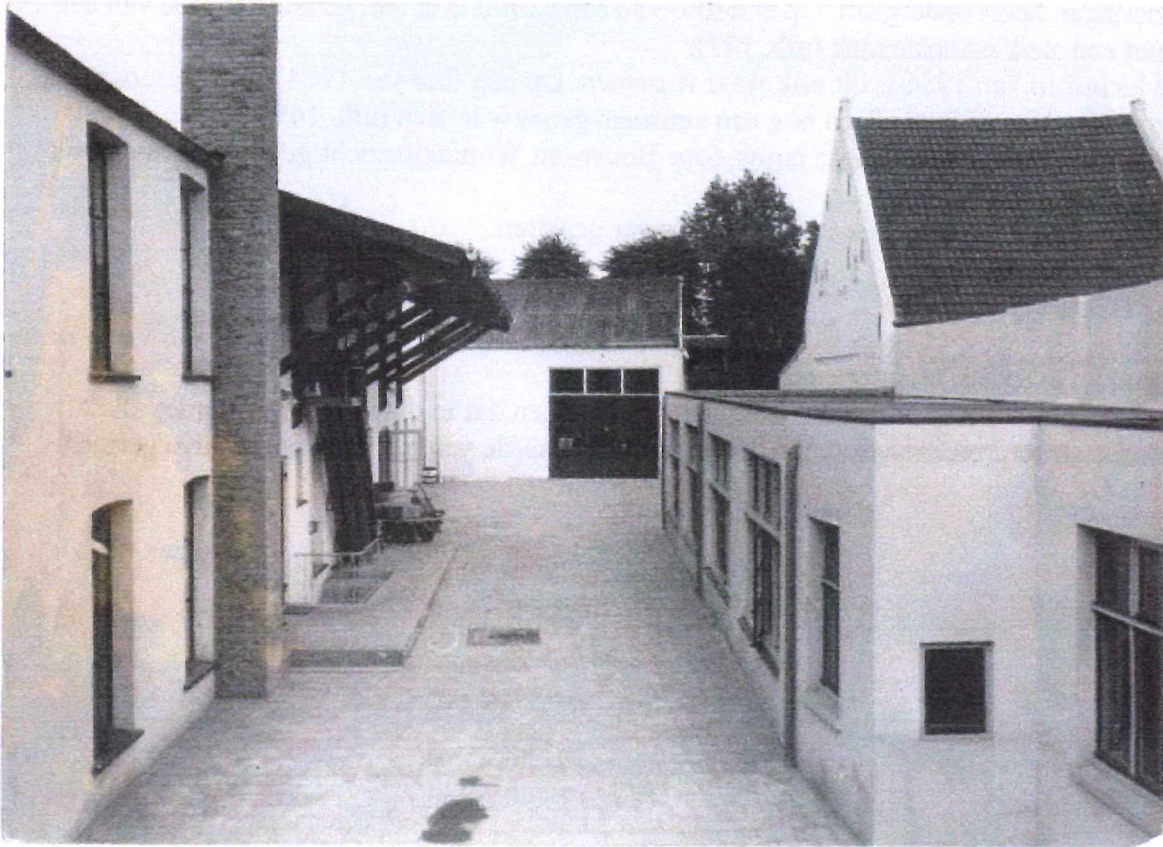
In 1967 is de huidige tweelaagse bouw door Bouw- en Woningtoezicht goedgekeurd en ook gebouwd.

Momenteel is het pand op last van de brandweer gesloten.

WAARDERING

Constructie, exterieur en interieur: cat. 3

Hoewel het pand niet is bezocht is het niet aan te nemen dat in dit pand nog waardevolle historische structuren aanwezig zijn. De monumentwaarde van het pand is derhalve gering.

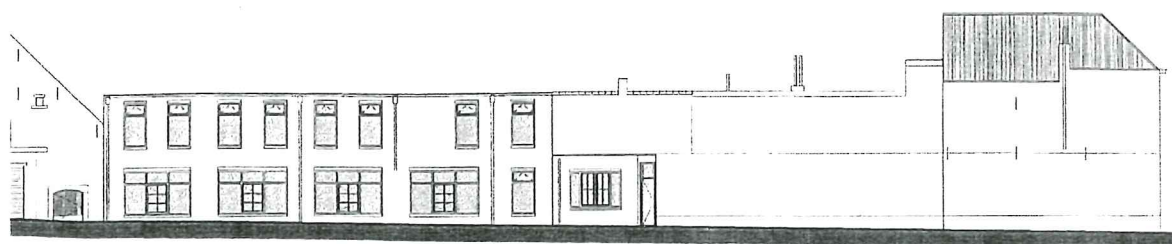
Afbeelding 145 Het Pleintje in 1964, vanuit het zuiden gezien; rechts het SOHO hotel zonder verdieping

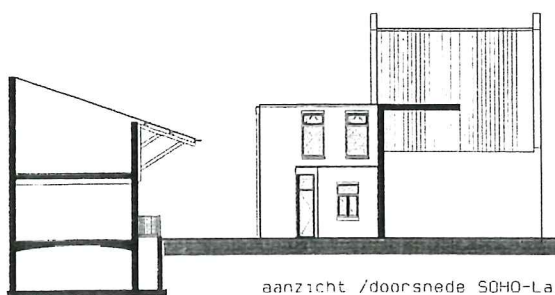
Afbeelding 146 SOHO hotel, vanaf het dak van het langgerekt pand

Afbeelding 147 SOHO hotel, ± 1900

aanzicht gevel SOHO Hotel

aanzicht /doorsnede SOHO-La Bamba

Afbeelding 148 Gevels SOHO hotel

De Moutschuur

Afbeelding 149 Voorgevel Moutschuur

De Moutschuur (Tiendschuur)

Algemene gegevens

Status	: Potentieel gemeentelijk monument
Kadastrale gegevens	: Gemeente Sittard-Geleen-Born Sectie F, nr. 1836
Indeling	: kelder, begane grond, tussenvloer, zolder
Huidige functie	: industriegebouw (werkplaats firma BAT op begane grond)

Beschrijving exterieur

De schuur is opgebouwd uit metselwerk waarvan het verband niet eenduidig is vast te stellen.¹ Dit metselwerk is aan de voorzijde witgeschilderd. Het originele metselwerk op de begane grond is grotendeels verwijderd. Het bovenliggende metselwerk wordt opgevangen door een stalen latei. Onder de latei is een invulling van nieuw metselwerk (afb. 149). In de hoek grenzend aan het SOHO-hotel bevindt zich een hardstenen omlijsting met een houten deur (afb. 150). Deze behoort tot de originele structuur van het gebouw. In de topgevel vinden we diverse muurankers en kleine ventilatieopeningen waarvan enkele voorzien zijn van een hardstenen onder- en bovendorpel. De opgaande gevel wordt beëindigd door vlechtingen en een kleine rechthoekige gevelbekroning. De gevel vertoont eveneens in het midden een bouwspoor van een opening welke aan de bovenzijde is voorzien van muurankers. Vermoedelijk is dit een hijsopening. De dichtgezette opening stamt, net als de ventilatieopeningen, nog uit de bouwtijd.

De gevel aan de achterzijde is niet geschilderd. Hierin bevinden zich in een regelmatig patroon ventilatieopeningen. Ook hier zijn duidelijk muurankers zichtbaar en vlechtingen in

¹ Baksteenformaat: 24 x 11/12 x 5½ cm; 10-lagenmaat: 70 cm.

het metselwerk. De gevel op de begane grond is niet zichtbaar als gevolg van de ertegenaan geplaatste garageboxen. Ook de beide andere gevels zijn niet zichtbaar. Enerzijds door garageboxen (afb. 152) en anderzijds door een nog bestaande glazen gebouw in de tuin van pand Putstraat 26. Het dak is voorzien van een rode vlakke Muldenpan.

Beschrijving interieur

Kelder

De vloer van de kelder bestaat uit leem. De wanden zijn vanaf de vloer tot ongeveer een meter hoogte opgebouwd uit mergel. Op deze aanzet is een gemetseld tongewelf geplaatst, dat uit de bouwtijd stamt. De toegangstrap bestaat uit hardstenen treden (afb. 156). De huidige toegang is origineel. In de noordwand zijn sporen van twee dichtgezette vensters aanwezig (afb. 154).

Begane grond

De begane grond wordt momenteel gebruikt als werkruimte voor de firma BAT. De ruimte staat momenteel vol met kasten en machines waardoor een goede omschrijving niet mogelijk is. Ook zijn hier diverse tussenwanden gemetseld voor het opleggen van de houten verdiepingsvloer. Deze zijn later toegevoegd.

Tussenvloer

Via een opening in de vloer verkrijgt men toegang tot de verdiepingsvloer. De vloer bestaat uit houten balken en is gedeeltelijk voorzien van houten vloerdelen. De vloer stamt uit de tweede helft van de 20^e eeuw. De binnenkant van de buitengevels bestaan uit onbehandeld metselwerk. De (vermoedelijk iepenhouten) flieringen zijn opgelegd op de buitenmuren. Onder de oplegging van de gordingen zijn houten balkjes geplaatst welke eveneens gedeeltelijk in het metselwerk liggen (afb. 159). De vierkante openingen in de voorgevel zijn aan de binnenzijde, in tegenstelling tot buiten, voorzien van een houten onderdorpel. De ventilatie-openingen aan de achterzijde blijken aan de binnenzijde te zijn dichtgezet met diverse soorten metselwerk (afb. 159). Ook aan de binnenzijde van de voorgevel zien we het bouwspoor van de dichtgezette opening. De flieringen zijn voorzien van sporen welke op hun beurt de panlatten dragen met hierop de Muldenpannen. De sporen op het noordelijk dakvlak zijn nog oorspronkelijk; die op het zuidelijk dakvlak zijn grotendeels vervangen (afb. 160).

Globale datering

Op grond van de hardstenen omlijsting van de kelderopening lijkt een datering in de eerste helft van de 18^e eeuw aannemelijk. Vermoedelijk is de schuur gebouwd als moutschuur. De sporen zijn op diverse plaatsen vervangen door geschaafde balkjes. Ook de panlatten en de pannen zijn niet origineel en ooit vervangen. De tussenvloer is niet origineel en recentelijk aangebracht. De voorgevel is gezien de stalen balken in het metselwerk diverse malen gewijzigd. Op het moment is de bouwkundige staat van de nokconstructie zeer slecht. De nokgording buigt door vanwege houtrot waardoor de kopgevels naar binnen toe worden getrokken.

WAARDERING

Constructie:

Bouwmassa: cat. 1

Als zeldzaam voorbeeld van een 18^e-eeuwse schuur in een stad, die vermoedelijk werd gebruikt ten behoeve van een brouwerij, moet aan het pand een hoge monumentwaarde worden toegekend.

Draagstructuur: cat. 1

De gaaf bewaarde draagstructuur is van hoge monumentwaarde.

Kapconstructie: cat. 1

De gaaf bewaarde kapconstructie is van hoge monumentwaarde.

Exterieur:

Topgevels: cat. 1.

De gesloten gevels geven een goed beeld van het gebruik van het pand en hebben derhalve een hoge monumentwaarde.

Interieur:

Kelders: cat. 1.

Bouwhistorisch gezien heeft de overwelfde kelder, die uit de eerste helft van de 18^e eeuw dateert, een hoge monumentwaarde.

Begane grond, inclusief tussenwanden: cat. 3

De recente indeling heeft een indifferente waarde.

Tussenvloer: cat. 3

De recente tussenvloer heeft een indifferente waarde.

ADVIES

Voor de voorgevel een aangepaste invulling onder de stalen latei, die beter overeenkomt met de schaal en het karakter van de schuur. Rest van de gevel ongewijzigd handhaven als voorbeeld van een 18^e-eeuws industrieel gebouw. Dichtgezette openingen in de voorgevel, ter plaatse van de verdieping, openen. Nader onderzoek naar de plaats van de tussenbalklagen is wenselijk. Archiefonderzoek naar de oorspronkelijke functie is aan te bevelen.

Afbeelding 150 Voorgevel met toegang tot kelder

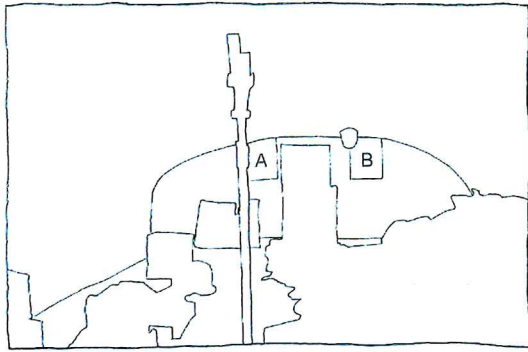
Afbeelding 151 Bouwspoor in voorgevel Moutschuur

Afbeelding 152 Achtergevel Moutschuur met op de voorgrond de garageboxen aan de binnenplaats Pullestraat

Afbeelding 153 Detail muuranker met ingeslagen Andreas-kruis

Afbeelding 154 Kelder: dichtgezette vensters in de noordwand (A en B)

Afbeelding 155 Kelder: mergelaanzet

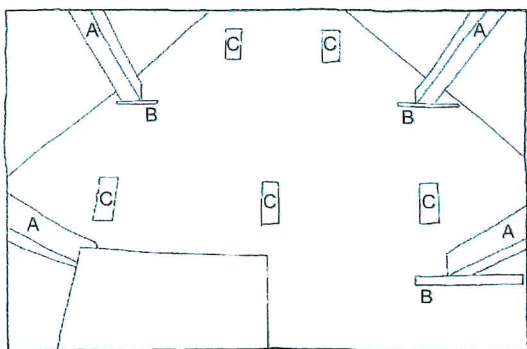
Afbeelding 156 Kelder: toegangstrap met hardstenen treden

Afbeelding 157 Kelder: entree vanaf Pleintje

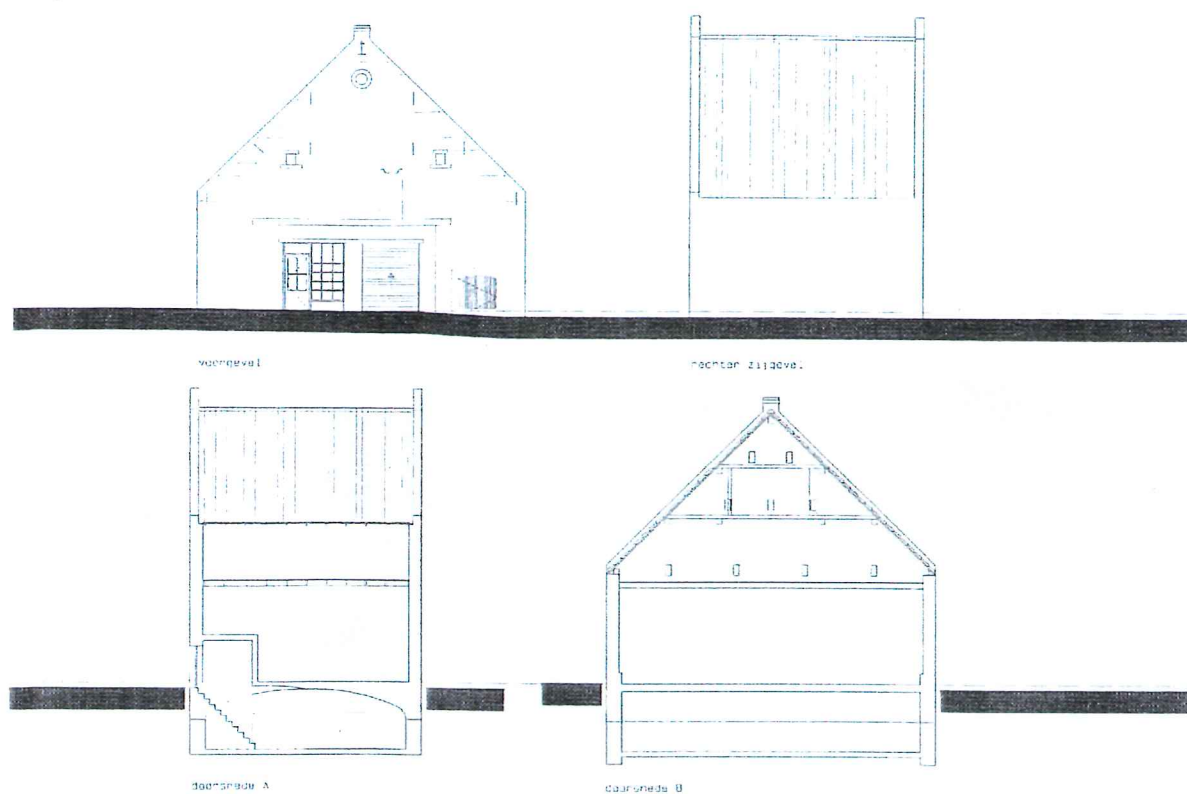
Afbeelding 158 Kapconstructie Moutschuur

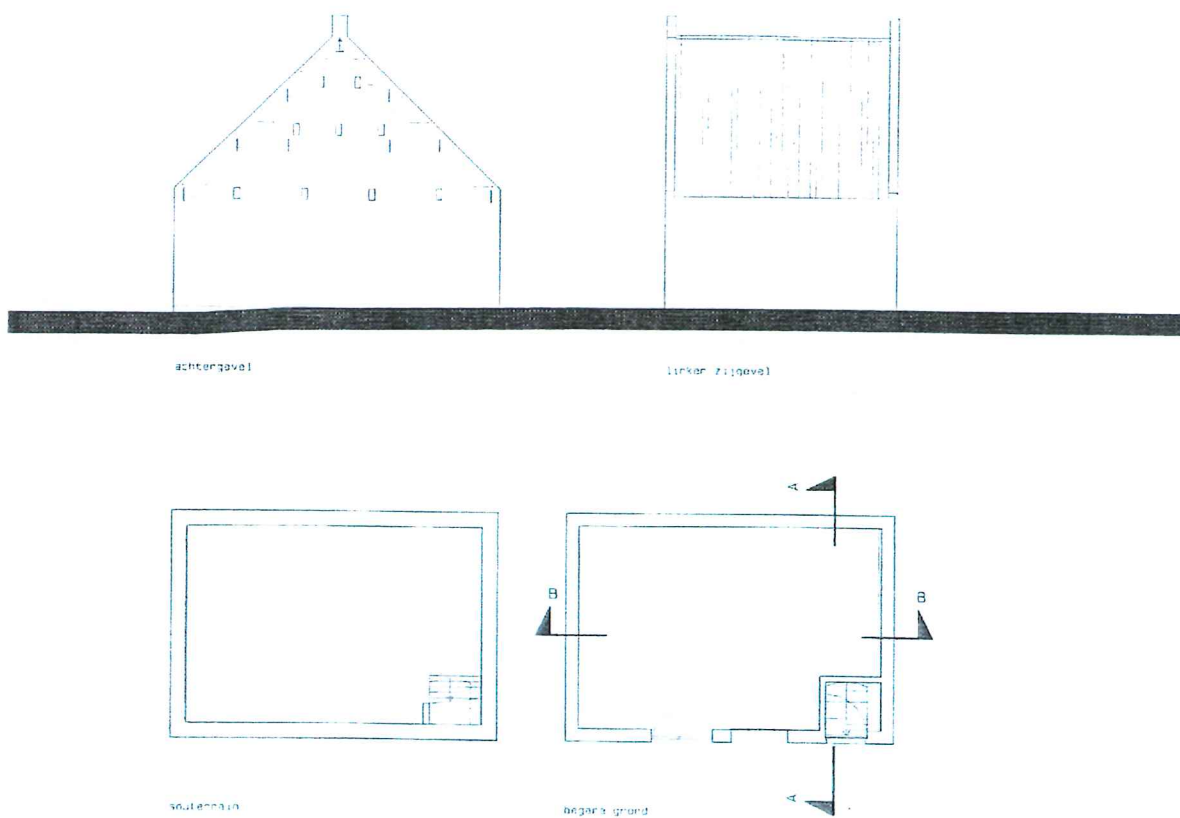
Afbeelding 159 Oostwand: houten balkjes (B) onder flieren (A) in het metselwerk en dichtgezette ventilatieopeningen (C)

Afbeelding 160 Dakvlak: oorspronkelijke sporen aan de noordzijde (onder) en vervangen exemplaren aan de zuidzijde (boven)

Afbeelding 161 Doorsneden, voorgevel en zuidelijke zijgevel

Afbeelding 162 Plattegronden, achtergevel en zuidelijke zijgevel

Garageboxen Pleintje

Afbeelding 163 Garageboxen ten noorden van Moutschuur

Garageboxen

Algemene gegevens

Kadastrale gegevens	: Gemeente Sittard-Geleen-Born Sectie F, nr. 1836
Indeling	: begane grond
Huidige functie	: stallingsruimte

Beschrijving exterieur

De garageboxen (afb. 163) zijn opgetrokken uit witgeschilderd metselwerk in halfsteensverband.

Boven de stalen poorten bevinden zich betonnen balken die door gemetselde penanten worden ondersteund. Aan de linkerzijde zijn houten puien geplaatst met deuren en glaspertijen. Het dak is flauw hellend en afgedekt met golfplaten.

Beschrijving interieur

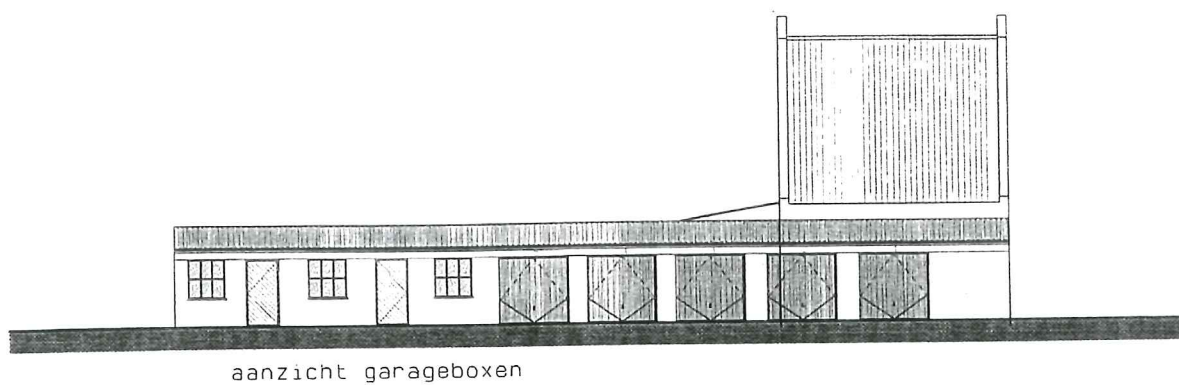
Tot op heden nog geen toegang gehad tot pand, vandaar geen inventarisatie.

Globale datering

De garageboxen dateren van 1962, hetgeen blijkt uit de in dat jaar verstrekte bouwvergunning. De garageboxen bevinden zich in een povere bouwkundige conditie.

WAARDERING

Constructie, exterieur en interieur: cat. 3
De waardering voor de garageboxen is nihil.

Afbeelding 164 Gevel

Opgangen naar de wal Fort Sanderbout

Afbeelding 165 Opgang naar de wal,
gezien vanaf het Pleintje

De opgangen naar de wal Fort Sanderbout

Algemene gegevens

Kadastrale gegevens : Gemeente Sittard-Geleen-Born
Sectie F, nr. 1836
Huidige functie : opgang naar wal Fort Sanderbout (niet meer in gebruik)

Beschrijving exterieur

Vanaf de wal Fort Sanderbout zijn twee toegangspoorten naar het Pleintje. Het zijn gemetselde constructies gedeeltelijk in staand verband met bogen en kroonlijsten voorzien van een houten deur en afgedekt met een pannendakje. Onder een recente houten trap bevinden zich hardstenen treden van een mogelijk oorspronkelijke trap (afb. 165 en 166). Aan de aanzet in het metselwerk is te zien dat deze toegangspoorten later zijn voorzien van versieringen en een pannendak.

Aan de voorzijde (noordzijde) is het metselwerk¹ in staand verband uitgevoerd. De westelijke penant is deels opnieuw opgetrokken met behulp van portland-cement. Aan de zijkant is het metselwerk in kruisverband uitgevoerd. Ten oosten van de hier beschreven opgang bevindt zich nog een tweede exemplaar, dat totaal overwoekerd is.

Globale datering

Op grond van het metselwerk en de baksteenformaten is een datering voor de westelijke van de twee opgangen in de 17^e en 18^e eeuw niet uit te sluiten.

¹ Baksteenformaat noordzijde: 23½/24 x 11/11½ x 6 cm; 10-lagenmaat 72 cm

WAARDERING

Constructie:

Bouwmassa: cat. 1

In stedenbouwkundig opzicht zijn deze ontsluitingen vanuit de achtertuinen zeer belangrijk.

Draagstructuur: cat. 1/2

Het oorspronkelijke metselwerk heeft een hoge monumentwaarde; het vervangen metselwerk is behoudenswaardig.

ADVIES

Het is aan te bevelen beide poorten weer in ere te herstellen als ontsluiting van de achterterreinen. De oostelijke van de twee wordt thans geheel aan het zicht onttrokken door de klimop. Het is aan te bevelen om deze begroeiing weer geheel te verwijderen.

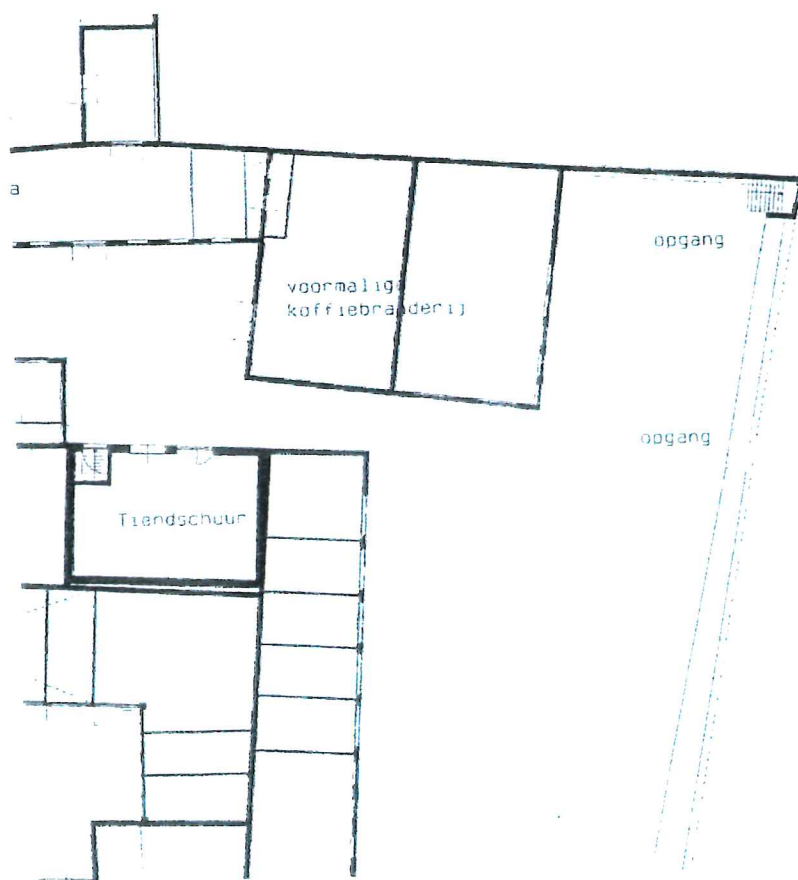
Afbeelding 166 Opgang, gezien vanaf de wal Fort Sanderbout

Afbeelding 167 Metselwerk muur opgang naar wal Fort Sanderbout

Afbeelding 168 Detail metselwerk opgangen

Afbeelding 169 Situatie opgangen naar de wal Fort Sanderbout

Pullestraat 2

Afbeelding 170 Voorgevel Pullestraat 2

Pullestraat 2

Algemene gegevens

Kadastrale gegevens	: Gemeente Sittard-Geleen-Born Sectie F, nr. 194
Indeling	: begane grond, 1 ^e verdieping
Huidige functie	: woonhuis

Beschrijving exterieur

Voorgevel

De gevel is voorzien van witgeschilderd stucwerk. De gevelopeningen zijn voorzien van houten kozijnen. Gezien de twee oorspronkelijke muurankers, die in de voorgevel zijn opgenomen heeft men bij de verbouwing in het laatste kwart van de 20^e eeuw de oude voorgevel gehandhaafd. Het dak is voorzien van betonpannen en een zinken mastgoot. In het dak zijn twee houten dakkapellen opgenomen (afb. 170).

Zuidelijke zijgevel

De gevel is opgetrokken uit donkerbruine baksteen. Het metselverband is niet eenduidig vast te stellen. De gevelbeëindiging ter plaatse van het dak is uitgevoerd door middel van vlechtingen in het metselwerk (afb. 171). Ook in deze gevel zijn muurankers zichtbaar.

Achtergevel

De gevel is opgetrokken uit donkerbruine baksteen in halfsteensverband. Deze gevel stamt uit het laatste deel van de 20^e eeuw. Het dak is voorzien van betonpannen en een zinken mastgoot. In het dak zijn een houten dakkapel en een dakraam opgenomen (afb. 172).

Beschrijving interieur

Begane grond

Bij het in het vierde kwart van de 20^e eeuw aangepast gebouw is het gehele interieur, inclusief de constructie vervangen.

1^e verdieping

Bij het in het vierde kwart van de 20^e eeuw aangepast gebouw is het gehele interieur, inclusief de constructie vervangen.

Globale datering

Van de oude structuur resten alleen nog de voorgevel en de beide kopgevels. Een juiste datering voor het pand is moeilijk, maar op de oudste kadastrale kaart van 1840 komt deze bebouwing in ieder geval voor. Aan de aard van de bebouwing is zichtbaar dat het hier gaat om woningen van de armere bevolking, gebouwd na de brand van 1677.

Bij de voorgevel is te zien dat de oorspronkelijke getoogde vensteropeningen vervangen zijn door iets kleinere, niet getoogde vensters. De rest van het pand is in het vierde kwart van de 20^e eeuw tot stand gekomen.

WAARDERING

Constructie:

Bouwmassa: cat. 2

De bouwmassa van het pand, een eenvoudige arbeiderswoning, heeft stedenbouwkundig gezien een positieve monumentwaarde als onderdeel van de straatwand.

Draagstructuur: cat. 3

Geheel vervangen en derhalve indifferent.

Kapconstructie: cat. 3

Geheel vervangen en derhalve indifferent.

Exterieur:

Voorgevel: cat. 2

De structuur en indeling van de voorgevel hebben vanwege hun ouderdom en authenticiteit een positieve monumentwaarde.

Zuidelijke zijgevel: cat. 2

De oorspronkelijke topgevel heeft vanwege de ouderdom en authenticiteit een positieve monumentwaarde.

Achtergevel: cat. 3

Geheel vervangen en derhalve indifferent.

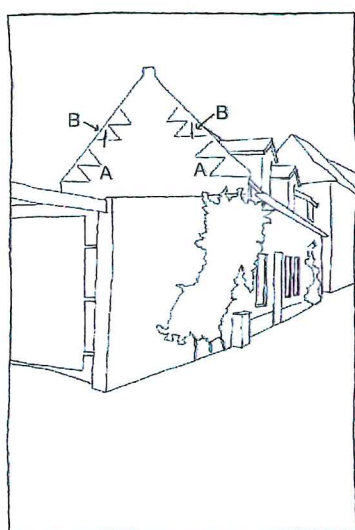
Interieur:

Begane grond: cat. 3

Geheel vervangen en derhalve indifferent.

1^e verdieping: cat. 3

Geheel vervangen en derhalve indifferent.

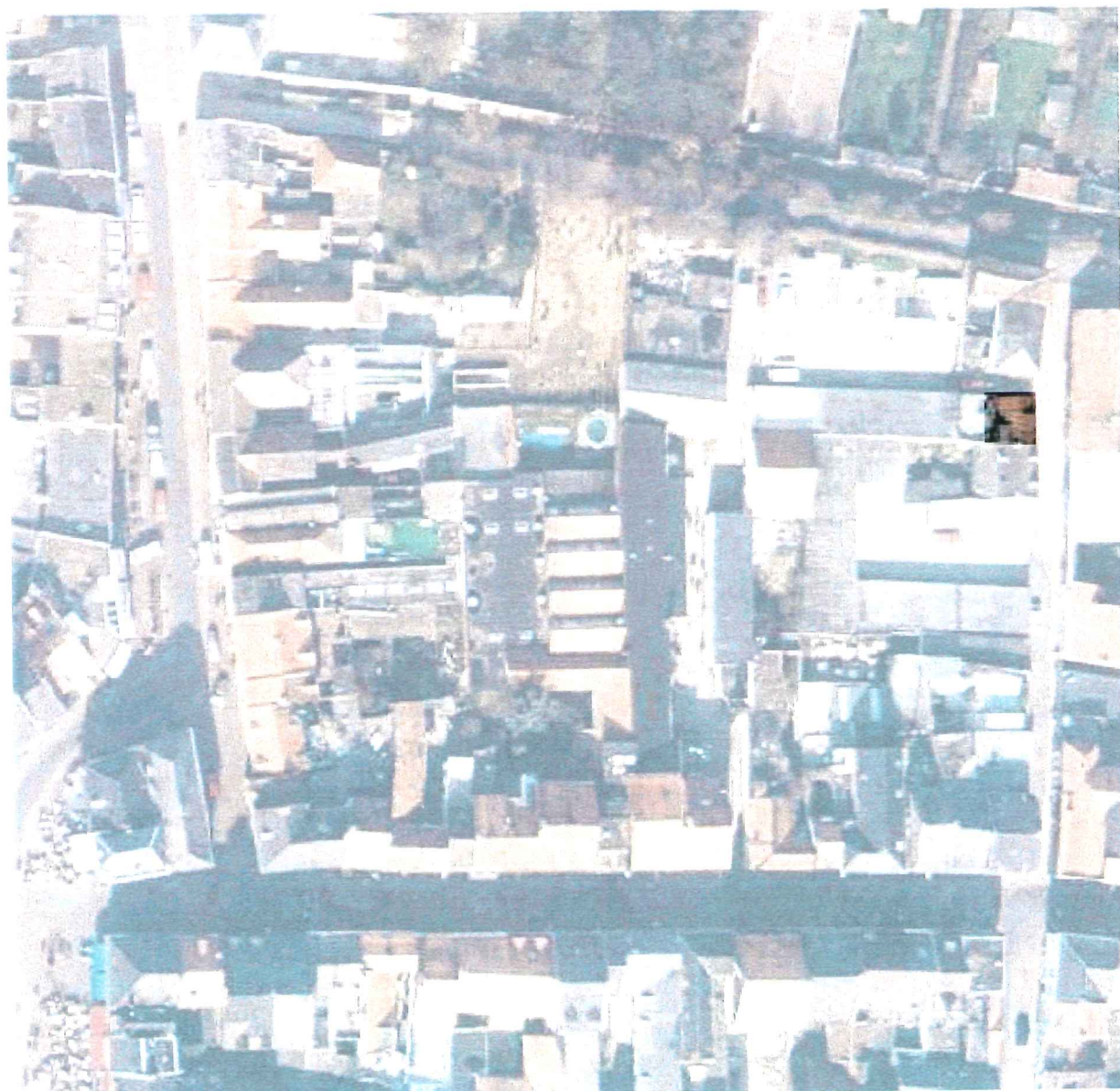

Afbeelding 171 Zuidelijke zijgevel met vlechtingen (A) en muurankers (B)

Afbeelding 172 Achtergevel: in het dak zijn een dakraam en houten dakkapel opgenomen

Pullestraat 4

Afbeelding 173 Voorgevel Pullestraat 4

Pullestraat 4

Algemene gegevens

Kadastrale gegevens	: Gemeente Sittard-Geleen-Born Sectie F, nr. 195
Indeling	: begane grond, 1 ^e verdieping
Huidige functie	: woonhuis

Beschrijving exterieur

Voorgevel

De gevel is opgetrokken uit witgeschilderd metselwerk in wildverband. De gevelopeningen zijn voorzien van houten kozijnen.

Het dak is voorzien van rode tuile du Nordpannen en een zinken mastgoot. In het dak is een houten dakkapel opgenomen (afb. 173).

Noordelijke zijgevel

De rechter zijgevel is voorzien van een stucwerklaag die net als de voorgevel witgeschilderd is.

Ter plaatse van het maaiveld is een geschilderde plint zichtbaar. De gevelopeningen zijn voorzien van houten kozijnen. De achterbouw is voorzien van een plat dak, waarop een dakterras is voorzien.

Achtergevel

De achtergevel grenst op de begane grond aan de garageboxen van het Pleintje. De schuine kap op de verdieping is voorzien van rode vlakke Muldenpannen en hier bevindt zich een verdiepingshoge dakkapel waarin een deur is opgenomen die toegang geeft tot het op de aanbouw gelegen dakterras.

Beschrijving interieur

Begane grond

De begane grondvloer is van beton. De wanden zijn voorzien van stucwerk. De binnenkozijnen zijn van hout. Het plafond is verlaagd en bestaat uit verschillende materialen.

1^e verdieping

De 1^e verdieping is bereikbaar middels een houten trap. De constructie van de 1^e verdiepingvloer bestaat uit houten balken afgewerkt met houten vloerdelen. De wanden op de 1^e verdieping zijn voorzien van stucwerk. De binnenkozijnen zijn van hout. Het plafond is verlaagd en bestaat uit plaatmateriaal. De kapconstructie bestaat uit houten gordingen.

Globale datering

De huidige situatie is grotendeels te danken aan een in 1955 uitgevoerde verbouwing, waarbij de oorspronkelijk in het midden geplaatste toegang naar het zuiden toe werd verplaatst. Tevens werd het gehele interieur opnieuw ingericht. De huidige stucwerklaag op de rechter zijgevel was oorspronkelijk niet voorzien. Waarschijnlijk is deze pas aangebracht toen de kapvorm van een schilddak is gewijzigd in het huidige zadeldak. Dit zal na 1956 zijn gebeurd aangezien op de luchtfoto uit dat jaar is te zien dat de woning destijds was voorzien van een schilddak. Vermoedelijk bevatten alleen de beide kopgevels nog metselwerk ouder dan de 20^e eeuw.

WAARDERING

Constructie:

Bouwmassa: cat. 2

De bouwmassa van het pand, een eenvoudige arbeiderswoning, heeft stedenbouwkundig gezien een positieve monumentwaarde als onderdeel van de straatwand.

Draagstructuur: cat. 3

Geheel vervangen en heeft derhalve een indifferent monumentwaarde.

Kapconstructie: cat. 3

Geheel vervangen en heeft derhalve een indifferent monumentwaarde.

Exterieur:

Voorgevel: cat. 3

De indeling van de voorgevel is gewijzigd en heeft derhalve een indifferente monumentwaarde.

Noordelijke zijgevel: cat. 2

Vanwege vermeende authenticiteit is hier sprake van een positieve monumentwaarde.

Achtergevel: cat. 3

Geheel vervangen en derhalve indifferent.

Interieur:

Begane grond: cat. 3

Geheel vervangen en derhalve indifferent.

1^e verdieping: cat. 3

Geheel vervangen en derhalve indifferent.

Afbeelding 174 Achtergevel Pullestraat 4

Afbeelding 175 Plattegronden, gevels en doorsnede

Pullestraat 6

Afbeelding 176 Voorgevel Pullestraat 6

Pullestraat 6

Algemene gegevens

Kadastrale gegevens	: Gemeente Sittard-Geleen-Born Sectie F, nr. 1836
Indeling	: begane grond, 1 ^e verdieping
Huidige functie	: woonhuis

Beschrijving exterieur

Voorgevel

De gevel is voorzien van witgeschilderd stucwerk en de gevelopeningen zijn voorzien van houten kozijnen en dorpels van hardsteen. De voordeuropening heeft een hardstenen omlijsting, die opgebouwd is met hergebruikt materiaal. Aan de bovenzijde is deze voorzien van een houten ondersteuningsbalk. De onregelmatige indeling van de gevel geeft aan dat deze in het verleden meerdere malen is gewijzigd.

De twee uitmetselingen in de oostgevel van Pullestraat 6, 8 en Fort Sanderbout 6 zullen deel hebben uitgemaakt van een door twee pilasters gelede gevel.

Het dak (gedeeltelijk schilddak) is voorzien van gesmoorde vlakke Muldenpannen en een zinken mastgoot.

Zuidelijke zijgevel

De gevel is opgetrokken uit witgeschilderd metselwerk waarvan het verband niet eenduidig is vast te stellen. In de gevel zijn muurankers zichtbaar.

Het dak is voorzien van gesmoorde vlakke Muldenpannen en een zinken mastgoot. In het dak is een dakraampje opgenomen.

Achtergevel

De gevel is voorzien van witgeschilderd stucwerk.

Het dak is voorzien van gesmoorde vlakke Muldenpannen.

Beschrijving interieur

Begane grond

Pand nog niet kunnen bezichtigen, vandaar geen inventarisatie.

1^e verdieping

Pand nog niet kunnen bezichtigen, vandaar geen inventarisatie

Globale datering

De indeling van de voorgevel is enigszins veranderd ten opzichte van de situatie zoals op afbeelding 177 en lijkt oorspronkelijk niet voorzien van een stuc laag. Ook het dakraampje is later aangebracht. Aan de deuromlijsting is te zien dat deze gemaakt is met "secundair bouw materiaal", hetgeen erop kan duiden dat dit een latere wijziging betreft. Het betreft hier raam- en deuromlijstingen van maaslandse renaissance panden; de luikspanningen zijn nog zichtbaar.

Ook de trappen naar de wal Fort Sanderbout zijn van dit "secundair bouw materiaal" gemaakt. Waarschijnlijk na het verwijderen van de kruisramen in de 17e en 18e eeuw.

WAARDERING

Constructie:

Bouwmassa: cat. 1

De bouwmassa van het pand heeft stedenbouwkundig gezien een hoge monumentwaarde als onderdeel van de straatwand. Samen met de panden Pullestraat 8 en Fort Sanderbout 6 vormde dit één pand, waarvan de gevel in opzet 2e helft 17e- of 1e helft 18e-eeuws is. Hoge monumentwaarde.

Draagstructuur: cat. 1 ?

Niet geïnventariseerd. Gezien hetgeen bij Fort Sanderbout 6 is geconstateerd, is een gaaf bewaarde draagstructuur uit de eerste helft van de 17e eeuw te verwachten. Vanwege vermeende ouderdom kan sprake zijn van hoge monumentwaarde.

Kapconstructie: cat. 1 ?

Niet geïnventariseerd. Gezien hetgeen bij Fort Sanderbout 6 is geconstateerd, is een gaaf bewaarde kap uit de eerste helft van de 17^e eeuw te verwachten. Vanwege vermeende ouderdom kan sprake zijn van hoge monumentwaarde.

Exterieur:

Voorgevel: cat. 1/2

De structuur en indeling van de in opzet 17^e- of 18^e-eeuwse voorgevel heeft een hoge monumentwaarde. De latere wijzigingen in de gevel zijn van ondergeschikt belang.

Zijgevel: cat. 1

De structuur en indeling van de in opzet 17^e- of 18^e-eeuwse zijgevel heeft een hoge monumentwaarde.

Achtergevel: cat. 1

De structuur en indeling van de in opzet 17^e- of 18^e-eeuwse heeft een hoge monumentwaarde.

Interieur:

Begane grond: cat. 1 ?

Niet geïnventariseerd een gaaf bewaard interieur is echter te verwachten. Vanwege vermeende ouderdom kan sprake zijn van hoge monumentwaarde.

1^e verdieping: cat. 1 ?

Niet geïnventariseerd een gaaf bewaard interieur is echter te verwachten. Vanwege vermeende ouderdom kan sprake zijn van hoge monumentwaarde.

Advies:

Door de (historiserende) verbouwing in de 20ste eeuw en het niet kunnen bezoeken van het interieur is geen goede uitspraak te doen over de monumentale waarden van het complex Pullestraat 6, 8 & Fort Sanderbout 6. Het is wenselijk om na ontruiming in dit complex een bouwhistorische waarneming te verrichten.

Afbeelding 177 Pullestraat (geen datering)

Afbeelding 178 Voordeur Pullestraat 6

Pullestraat 8

Afbeelding 179 Voorgevel Pullestraat 8

Pullestraat 8

Algemene gegevens

Kadastrale gegevens : Gemeente Sittard-Geleen
Sectie F, nr. 743
Indeling : begane grond, 1^e verdieping
Huidige functie : woonhuis

Beschrijving exterieur

Voorgevel :
De gevel is voorzien van witgeschilderd stucwerk en de gevelopeningen zijn voorzien van houten kozijnen en dorpels van hardsteen.
Er is een plint aangebracht bestaande uit flagstones van gele zandsteen.
Het dak is voorzien van blauwe en rode verbeterde Hollandse pannen en een zinken mastgoot (afb. 179).

Achtergevel :
De gevel is voorzien van witgeschilderd stucwerk.
Het dak is voorzien van blauwe en rode verbeterde Hollandse pannen waarin diverse dakraampjes zijn opgenomen.

Beschrijving interieur

Begane grond
Pand nog niet kunnen bezichtigen, vandaar geen inventarisatie.

1^e verdieping
Pand nog niet kunnen bezichtigen, vandaar geen inventarisatie.

Globale datering

De indeling van de voorgevel is enigszins veranderd ten opzichte van de situatie zoals op afbeelding 177 en lijkt oorspronkelijk niet voorzien van een stuclaag. Ook de dakraampjes zijn later aangebracht. Op grond van hetgeen bij Fort Sanderbout 6 is geconstateerd is een datering in de eerste helft van de 17e eeuw te verwachten.

WAARDERING

Constructie:

Bouwmassa: cat. 1

De bouwmassa van het pand heeft stedenbouwkundig gezien een hoge monumentwaarde als onderdeel van de straatwand. Samen met de panden Pullestraat 6 en Fort Sanderbout 6 vormde dit één pand, waarvan de gevel in opzet 2e helft 17e- of 1e helft 18e-eeuws is. Hoge monumentwaarde.

Draagstructuur: cat. 1 ?

Niet geïnventariseerd. Gezien hetgeen bij Fort Sanderbout 6 is geconstateerd, is een gaaf bewaarde draagstructuur uit de eerste helft van de 17e eeuw te verwachten. Vanwege vermeende ouderdom kan sprake zijn van hoge monumentwaarde.

Kapconstructie: cat. 1 ?

Niet geïnventariseerd. Gezien hetgeen bij Fort Sanderbout 6 is geconstateerd, is een gaaf bewaarde kap uit de eerste helft van de 17^e eeuw te verwachten. Vanwege vermeende ouderdom kan sprake zijn van hoge monumentwaarde.

Exterieur:

Voorgevel: cat. 1/3

De structuur en indeling van de in opzet 17^e- of 18^e-eeuwse voorgevel hebben een hoge monumentwaarde. De recent aangebrachte flagstones doen afbreuk aan het gevelbeeld.

Achtergevel: cat. 1

De structuur en indeling van de in opzet 17^e- of 18^e-eeuwse achtergevel zijn hoog monumentaal.

Interieur:

Begane grond: cat. 1 ?

Niet geïnventariseerd een gaaf bewaard interieur is echter te verwachten. Vanwege vermeende ouderdom kan sprake zijn van hoge monumentwaarde.

1^e verdieping: cat. 1 ?

Niet geïnventariseerd een gaaf bewaard interieur is echter te verwachten. Vanwege vermeende ouderdom kan sprake zijn van hoge monumentwaarde.

Advies:

Door de (historiserende) verbouwing in de 20ste eeuw en het niet kunnen bezoeken van het interieur is geen goede uitspraak te doen over de monumentale waarden van het complex Pullestraat 6, 8 & Fort Sanderbout 6. Het is wenselijk om na ontruiming in dit complex een bouwhistorische waarneming te verrichten.

Fort Sanderbout 6

Afbeelding 180 Voorgevel en oostelijke zijgevel
Fort Sanderbout 6

Fort Sanderbout 6

Algemene gegevens

Kadastrale gegevens	: Gemeente Sittard-Geleen Sectie F, nr. 1887
Indeling	: souterrain, begane grond, 1 ^e verdieping
Huidige functie	: woonhuis

Beschrijving exterieur

Oostelijke zijgevel

Deze aan de Pullestraat gelegen gevel is opgetrokken uit witgeschilderd metselwerk waarvan het verband niet eenduidig is vast te stellen (afb. 179). Er is een plint aangebracht bestaande uit flagstones van gele zandsteen. Te zien is dat de gevel is opgehoogd. Oorspronkelijk zal de gevel even hoog zijn geweest als de panden Pullestraat 6 en 8. In de gevel is een verbreding opgenomen, waarin om de zes lagen metselwerk een verdiepte band is opgenomen. Een soortgelijke verdikking, zij het dan in zijn geheel gestuct, is ook zichtbaar bij Pullestraat 6/8. Deze verdikkingen zullen in de gevel twee pilasters hebben gevormd, waarmee de drie panden een voorname uitstraling hebben verkregen.

Onregelmatigheden in het metselwerk geven aan, dat de gevelindeling vroeger anders was. De huidige gevelopening is voorzien van een houten kozijn. De gevelopening heeft een gestucte omlijsting en is voorzien van een kunststof rolluik. De oude 19^e-eeuwse deur is nog aanwezig.

In deze gevel is een tweetal gevelankers terug te vinden.

Het dak is voorzien van blauwe en rode Oudhollandse pannen.

Voorgevel

Bij de voorgevel valt op dat de gevelopeningen in het westelijk deel op een ander niveau zijn geplaatst dan in het oostelijk deel (afb. 181). Tevens is een verticale naad zichtbaar ten westen van de voordeur. Hieruit kunnen we afleiden dat het westelijke deel later is toegevoegd.

Deze aan de wal Fort Sanderbout gelegen gevel is opgetrokken uit witgeschilderde baksteen en er is een plint aangebracht bestaande uit flagstones van gele zandsteen. In de gevel zijn verschillende lagenmaten en stenen zichtbaar. Ook het voegwerk verschilt onderling. De gevelopeningen zijn voorzien van houten kozijnen. Enkele gevelopeningen hebben een gestucte omlijsting en sommige zijn weer voorzien van kunststof rolluiken. Tevens bevindt zich een vlak in de voorgevel, voorzien van een gestucte omlijsting en dichtgezet met flagstones van gele zandsteen. Dit vlak duidt op een vroegere gevelopening. Het verschil in indeling tussen de oostelijke- en westelijke kant van de voorgevel en de twee toegangen duiden erop dat pand Fort Sanderbout 6 vroeger uit twee panden bestond; Fort Sanderbout 6 en 7. In de voorgevel zijn een tweetal gevelankers terug te vinden. Het dak is voorzien van blauwe en rode Oudhollandse pannen.

Achtergevel

De gevel is opgetrokken uit donkerbruine baksteen, gemetseld in kruisverband (afb. 184). Op grond van de toegepaste baksteen, is een datering in de 19^e eeuw aannemelijk.

De gevelopeningen zijn voorzien van houten kozijnen.

Het dak is voorzien van rode Oudhollandse pannen.

Westelijke zijgevel

De gevel is opgetrokken uit donkerbruine baksteen, gemetseld in kruisverband (afb. 181).

In deze gevel zijn een aantal muurankers aanwezig.

Aan deze gevel bevindt zich een restant van een oude (tuin)muur. De gevel is er tegenaan gemetseld (afb. 182 en 183).

Beschrijving interieur

Souterrain

Het souterrain is tegen de wal Fort Sanderbout aangebouwd. Via een aan de Pullestraat gesitueerde deur is het souterrain van buitenaf bereikbaar. De vloer bestaat uit plavuizen waar een cementdekvloer op aangebracht is. De binnenwanden zijn afgewerkt met verschillende materialen; stucwerk, tegels en plaatmateriaal (afb. 187). De oostelijke helft is voorzien van een samengestelde balklaag, waarvan de moerbalk in oost-westrichting zal zijn gelegd. Bij het later toegevoegde westelijke deel is de zoldering afgewerkt met een stucwerkplafond, waardoor het niet mogelijk was de plafondconstructie te bestuderen.

De buitenmuur die grenst aan de wal Fort Sanderbout is aan de binnenzijde voorzien van een houten voorzetwand. Via een ventilatie-opening in de voorzetwand is een foto gemaakt van de buitenmuur. Te zien was dat een boogvormige constructie was opgenomen in het metselwerk. Mogelijk vormt dit een restant van de oude stadsmuur. Een nader onderzoek kan inzicht geven of het hier handelt om gestuct metselwerk of mergel (afb. 186).

Begane grond

De begane grond is vanuit het souterrain middels twee houten trappen te bereiken. Van buitenaf geven de twee deuren in de voorgevel aan de wal Fort Sanderbout toegang tot de begane grond. De vloerconstructie bestaat uit houten balken afgedekt met houten vloerdelen. De wanden zijn gestuct en voorzien van een houten lambrisering (afb. 188). Bij het oostelijke deel is de omtimmerde moerbalk zichtbaar. Het plafond is afgewerkt met hardboardplaten. De aanwezigheid van dubbele deuren en trappen duidt er op, dat er in het pand twee woningen ondergebracht waren.

1^e verdieping

De 1^e verdieping is vanaf de begane grond middels twee houten trappen te bereiken. De vloerconstructie bestaat uit houten balken afgedekt met houten vloerdelen. De wanden zijn gestuct. In het westelijk deel zijn thans twee kamertjes ondergebracht; oorspronkelijk zal dit een grote onverdeelde (opslag)ruimte zijn geweest.

Het plafond bestaat uit hardboardplaten (afb. 189). Via twee luiken in het plafond (zie tekening) is de kapconstructie bereikbaar. De kapconstructie van het oostelijke deel bestaat uit een onbeschoten sporenkap. Een deel van de sporen is in eiken uitgevoerd en zal nog uit de bouwtijd stammen. Het dak is afgedekt met Oudhollandse pannen waartussen strodokken zijn aangebracht (afb. 190). Aan de zuidzijde is een deel van het spant zichtbaar (afb. 191). De zorgvuldig gedetailleerde constructie met het gehakte telmerk I is in de 16^e of 17^e eeuw te dateren. De plaatsing van het spant geeft aan dat Fort Sanderbout 6 oorspronkelijk samen met Pullestraat 6 en 8 een pand heeft gevormd. In een latere fase is de kap van Fort Sanderbout 6 opgehoogd.

De eerste verdieping van het westelijk deel is eveneens in kamertjes onderverdeeld.

De kap van het westelijke deel bestaat uit een eenvoudige, rondhouten onbeschoten sporenkap, die in de 19e eeuw te dateren is (afb. 192).

Globale datering

Op grond van de in de gevel aangetroffen pilasters en de kapconstructie, is een datering van het westelijk deel in de eerste helft van de 17e eeuw aannemelijk. Dit deel zal tezamen met de panden Pullestraat 6 en 8 één pand hebben gevormd. Het toen gebouwde pand zal, gerekend vanuit de Pullestraat, hebben bestaan uit een twee lagen plus kap. De voorgevel werd geleed door twee pilasters. Zonder nader destructief onderzoek is er geen uitsluitsel te geven over de verdere gevelindeling. Mogelijk heeft men bij de bouw gebruik gemaakt van restanten van de stadsmuur.

De indeling van de voorgevel is niet origineel gezien de plint van flagstones en de dichtgezette gevelopening. De indeling van de voorgevel alsmede de niveauverschillen in het interieur (zie afb. 187, 188 en 193) duiden erop dat het vroeger twee panden betrof. Op grond van het metselwerk van de west- en de zuidgevel alsmede van de kapconstructie, is een datering van het westelijke deel in de tweede helft van de 19^e eeuw aannemelijk. Echter, op het kadastrale minuutplan van ± 1840 staat ter plaatse reeds bebouwing aangegeven. Het huidige bouwdeel zal dus een voorganger hebben gehad. De oude (tuin)muur is qua metselwerk duidelijk ouder dan het pand zelf; mogelijk is die een restant van de oude bebouwing.

WAARDERING

Constructie:

Bouwmassa: cat. 1

De bouwmassa van het pand heeft een hoge monumentwaarde vanwege de oorspronkelijke structuur die vermoedelijk uit de eerste helft van de 17^e eeuw stamt en in de 18^e en 19^e eeuw is verbouwd.

Draagstructuur oostelijk deel: cat. 1; westelijk deel: cat. 2

De structuur van het pand met samengestelde balklagen zal 17^e-eeuws zijn en heeft een hoge monumentwaarde. De in leem uitgevoerde troggewelven, die zich tussen de kinderbinten bevinden, hebben eveneens een hoge monumentwaarde.

Ook de mogelijke restanten van de stadsmuur hebben een hoge monumentwaarde. Het uit de tweede helft van de 19^e eeuw stammende westelijk deel is minder van belang.

Kapconstructie oostelijk deel: cat. 1; westelijk deel: cat. 3

Als voorbeeld van een origineel 17^e-eeuwse kap heeft deze constructie een hoge monumentwaarde, dit in samenhang met de zeer waarschijnlijk nog aanwezige kapconstructies van de panden Pullestraat 6 en 8. De in een matige staat verkerende kap van het westelijk deel heeft een indifferente monumentwaarde.

Exterieur:

Oostgevel: cat. 1

De oostgevel vormt met de panden Pullestraat 6 en 8 een eenheid en is architectuurhistorisch gezien zeer waardevol, als voorbeeld van een pilastergevel uit de 2^e helft van de 17^e- of 1^e helft van de 18^e eeuw.

Noordgevel: cat. 1/2

Stedenbouwkundig markeert deze gevel de opgang naar de Pullestraat. Dientengevolge is de gevel met name van stedenbouwkundig van belang.

Westgevel: cat. 2

De gevel uit de 2^e helft van de 19^e eeuw heeft een positieve monumentwaarde.

Zuidgevel: cat. 2

De gevel uit de 2^e helft van de 19^e eeuw heeft een positieve monumentwaarde.

Interieur:

Kelder: cat. 2/3

Indifferent interieur.

Begane grond: cat. 3

Indifferent interieur.

1^e verdieping: cat. 3

Indifferent interieur.

ADVIES

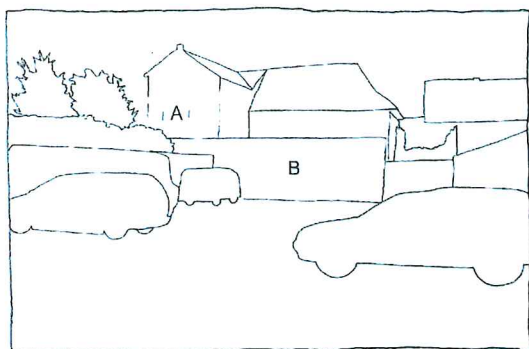
Aan te bevelen is om bij herstel de panden Pullestraat 6 en 8 en Fort Sanderbout 6 als een eenheid te behandelen. Bij restauratie is het aan te bevelen om nader onderzoek uit te voeren naar de oorspronkelijke structuur en indeling van het pand. Het verdient aanbeveling dit onderzoek uit te voeren in samenhang met het buurpanden Pullestraat 6 en 8. Bij herstel van de gevels is het aan te bevelen om de architectonische eenheid van de panden Pullestraat 6 en 8 en Fort Sanderbout 6 te herstellen. Consolidierend herstel van de kapconstructie van het oostelijk deel is noodzakelijk.

Afbeelding 181 Westelijke zij- en voorgevel; de gevelopeningen bevinden zich op ongelijke niveaus

Afbeelding 182 Westelijke zijgevel met restant van oude (tuin)muur

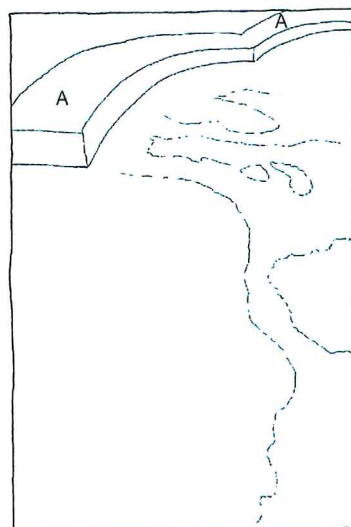
Afbeelding 183 Westelijke zijgevel Fort Sanderbout 6 met muurankers (A) en oude tuinmuur (B); witgeschilderde achtergevels van Pullestraat 6 en 8

Afbeelding 184 Achtergevel

Afbeelding 185 Geveldetail

Afbeelding 186 Souterrain: buitenmuur, grenzend aan de wal Fort Sanderbout; aan de bovenzijde is een boogvormige constructie (A) waar te nemen

Afbeelding 187 Doorgang en interieur souterrain

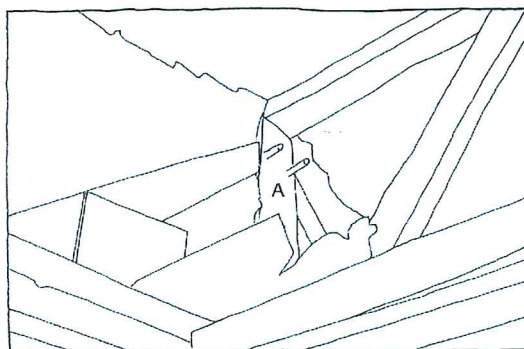
Afbeelding 188 Doorgang en interieur begane grond

Afbeelding 189 Interieur verdieping

Afbeelding 190 Onbeschoten sporenkap boven het oostelijk deel van het pand: een deel van de sporen is in eiken uitgevoerd en zal nog uit de bouwtijd stammen; het dak is afgedekt met Oudhollandse pannen waartussen strodokken zijn aangebracht

Afbeelding 191 Kapconstructie boven het oostelijk deel van het pand: aan de zuidzijde is een deel van het spant (A) zichtbaar

Afbeelding 192 19^e-Eeuwse kapconstructie boven het westelijk deel van het pand

Afbeelding 193 Plattegronden, gevels en doorsnede

Garageboxen binnenplaats Pullestraat

Afbeelding 194 Garageboxen

Garageboxen binnenplaats Pullestraat

Algemene gegevens

Kadastrale gegevens	: Gemeente Sittard-Geleen Sectie F, nr. 1680
Indeling	: begane grond
Functie	: stallingsruimte

Beschrijving exterieur

De garageboxen zijn opgetrokken uit donkere baksteen, gemetseld in halfsteensverband. Boven de stalen poorten bevinden zich betonnen balken die door stalen kolommen worden ondersteund.

Het dak is uitgevoerd in golfplaten en voorzien van een zinken c.q. kunststof mastgoot.

Beschrijving interieur

Tot op heden nog niet kunnen bezichtigen, vandaar geen inventarisatie.

Globale datering

De garageboxen zijn van na 1956 aangezien ze niet op de luchtfoto van 1956 voorkomen (afb. 7).

De garageboxen zijn deels gebouwd boven de kelder van een eerder gesloopt pand. Dit pand is waarschijnlijk kort na 1956 gesloopt¹. Een oorspronkelijk uit 1950 daterend plan behelsde het verbouwen van het tot dan toe als magazijn gebruikte pand tot woning.

De achtertuin van het pand Putstraat 30 grenst aan een oude muur die vermoedelijk tot het gesloopte pand heeft toebehoord. Hierin is een voormalige doorgang met aan de bovenzijde een hardstenen sluitsteen zichtbaar (afb. 196).

¹ Mondelinge mededeling van een buurtbewoner.

Op het terrein van de garageboxen is nog een fragment van een oude (tuin)muur te vinden waarschijnlijk toebehorend aan Pullestraat 2 (afb. 194). Deze geeft de perceelstructuur aan en is derhalve van stedenbouwkundig belang.

Van de bouw van de garageboxen is niets terug te vinden in het gemeentearchief.

WAARDERING

Constructie:

Bouwmassa: cat. 3

De bouwmassa's van de garages hebben een indifferente monumentwaarde.

Draagconstructie: cat. 1/3

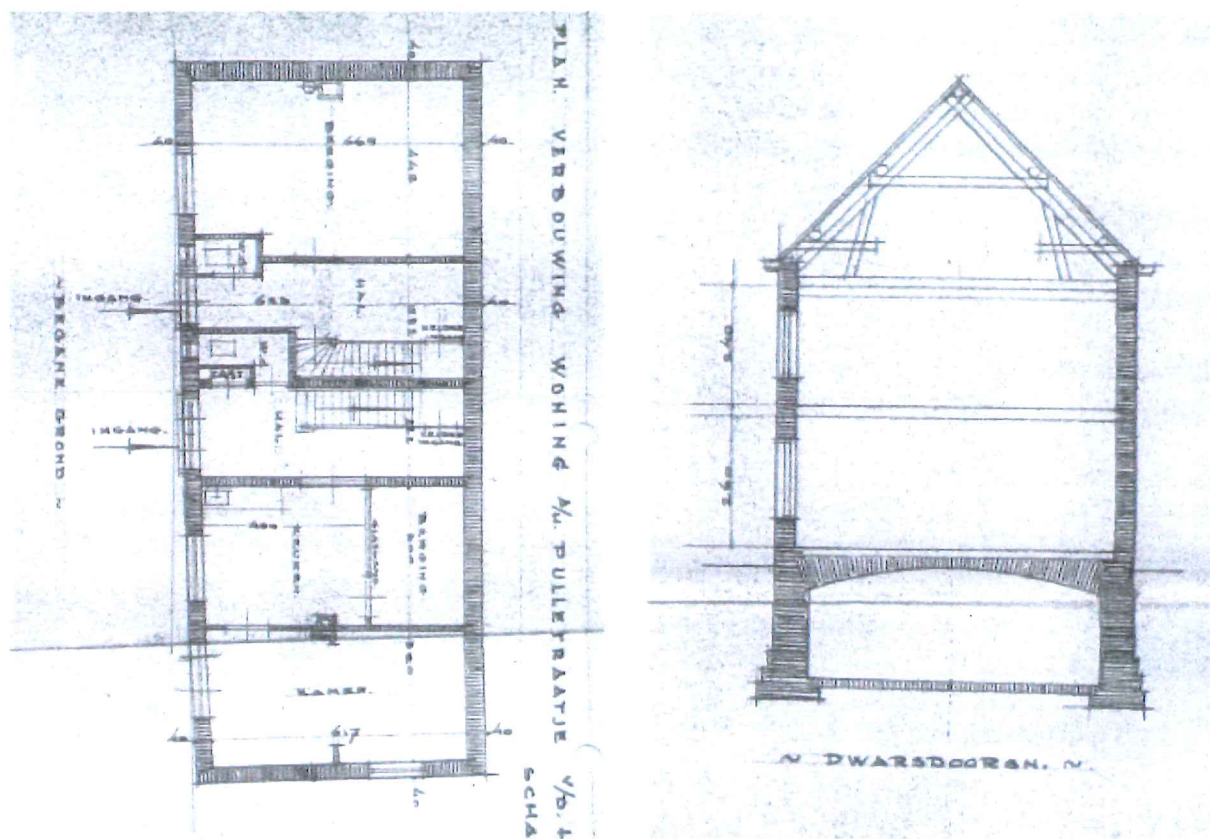
Indien de bij het omstreeks 1956 gesloopte gebouw behorende kelders nog aanwezig zijn, moeten deze als hoog monumentaal worden aangemerkt. De constructie van de garages heeft een indifferente monumentwaarde.

Exterieur en interieur:

Het gehele garagecomplex: cat. 3

ADVIES

Indien de kelders van het gesloopte pand Pullestraat 2b nog aanwezig zijn, dienen deze geïntegreerd te worden in een eventuele nieuwbouw. Hetzelfde geldt voor eventueel nog aanwezig opgaand werk.

Afbeelding 195 Begane grond en doorsnede voormalig pand binnenplaats Pullestraat

Afbeelding 196 Sluitsteen t.p.v. doorgang naar de kelder van het gesloopte pand